საქართველოს რესპუბლიკა

დაარსებულია 1918 წელს.

სამშაბათი, 1 მაისი, 2007 წელი.

№ 82 (5683)

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika

ფასი 50 თეთრი.

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბოჭდეული სიფცეა, ფცეილებით და ჭიჩებით ბუჩთის გაფანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

დავით გარეჯი მხოლოდ ჩვენია!

სავალალოა, რომ დღესაც, ე. წ. ცივილიზებულ ეპოქაში, ჩვენი ერი კვლავ არაერთი უმძიმესი პრობლემის წინაშე დგას და მას გაუთავებლად რალაცის გადაწყვეტა, რალაც გაჭირვების გადალახვა სჭირდება

5

თემურ ნანეიშვილი:

„ვნანობ, რომ ამ ხელისუფლების გვერდით ვიდექი“...

3

„საკაპაშვილი აგუჩად იგდებს ქართველების ეროვნულ გრძნობებს“

10

REGNUM

ROGORC ANS, ČKUISA GVČIRS...

3–4

ვიცი, ამჩემი გულის პასუხის წამკითხველი ჭკვიანები გულში ჩაიცინებენ. ხოლო განაწყენებით ისევ კრეტინები განაწყენდებიან და, კაცმა არ უწყის, იქნებ გამოიწიონ კიდეც და ბოდიშის მოხდაც მაიძულონ...

მიცვალებულის ქონასაც გადაგვახდევინებენ

2

დღეს 1 მაისია

ეს დღე საერთაშორისოა...

№ 82. სამშაბათი. 1 მაისი. 2007 წელი.

● პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტში სახალხო დამცველის სოზარ სუბარის წარდგენილ ანგარიშს დიდი ხმაური და სხდომის ჩაშლა მოჰყვა

◎ საქართველოს ჯარისკაცი

სიმართლით გავიმარჯვებთ!

ვაზიანის სამხედრო გაზაზე საქართველოს შეიარაღებული ძალების დაარსების 16 წლისთავის აღმნიშვნელი საზეიმო აღლუმი გაიმართა. მას საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი, თავდაცვის მინისტრის მოადგილე გელა ნიკოლეიშვილი, გაერთიანებული შტაბის უფროსი ზაზა გოგავა და პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე გივი თარგამაძე დაესწრნენ.

– საქართველოს ისტორიას ქვეყნის გარეთ მოღვაწე ძალიან ბევრი გამოჩენილი მხედართმთავარი ახსოვს, მათ შორის უნდილაძე, პეტრე გაგრატიონი, ჯონმალხაზ შალიკაშვილი, თუმცა დღევანდელ ქართველ სამხედრო მოსამსახურეებს ის პატივი აქვთ, რომ საკუთარი ქვეყნის უსაფრთხოების სამსახურში იდგნენ, – აღნიშნა პრეზიდენტმა.

მისივე თქმით, საქართველო მრავალრიცხოვანი ერი არ არის, მაგრამ მას აქვს ერთი დადებითი თვისება, ეს არის მისი მოტივაცია:

– გაიმარჯვებს არა ის, ვისაც მეტი ფიზიკური ძალა აქვს, არამედ ის, ვინც მოწინააღმდეგეზე მეტად დარწმუნებულია საკუთარ ძალასა და სიმართლეში, – განაცხადა სააკაშვილმა.

პრეზიდენტმა აღნიშნა, რომ საქართველოს შეიარაღებული ძალების ფუნქცია არის არა ვინმეზე თავდასხმა, არამედ – წინაპრების მიერ გადმოცემული საზღვრების, ასევე ყველა მოქალაქისა და მათი შვილების უსაფრთხოების დაცვა.

მინისტრის მოადგილემ ლევან ნიკოლეიშვილმა განაცხადა, რომ 16 წლის განმავლობაში საქართველოს შეიარაღებულმა ძალებმა ძალიან ბევრი გაჭირვება და შიმშილი გამოიარა – სამხედრო პირებს ხშირად არ ჰქონდათ იარაღი და ტანსაცმელიც კი, მაგრამ დღეს თანამედროვე სტანდარტებს დაუახლოვდა.

ინტერპრესნიუსი

◎ კანონმდებლები

გამოსავალი მოიძებნა?

ახალი მემარჯვენეები სარეაბილიტაციო არეალის მოსაკრებლის თაობაზე ხელისუფლებას იდებს სთავაზობენ. მოგეხსენებათ, კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ კანონპროექტს პარლამენტმა მესამე მოსმენით პარასკევს კენჭი ვერ უყარა. მთავრობა ერთ კვადრატულ მეტრზე 1,5 ლარის დაწესებას ითხოვს, რასაც ოპოზიცია არ ეთანხმება. საკითხის განხილვა 8 მაისისთვის გადაიდო. მანამდე კი ახალი მემარჯვენეები ხელისუფლებას ამ სადაო საკითხში ხორვატიის ქალაქ დუბროვნიკის გამოცდილების გაზიარებას ურჩევენ – ისინი იქ მსოფლიოს მემარჯვენე ცენტრისტული პარტიების საერთაშორისო ფორუმზე იმყოფებოდნენ.

დავით გამყრელიძემ აღნიშნა, რომ თუმცა ხორვატიის მოსახლეობის შემოსავალი, საქართველოსთან შედარებით, საშუალოდ, 400 პროცენტით მეტია, იუნესკოს მიერ მსოფლიო კულტურულ ძეგლად აღიარებულ ქალაქ დუბროვნიკაში ომის დროს დანგრეული კულტურული მემკვიდრეობის აღდგენას მოსახლეობა არ აფინანსებს, ანუ მოსაკრებელს მოსახლეობა არ იხდის. გამყრელიძის განმარტებით, ხორვატიის მაგალითის მიხედვით, მოსაკრებელი უნდა დაწესდეს მხოლოდ კომერციული ფართებისთვის, თანხა უნდა გადაიხადონ საქართველოში სტუმრად ჩამოსულმა პირებმა და არა ქვეყნის უბნების მოსახლეობამ. ამ წინადადებებით მემარჯვენეები ინტერფრაქციულ ჯგუფს მიმართავენ. თუ ეს მოსაზრება გათვალისწინებული არ იქნება, მემარჯვენეები მოსაკრებლის შესახებ კანონში ცვლილებებს მხარს არ დაუჭერენ.

„გთავაზობთ, რომ კულტურული მემკვიდრეობის მოსაკრებელი შემოღებული იყოს სარეაბილიტაციო არეალში მდებარე იმ შენობა-ნაგებობებზე, რაც გამოიყენება კომერციული მიზნით – სასტუმროებზე, მაღაზიებზე, კაფეებზე, ოფისებსა და ა. შ. აღნიშნული მოსაკრებელი არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შეეხოს მოსახლეობას, რომელიც ამ არეალში მდებარე მის კუთვნილ ფართს მხოლოდ და მხოლოდ საცხოვრებელი მიზნით იყენებს“, – თქვა მან.

უმრავლესობის წევრები ოპონენტებს შეახსენებენ, რომ კანონპროექტს მეორე მოსმენით ხმა მემარჯვენეებმაც მისცეს. მაგალითად, მათი თქმით, მანანა ნაჭყებიას ხმა აქვს მიცემული იმ მუხლისთვის, სადაც აღნიშნულია, რომ შესაძლებელია მოსაკრებლის დადგენა. ოპოზიცია კი განმარტავს, რომ მაშინ მუხლები „გადაამისამართეს“. კერძოდ, სადაო 30-ე მუხლი 46 მუხლით შეიცვალა. მათ კი ამას თვალი ვერ მიადევნეს. კონკრეტულად მოსაკრებლის ოდენობაზე უმრავლესობის წევრები იმეორებენ, კანონპროექტში ამის თაობაზე ახლაც არაფერი წერია. უბრალოდ, აღნიშნულია, რომ მოსაკრებელი შეიძლება სხვა კანონით დადგინდეს.

ასეა თუ ისე, სადაო საკითხი კვლავ სადაოდ რჩება. გაითვალისწინებენ თუ არა უმრავლესობის წევრები მემარჯვენეების ინიციატივას, ინტერფრაქციული ჯგუფის სხდომაზე გახდება ცნობილი.

მზია ხურცილავა

◎ აქტუალური თემა

პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტში სახალხო დამცველის სოზარ სუბარის წარდგენილ ანგარიშს დიდი ხმაური და სხდომის ჩაშლა მოჰყვა. მკითხველი დაინტერესებულია ამით. ამიტომ მოკლედ შეგახსენებთ, რა როგორ იყო.

სუბარის ანგარიშში აისახა ყველა ის სფერო, სადაც, სახალხო დამცველის შეხედულებით, ირღვევა ადამიანის უფლებები.

სახალხო დამცველი ამხელს

ომბუდსმენი მიიჩნევს, ეს არის ძირითადად სამართალდამცავი სისტემა, საკუთრების უფლებები, დევნილები, ლტოლვილები და სხვა.

სხდომას ესწრებოდნენ ამირან როგაძიძის მამა, სანდრო გირგვლიანის დედა, 2003 წლის 24 ნოემბერს დალუპული დავით საყვარელიძის დედა.

სახალხო დამცველმა დიდი ყურადღება დუთმო როგაძიძისა და გირგვლიანის მკვლელობების გამოძიებას. განაცხადა, რომ როგაძიძის საქმის გამო არიან დასჯილნი ის მაღალჩინოსნები, ვინც ფაქტების გაყალბებაში მიიღეს მონაწილეობა, ხოლო გირგვლიანის საქმის შესახებ, ომბუდსმენმა აღნიშნა, რომ ყველაზე რეზონანსული სასამართლო პროცესი უპრეცედენტოდ სწრაფად – ცხრა დღეში დასრულდა და სასამართლომ დაცვის მხარის არც ერთი შუამდგომლობა არ დააკმაყოფილა.

სახალხო დამცველმა კიდევ ორ გახმაურებულ საქმეზე გააამახვილა ყურადღება: დავით საყვარელიძის საქმეზე, რომელიც ჯავშანტრანსპორტიორმა იმსხვერპლა და ვალერი გელაშვილის ცემის ფაქტზე. მან აღნიშნა, რომ გინაიდან დეპუტატის ცემის ფაქტი ამ დრომდე გამოძიებული არ არის, ეს აძლიერებს ეჭვს, რომ დანაშაულში ხელისუფლების წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ.

მოხსენების შემდეგ სიტყვა დავით საყვარელიძის დედამ ითხოვა, მაგრამ ელენე თევდორაძემ დაზარალებულს ამის საშუალება არ მისცა – მშობლის სიტყვით გამოსვლას რეგლამენტი არ ითვალისწინებს. ამ ინციდენტს ხმაური და სხდომის ჩაშლა მოჰყვა. სიტყვით გამოსვლას მოითხოვდნენ როგაძიძისა და გირგვლიანის მშობლებიც. ისინი აცხადებდნენ, რომ სხდომაზე მივიდნენ სწორედ იმიტომ, რომ უმრავლესობის წევრებისგან პასუხი მოესმინათ ყველა იმ კითხვაზე, რის მოსმენასაც უკვე რამდენიმე წელია ამაოდ მოითხოვენ. ახმაურებული სხდომა პროტესტის ნიშნად, პირველმა ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარემ ელენე თევდორაძემ დატოვა. სხდომა დატოვა სოზარ სუბარმაც. დაპირისპირება პარლამენტის დერეფანში გაგრძელდა.

ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის წევრებმა და სტუმრებმა ელენე თევდორაძის კაბინეტში გადაინაცვლეს. უმრავლესობას აინტერესებდა, გირგვლიანის, როგაძიძისა და საყვარელიძის მშობლებისთვის საშვი ვინ დაუშვა. გაირკვა, რომ საყვარელიძის დედამ საშვის დაშვება, საკომიტეტო სხდომაზე დასწრების უფლება სახალხო დამცველისგან ითხოვა და მას ამის საშუალება მისცეს. გირგვლიანისა და როგაძიძის მშობლები კი პარლამენტში მემარჯვენეების ერთ-ერთი წევრის მანანა ნაჭყებიას საშვით შემოვიდნენ.

უმრავლესობამ ოპოზიცია პოლიტიკური ძულების ჩაწერაში დაადანაშაულა.

მზია გელენავა

◎ რადიკალური ოპოზიცია

მიცვალებულის ქირასაც გადაგვახდევინებენო

30 აპრილს ლეიბორისტული პარტიის ლიდერმა შალვა ნათელაშვილმა პარლამენტის შენობასთან ბრიფინგი გამართა. მისი თქმით, 17 აპრილს გამართული აქცია წარმატებული იყო. ლეიბორისტები პრეზიდენტის დაუყოვნებელ გადადგომას მოითხოვენ, რათა ქვეყანაში შეწყდეს შიმშილი.

თუ ხალხს სურვილი აქვს, რომ თავიდან მოიცილოს ბოროტების სათავე და მათი სოციალური მდგომარეობა გაუმჯობესდეს, მაშინ გარეთ უნდა გამოვიდეს და მთავრობას დაანახოს თავისი ძალა. „ჩვენ ხალხს სოროსის ფულით მიტინგზე ვერ გამოვიყვანთ. ისინი ერთსულოვნებამ უნდა გამოიყვანოს. პარლამენტის წინ მუდამ უნდა ენთოს მიტინგის ცეცხლი“. მისივე თქმით, საქართველოს ჰყავდა პრეზიდენტი, რომელმაც თავისი საქმე გააკეთა და ჩვენი ქვეყანა დამოუკიდებელი გახადა. მეტი პრეზიდენტი კი აღარ არის საჭირო, რადგან დრო საქართველო საპარლამენტო რეჟიმზე გადავიდეს ისე, როგორც ეს უცხოეთშია.

„როცა ხალხი ზაფხულში დასასვენებლად წავა, მთავრობა ახალ კანონპროექტებს მიიღებს. ერთ-ერთი იქნება კანონი, რის საფუძველზეც, ხალხს თავისი მიცვალებულისთვის ქირის გადახდა მოუწევს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ადგილი გასხვისდება“, – თქვა მან.

ხუთშაბათს, 10 მაისს ლეიბორისტული პარტია გაერთიანებულ მიტინგს გამართავს, სადაც ხალხს რეგიონებიდანაც ელოდებიან.

მაია კილასონია, მირანდა ფორჩხიძე

საზრისი

● დღეს უნივერსიტეტისა და აკადემიის რეფორმებს მხოლოდ უმრავლესობის წევრები აქებენ, მათ გარდა არავინ ამას არ აკეთებს. უკვე მათ მხარეზე მყოფი პროფესორებიც გონს მოეგნენ, რადგან შედეგი დაინახეს და გამოფხიზლდნენ

◎ ოპოზიცია

თემურ ნანეიშვილი: „ვნანობ, რომ ამ ხელისუფლების გვერდით ვიდექი“...

ამათ ილია რაიკომის მდივანი ჰგონიათ

***„ჩარეცხილების“ თემაზე სასაუბროდ „ქართული აკადემიიდან“ ვერავინ დავიყოლიე. საქართველოს პრეზიდენტის ეს გამოსვლა მათ იუმორით აღიქვეს და სერიოზული მსჯელობისგან გევრმა თავი შეიკავა. ბოლოს, პროფესორი თემურ ნანეიშვილი მაინც დავითანხმეთ ინტერვიუზე, რათა საზოგადოების შეკითხვებს ამომწურავი პასუხი გასცემოდა.**

— „ქართული აკადემიის“ წევრების ტელევიზიით გამოსვლამ, ეტყობა, გაალიზიანა პრეზიდენტი, რომ პოლიციასთან თანამშრომლობა „ჩაშვებასთან“ გაიგივდა... მეთანხმებით, რომ ასე იყო?

— ვფიქრობ, მეცნიერებისა და ხელოვანი ხალხის გაერთიანებამ, ერთხმად მილეგულმა დეკლარაციის შინაარსმა, რაც აბსოლუტურად სამართლიანად მიმაჩნია, პრეზიდენტი მართლაც გააღიზიანა.

ხოლო რაც თქვენ დაასახელეთ — პოლიციასთან თანამშრომლობა — უმნიშვნელო მიზეზია. გუნებრივია, პრეზიდენტმა მშვენივრად იცის, რომ ეს ხალხი თანამშრომლობს პოლიციასთან, თუმცა, არის ერთი მაგრამ: უნდა ითანამშრომლო თუ არა ისეთ პოლიციასთან, რომელიც შერჩევით სამართალს ემსახურება? მთელი საქართველოა მოწმე, რა მოხდა გირგვლიანის მკვლელობის გამო — ვისაც სურს თანამშრომლობა სამართალდამცველებთან, იმათ არც კი ალაპარაკებენ.

როდესაც ზერეკიძის მამამ თავად მიიყვანა შვილი პოლიციაში, განა ეს თანამშრომლობა არ იყო? გუნებრივია, ის გავშვი დასასჯელია, მამამისმა ეს თავად გადაწყვიტა და ასე ამიტომაც მოიქცა, მაგრამ პირველი სასამართლოს მიერ 10 წლის მისჯა ყოვლად მიუღებელია. განა თბილისში გაზრდილმა კაცმა, გატონმა მიხეილ სააკაშვილმა არ იცის, რომ გამორიცხულია 14 წლის გავშვმა სამი უბანი აკონტროლოს? რატომღა ამძიმებენ მის დანაშაულს?

შერჩევითი სამართალი შემთხვევით არ მიხსენებია. მშიერი გავშვი რომ ფუნთუშას მოიპარავს და, ნულოვანი ტოლერანტობის პიროებში, შეიძლება 15 წელი მიუსაჯონ, ამას როგორ მოვითმენთ? ხელისუფლება ცდილობს, ისეთ რამეში გაგვრიოს, იმათ დაჭერაში გვათანამშრომლოს, ვისი დაჭერაც თავად უნდათ. ნახევარი ციხე ასეთი ხალხითაა გავსებული. გუნებრივია, ამაში ჩვენ მონაწილეობას არ მივიღებთ.

— ხელისუფლება „ქართულ აკადემიაში“ გაერთიანებულ ადამიანებს წითელ ინტელიგენციას გიწოდებთ. საქართველოს პრეზიდენტის აზრით კი, თურმე, თქვენ წაგიგიათ ომი და ჩვენი ქვეყანა ასეთ დღეში ჩაგიგდიათ...

— შევახსენებ გატონ პრეზიდენტს: „ქართული აკადემიის“ წევრთა სიას კიდევ ერთხელ გადაავლოს თვალი და თავის ერთგულ გუნდად წოდებულ სიასაც გადახედოს. მრავალი მათგანი წლების მანძილზე მესამე მოწვევის დეპუტატი იყო და საპასუხისმგებლო თანამდებობა ეკავა — ზოგი პარლამენტის თავმჯდომარე, ზოგიც მინისტრებად გვევლინებოდა, მოქკავშირის იდეოლოგიას წარმართავდა... სწორედ მათ ხელში იყო და არის საქართველო! ძალიანაც რომ მდომებოდა რამის გაფუჭება, ვერ შევძლებდი.

საქართველო ამ დღემდე, ვგონებ, იმ ადამიანებმა მიიყვანეს, ვინც ახლაც ხელისუფლებაშია. ამას ხალხმა საღი თვალით უნდა შეხედოს. ეს ის ჩინოვნიკები არიან, რომლებიც ხალხს უამრავ რამეს დაპირდნენ და, შესრულების მაგივრად, ამბობენ, რასაც გვინდა, იმას ვიზამთო.

ომის წაგებასაც ჩვენ გვაბრალებენ. ომს როგორ წავაგებდით, როდესაც სამეცნიერო პროდუქციას ვქმნიდით და წიგნებს ვწერდით? გატონი ვანო კილურაძე ახლაც ამერიკის შეერთებულ შტატებშია წასული. იქნებ, სადაზვერვო სამუშაოებს ასრულებს? იქ ლექციებს კითხულობს და მეცნიერებაში მუშაობს.

თუ პრეზიდენტს ნამდვილად აინტერესებს, ვინ წააგო ომი, გაერკვეს და მიხვდება, მისი თანამოსაგრენი ძალზე უარყოფითი როლს ასრულებდნენ ამ ომის დროს და სხვა საქმეებით იყვნენ დაკავებულნი.

— უმრავლესობის ლიდერმა მაია ნადირაძემაც გაგკრათ კბილი...

— დიახ, ქალბატონმა მაია ნადირაძემ შევარდნაძის ტაშის დამკვრელებად გამოგვაცხადა. გუშინწინ „აღორძინებაში“ მყოფი ქალბატონი ჩვენ გვეუბნება ამას?

მას პირადად თემურ ნანეიშვილი შეეახსენებს, რომ მაშინ, როდესაც შევარდნაძე ძლიერი იყო და მმართველობის ყველა ბერკეტს აკონტროლებდა, ფიზიოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორი ვიყავი. ნაციონალური მოძრაობის სია იქმნებოდა. ქალბატონი მაია ინსტიტუტში მივიყვანე. სიტყვითაც გამოვედი და მხარი დავუჭირე. თუ თავად უარყოფს ამას, გია თორთლაძე, ალეკო შალამბერიძე, სხვა ნაციონალები დაადასტურებენ.

ასევე, გურჯანაძე-დემოკრატების წამყვანი გუნდიც მივიყვანე ინსტიტუტში. ვი-მდე აკადემიკოსმა მოუსმინა მათ და მხარი დაუჭირა. სამაგიეროდ, ახლა, წუთიერი სიამოვნების გამო, ეს ყველაფერი დაივიწყეს. ოლონდ კაცს ტალახი ესროლონ, არაფერს დაგიდევენ. მე, გატონი ვანო კილურაძე, სხვა ბევრი აკადემიკოსი „ვარდების რევოლუციის“ დროს იძ ვიდექით. ხმამაღლა ვაცხადებ — ვნანობ, რომ მათ გვერდით ვიდექი!

უნდა შერცხვეს ქალბატონ მაიას, როდესაც ჩვენზე ასეთი ტონით ლაპარაკობს. მაშინ იცით, რა მითხრა? თქვენნაირი ვაჟკაცი მეორე არ მეგულებაო. ახლა თავად განსაჯეთ ეს ყველაფერი.

რას ნიშნავს, ტაშს ვუკრავდით შევარდნაძეს? ინტელიგენცია არ იყო, სამოქალაქო დარგაზი რომ შექმნა? დარგაზის საპატიო თავმჯდომარე რამაზ ჩხიკვაძე იყო, დათო მაღრაძე კი მას უშუალოდ თავმჯდომარეობდა. იმ დარგაზის წევრი ვიყავი და მწვავე განცხადებებით გამოვდიოდით. როგორც ისინი არ მომწონდნენ, ასევე ჩავუდგები ოპოზიციაში ამათაც, თუ მათი ქმედება არ მომეწონება.

ჩვენ ილიას დროშით ვიწყებთ მუშაობას, მაგრამ ამათ, ეტყობა, ილია რაიკომის მდივანი ჰგონიათ. უკვე განვაცხადეთ, რომ ხელისუფლებაში მოსვლის პრეტენზია არ გვაქვს და თანამდებობისთვის არ ვიბრძვით. არც არსად გვითქვამს, რომ ინტელიგენტებად წოდებული რჩეული საზოგადოება ვართ. „ქართულ აკადემიაში“ ის ადამიანები გაერთიანდნენ, რომლებიც ნებისმიერ უზნეობას, ახლაც და მომავალშიც წინ აღვუდგებით. მთავრობას, რომელსაც არ უხარია სამოქალაქო საზოგადოების შექმნა, ვერსპექტივაც არა აქვს. ხალხი უნდა გამოფხიზლდეს და სამოქალაქო საზოგადოება შეიქმნას. მხოლოდ მაშინ შეუძლია ხელისუფლებას ნორმალურად მუშაობა. ნებისმიერი ქვეყნის მთავრობას წესიერი საზოგადოების რიდი ყოველთვის აქვს და ეს ხელისუფლებას უნდა უხაროდეს.

ახლა კი ისე გალალდნენ, თითქოს მემკვიდრეობით ერგოთ საქართველო.

— „ქართული აკადემია“ ეროვნული ცნობიერების გადარჩენისთვის შეიქმნა. ფიქრობთ, რომ ეროვნულ თვითმყოფადობას საფრთხე დაემუქრა?

— ეს ყველაფერი ჩვენს დეკლარაციაში საფუძვლიანადაა განმარტებული. სამწუხაროდ, კიდევ იცით, რა არის? ამ ხელისუფლების აპოლოგეტები და რუპორები — ჯგერენაია და ლადარია რამდენიმე დღის წინათ ტელევიზიით, პირველ არხზე გამოვიდნენ და აღმაშფოთებელი რამ თქვეს, თურმე, ქართველ ერს ფასეულობანი არ შეუძენია.

ჯგერენაიამ პირდაპირ განაცხადა, რომ ჩვენი პრეზიდენტი ქმნის მასო. არა მგონია, გატონ მიხეილს იმის პრეტენზია ჰქონდეს, რომ მხოლოდ ერთმა კაცმა შექმნას ფასეულობა. ფასეულობებს ეპოქა ქმნის და შემდეგ საზოგადოება განსჯის, ფასეულობაა ეს — თუ არა. როგორ შეიძლება ეს დამიწეროს ვილაცამ და ამით შემდეგ მოსწავლეებთან გამოვიდეს?

ქართველებს სხვებისგან განსხვავებული და სათაყვანებელი უამრავი რამ გვაქვს, რასაც ახლა არ ჩამოვთვლი. ვამაყობ ჩემი ქართველობით და მაიძულებ, არა ვთქვა, რომ ქართველი ვარ? ეს ყველაფერი თუ წაგართვი, მაშინ ვინ დავრჩები — მსოფლიო ადამიანი, როგორც ჯგერენაიას უნდა და ვიღაცამ რომ დამიწეროს, რა არის ფასეული და რა არა?

აქეთ მიდის ყველაფერი. ნამდვილი ზარახვა იმ გადაცემამ გამოავლინა. თუ უწინ ამაზე შეფარულად ლაპარაკობდნენ, ახლა ეს ყველაფერი ღიად განაცხადეს. ჰგონიათ, რომ ამის თქმის დრო დადგა, რადგან ხალხი წელშია გატეხილი. არა, გატონო ასე არ არის.

— „ჩარეცხვის“ თემამ საზოგადოებაში განსხვავებული აზრიც დაბადა, მეორე არტისტული გადატრიალება ალარ გვინდაო. გულისხმობდნენ პირველი პრეზიდენტის დამხობას და მაშინდელ ვითარებას. თითქოსდა, ახლაც იგივე განმეორდებაო...

— ჩვენ გაერთიანებაში გატონი ზვიად გამსახურდიას მოძხრეებიც არიან. სამწუხაროდ, რაც მაშინ მოხდა, ერის უბედურება იყო. ჩვენ ახლა საქართველოს მომავალზე ვფიქრობთ და არა წარსულზე. უბედურება თავიდან ვერ ავიცილეთ. რა ვქნათ? არ შეიძლება, ერთ ქვაბში მოხარშო ყველა და ყველაფერი.

— როგორ ფიქრობთ, რატომ გაილანძღა თქვენი აკადემია მაინცდამაინც მოზარდი თაობის წინაშე?

— როგორ შეირჩა აუდიტორია, ძალიან მნიშვნელოვანი თემაა. ასეთი რამ ხომ სპონტანურად არ ხდება. საგანგებოდ შეირჩა ახალგაზრდობა, რომელთა ტვინისა და მსოფლმხედველობის ფორმირება ახლა ხდება... და ამ დროს მათთან ეუბნებიან, შემოქმედი ხალხი არავინაა და თქვენ ამ გზით არ უნდა წახვიდეთო.

ამას წინ უძღოდა ის, რომ პრეზიდენტი ამ ხალხს არ ელაპარაკება. მეცნიერებათა აკადემია და უნივერსიტეტი ისე დაშალეს და გააუბედურეს, ვერ მივალწიეთ პრეზიდენტთან შეხვედრას. ვერც მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი და პრეზიდიუმი, ვერც ის „ხულიგანი“ პროფესორები ვერ შეხვდნენ.

დღეს უნივერსიტეტისა და აკადემიის რეფორმებს მხოლოდ უმრავლესობის წევრები აქებენ, მათ გარდა არავინ ამას არ აკეთებს. უკვე მათ მხარეზე მყოფი პროფესორებიც გონს მოეგნენ, რადგან შედეგი დაინახეს და გამოფხიზლდნენ. ეს რეფორმა კი არ ალმოჩნდა, არამედ — ნგრევა, ანუ სულ სხვა გზით წარიმართა ყველაფერი.

უმართებულოა, როცა ამბობენ, განათლების რეფორმაზე პრეზიდენტმა არაფერი იცოდაო. ნამდვილად, ამ „ბრწყინვალე“ რეფორმას პრეზიდენტი ხელმძღვანელობდა და საძმის ვითარებაც უწყოდა.

— საინტერესოა, რას იტყოდით, ისტორიულ უბნებში ე. წ. მოსაკრებლების დაწესებაზეც. რატომ აპირებენ ამას?

— ეს არის ნამდვილი ჯენტრიფიკაცია. ეს ტერმინი ამერიკის შეერთებული შტატებიდან შემოვიდა. ამერიკის დიდი ქალაქების ცენტრალური უბნებიდან სხვადასხვა მეთოდით ადგილობრივ მოსახლეობას გამოასახლებდნენ. მოსაკრებლის დაწესებაც მეთოდია. ასეთ დროს იუნესკო ისტორიული ძეგლის სტატუსს არ ანიჭებს. იმ შენობებში მცხოვრები ადამიანები უნდა იქვე დარჩნენ. მხოლოდ ასე კომპლექსურად აღიქმება ისტორიული უბანი, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამ სტატუსს არ აძლევენ.

ჯენტრიფიკაცია დისკრიმინაციული ტერმინია. მის იდეოლოგებს კარგად ეცოდინებათ ჯენტრიფიკაციის არსი. XXI საუკუნეში მისი არსებობა ადამიანის უფლებების აშკარა ხელყოფაა.

ჩვენი აკადემია ამას გმობს და ფასების მატების წინააღმდეგიცაა. სწორედ ასე უნდათ, რამენაირად შექმნან ისეთი საზოგადოება, რომელიც ჭაბუა ამირეჯიბის გმირის — სპირიდონ სულანჯიას მსგავს ფენომენს გაამრავლებს.

ესაუბრა
თამარ შაიშმელაშვილი

◎ ჭირი დანახული ჯობს

როგორც ჩანს, ჭკუისა გვჭირს...

ანუ კრეტინები თურმე ყველგან არიან და, რასაკვირველია, არც საქართველოა ამ მხრივ გამონაკლისი

ძალიან ხშირად, და ძალიან სამწუხაროდ, ვისაც როგორ აძლევს ხელს, წარსული ისეთად წარმოუდგენია. თანაც შენ შენს აზრს არ განეგებს, აუცილებლად იმის აზრზე უნდა დადგე. თუ არა და, ჩამორჩენილი ხარ, წარსულს მისტირი, შენი ადგილი ამჟამინდელ საზოგადოებაში ალარ არის. რას თხოულობ ან რა უფლებით?! აგერ, გუშინ სხვა ქვეყნის მოქალაქე იყავი და სხვის ომში იბრძოდი. ისიც კი ვერ გაგიგია, რომ დამოუკიდებელ, თავისუფალ და დემოკრატიულ ქვეყანაში ცხოვრობ...

ერთი სიტყვით, ველარც წარსული გაგიგია და ველარც აწმყო. არადა წარსული მართლაც ძნელი გასაგები ყოფილა... ერთხელ ჩინეთის პრემიერ ჯოუ ენლაისთვის უკითხავთ, დიდი ფრანგული რევოლუციის მნიშვნელობას როგორ აფასებთო, როგორ და, ჯერ ადრეა იმ რევოლუციის შეფასებაო, მიუგია ჯოუ ენლაის.

ჩვენ კი დავმდგარვართ და ჩვენს უახლოეს წარსულს, ჩვენს გუშინდელ დღეს გინაურად ვთხრით და ვქექავთ. იმ ადამიანებს, ვინც ამ ახალ ათასწლეულამდე მოგვიყვანა, ლუკმას ვუთვლით, ყოველგვარ ღვაწლსა და დამსახურებას წყალში ვუყრით, ციკ ქვაზე ვსხამთ, თავგელს ვაწყევლინებთ.

იხ. 4 გვ.

გულისნადები

ვიცი, ამ ჩემი გულის პასუხის წამკითხველი ჭკვიანები გულში ჩაიცინებენ. ხოლო განაწყენებით ისევ კრეტინები განაწყენდებიან და, კაცმა არ უწყის, იქნებ გამოიწიონ კიდეც და ბოდიშის მოხდაც მაიძულონ...

◎ ჭირი დანახული ჯობს

როგორც ჩანს, ჭკუისა გვჭირს...

(მესამე გვერდიდან)

ეს განსაკუთრებით საგრძნობი ხდება ყოველი 9 მაისის წინ. წლეულს, მაგალითად, უკვე გვარიანად არაქათგამოცლილი დიდომგადახდილი ჩვენი მამები და თითო-ოროლაღა პაპაგაგუა სამარცხვინოდ პატივახდილი ხვდებიან გამარჯვების დღეს – ყოველგვარი შეღავათი ჩამოერთვათ, თვით ოცთეთრიანი მგზავროგის უფლებაც კი, თუმცა ძალიან ბევრს მგზავროგისა კი არა, სიარულის თავიც აღარ აქვს. და ეს მაშინ, როცა დამოუკიდებელი, თავისუფალი, დემოკრატიული საქართველო სრულიად ახალი სახის ჯარსა ქმნის (ჯერჯეროგით ერაყსა და ავღანეთში საგრძოლველად) და ზემოხსენებულ მამა-პაპათა შვილიშვილებსა თუ შვილთაშვილებს პატრიოტულ განაკეკბში იწვევს...

ისინი, ვისაც მიწის ზემოთ არცთუ კეთილი რამ საქმის ქმნა ხელეწიფება, ტრიბუნებს უმეტესად არასასურველი უფროსი თაოგის სალანძღავად და ასევე არასასურველი მკვდრეგის აქეთ-იქით გადასვენება-გადმოსვენებაზე სალაპარაკოდ იყენებენ. ბევრ ეგრეთ წოდებულ „დემოკრატს“ მოსვენებას უკარგავს განსაკუთრებით ფაშიზმზე გამარჯვების დღის მოახლოება. ასეა თითქმის სუყველა ჰოსტსაბჭოთა ქვეყანაში. მეტადრე ბალტიის ქვეყნებში. ხოლო რუსეთს სათავისო „ორიგინალური“ მიდგომა აქვს ამ დღის მიმართ.

... გასაგებია, რომ დუმელები, ბევრ სხვა ადამიანთან ერთად, ძალიან აღელვა, და სამართლიანადაც, ესტონელი რევანშისტთა ულირსმა საქციელმა (ლაპარაკია ტალინში საბჭოთა მეომრის ძეგლის დემონტაჟზე, მაგრამ განა გუშინ თვითონვე ეჭვის ქვეშ არ დააყენეს მილიონოგით ადამიანის სიცოცხლის ფასად მოპოვებული გამარჯვება, როცა რუსეთის დუმაში გამარჯვების დროშის კანონის შესახებ მსჯელოგისას დროშიდან ნამგლისა და ურის მოხსნა მოითხოვეს?! ეს როგორ, ვითომ ის დროშა კი არა, ეს დროშა აღმართეს ჩვენმა მამებმა და პაპებმა რაიხსტაგზე?! ვის ვატყუებთ? ისტორიას?!

გასაგებია, რომ რუსი დეპუტატები ასევე სამართლიანად აღელვა ლონდონის ხელისუფალთა არაკეთილშობილურმა ნაბიჯმა, როცა დიდი ბრიტანეთის დედაქალაქის ერთ-ერთ თვალსაჩინო ადგილას თეირანში გადაღებული სამთა ცნობილი ფოტოსურათის მიხედვით ძეგლსკამი დადგეს, რომელზეც მხოლოდ ჩერჩილი და რუზველტი სხედან. არადა განა თუნდაც გამარჯვების სამოცი წლისთავის ზეიმზე თავადვე არ უარყვეს თავიანთი უმაღლესი მთავარსარდალი, რომლის არც სურათი ჩანდა სადმე და არც სახელი ისმოდა?!

კი, ბატონო, ამ ბევრისთვის მიუღებელ და კიდევ უფრო ბევრისთვის ფრიად მისაღებ ისტორიულ პიროვნებასთან ყველას თავისი პირადი ანგარიში აქვს, მაგრამ ეს იმას ხომ არ ნიშნავს, რომ, ვითომ „სამართლიანოგის აღდგენის“ მიზნით, ჩვენი გოლო, თითქმის ასწლიანი ისტორია ხელახლა უნდა გადავწეროთ?!

კი, ბატონო, გადავწეროთ, ოლონდ მოდით ჩვენი „გადამწერები“ ამჯერად ნუ დაემგვანებიან იმ ევროპელ კომპრაჩიკოსებს, ანუ იმ ადამიანებს, რომლებიც ძველად გავშვებს იტაცებდნენ ან ყიდულოგდნენ, ამახინჯებდნენ და შემდეგ ყიდდნენ მდიდარ სახლებში ან გალაგანებში ხუმარებად. ის რაც იყო, იყო, ოღონდ სიმართლის განგებ დამახინჯება არ ეგების, თორემ „ჩვენი მასხრად გაყიდული სიმართლის“ დასაცინი უწინარესად თვითონ ჩვენვე გავხდებით. როგორც ეს ხშირად რუსეთელ და სხვა გადამწერებსაც ემართებათ.

რა ვუყოთ, ერთი თხისკენ უნდა ითქვას და ერთიც მგლისკენ...

ამ გოლო დროს ევროპულ პრესაში ხშირად შეხვდებით ევროპარლამენტის დეპუტატის, იტალიელი ჯულიეტო კიეზას სახელ-გვარს. ის ბევრს ისეთ რასმე ამჩნევს, რასაც სხვანი ვერ ხედავენ ანდა არ უნდათ, რომ დაინახონ. ამ დღეებში ესტონეთში მომხდარ ამგებს კიეზა საგანგებოდ გამოეხმაურა („ვითომ ადვილია ევროპელოგა?“ ძ და აღნიშნა, რომ ესტონეთის პარლამენტის გადაწყვეტილებას საბჭოთა მეომრის ძეგლის აღების თაოგაზე უარყოფითად შეხვდნენ ევროპის ბევრ ქვეყანაში.

იტალიელი კიეზას აზრით, ესტონელ პარლამენტართა მოქმედება აშკარად პროვოკაციულია და გამსჭვალულია ცივი ომის სულისკვეთებით. ისინი იმდენად არიან რევანშის ჟინით შეპყროგილნი, რომ ფაშიზმს, როგორც ნორმალურ მოვლენას, ისე აღიქვამენო. დიდად სამწუხაროდ, ევროპაშიც ბევრია რევანშიზმის ასეთი ჟინით შეპყროგილიო, განაგრძობს ევროპარლამენტის დეპუტატი და დაასკვნის:

„მემარჯვენე რადიკალები არიან იტალიაშიც, საფრანგეთშიც, გერმანიაშიც და სხვა სახელმწიფოებშიც. კრეტინები არიან ყველა ქვეყანაში, მთავარია მხოლოდ პროცენტი. როცა ეს პროცენტები იზრდება, ეს უკვე სოციალური პრობლემაა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ასეთ ქვეყნებში ყველაფერი რიგზე ვერ არის ახალგაზრდოგის აღზრდის თვალსაზრისით, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებსაც რაღაც უჭირთ. ეს ავადმყოფობაა... ესტონეთში დიდია იმათი პროცენტი, ვინც კარგა გვარიანად დასნებოვნებულია ნაციონალიზმით, რევანშიზმით, ცივი ომით. როგორც ჩანს, ესტონეთის პარლამენტის დეპუტატებს წარმოდგენაც არა აქვთ, რომ ესტონეთი ნაწილია ევროპისა, სადაც საზოგადოება მთლიანად გმობს ასეთ განწყოგილებებს“...

იქნებ ვილაც-ვილაცებმა ბოდიშის მოხდაც მომთხოვონ (არადა ბოდიშის მოხდის მოთხოვნა მოდაში შემოვიდა!ძ, მაგრამ მაინც უნდა გავბედო და ვთქვა, რომ, საუბედუროდ, არც ჩვენა ვართ დაზღვეული მსგავსი ათასგვარი რამ სენისა თუ ჭირისაგან, რაც დიდ შეუსაბამოგაშია ევროპის ამჟამინდელ კანონმდებლოგასთან და თვით ევროპულ სულისკვეთებასთან. თუმცა ყოველწამიერად გავიძახით, რომ ევროპელები ვართ და, როგორც იქნა, ევროპული ცივილიზაციისკენ დავიდეთ გზა.

ასე ჩვენ კომუნიზმისკენაც კარგა ხანს ვიარეთ, მაგრამ ბოლოს ისევ კაპიტალიზმის უფსკრულში აღმოვჩნდით, ცხადია, ძირითადად უქონელნი, რომელთაც ისლა დაგვრჩენია, რომ ველოდოთ, როდის ჩამოგვაწვდენენ თავიანთ გრძელ ხელს ზემოთ ამოსაყვანად ჩვენი ყელში ქონმოწოლილი ახალი ქართველები. ანდა საერთოდ ჩამოგვაწვდენენ კი?!

არადა, რაც ბოლო დროს ჩვენს თავსა ხდება, აშკარაა, რომ ჭკუისა გვჭირს, და რა აზრებსაც (თუკი აზრები ეთქმისძ ყოველდღიურად ამა თუ იმ ტრიბუნიდან ანდა ამა თუ იმ ეკრანიდან ვისმენთ, ცხადსა ხდის, რომ, თუ სხვა ქვეყნებს ბევრი რამით ჩამოვრჩებით. სამაგიეროდ, ბევრსაც, ალბათ, უკვე ვუსწრებთ კრეტინთა ზრდის მაჩვენებელი პროცენტით.

ესეც ხომ საქმეა, რალაცით რომ ვილაცაზე წინა ვართ!

ვიცი, ამ ჩემი გულის პასუხის წამკითხველი ჭკვიანები გულში ჩაიცინებენ. ხოლო განაწყენებით ისევ კრეტინები განაწყენდებიან და, კაცმა არ უწყის, იქნებ გამოიწიონ კიდეც და ბოდიშის მოხდაც მაიძულონ...

თუმცა, რატომ უნდა მაიძულონ, როცა „დემოკრატიულ ქვეყანაში“ ყველას აქვს თავისი აზრის თავისუფლად გამოხატვის უფლება. თუნდაც, არაგრძნულისა, ანუ ისეთის, რაც ჩვენებურ მიკირტუმაზე ანდა ქართველთა ფრიად სახელოვან სიკეზე ითქვა, რომელმაც ყოველი დროისთვის საჩოთირო „ვაი ჭკუისაგან“ დაწერა, რის გამოც დღესაც ისევ „ჩასარეცხ“ ინტელიგენციას წარმოადგენს...

გურამ გოგიაშვილი

◎ „ჩარეცხილები“

რატომ დახურეს „ახალი ვერსია“?

მოკლედ თუ ვიტყვით, იმიტომ, რომ ამ გაზეთის ვერსიები, ამა თუ იმ საკითხზე, არ ემთხვეოდა ხელისუფლებისთვის სასურველ ვერსიებს. არადა, არცთუ დიდი ხნის წინათ, ანუ რევოლუციამდე, დღეს ხელისუფლებაში მყოფ და მაშინ ოპოზიციას – ერთიან ნაციონალურ მოძრაოგას „ახალი ვერსიის“ ვერსიებიც მოსწონდა და სხვა ჟურნალ-გაზეთებისაც, რომლებიც შევარდნაძეს, რომ იტყვიან, კრიჭაში ედგნენ. ასეთები კი რევოლუციამდელ საქართველოში ბევრი იყო.

ეს ახალი ამგავი ეკა ხოფერიამ გვამცნო. 26 აპრილის „იმედის“ დღის ეთერის დასაწყისში, რომლის მთავარი თემა, ეს მერამდენად, იყო გირგვლიანი-როგაძიძის მკვლელოგები, ამჯერად კლუს 2003 წლის 22 ნოემბერს ჯავშანტრანსპორტიორის მიერ გასრესილი მსუბუქი ავტომანქანა, რომელშიც ორი ადამიანი გარდაიცვალა. ამ საქმის გამოძიება იმთავითვე ტენდენციურად წარიმართა და დღესაც არ დაადგა საშველი იმიტომ, რომ ოგიექტუროგის შემთხვევაში იმსხვრევა მითი „ვარდეგის რევოლუციის“ უსისხლოგის შესახებ. თუმცა, რალა ბევრი ლაპარაკი უნდა ამასაც და იმასაც – როგაძიძის მკვლელოგის მიჩუმათეგის მიზეზსაც. დიდი ხანია ყველამ ყველაფერი ვიცით, მაგრამ...

ამ წერილის დაწერის მიზეზი ეკა ხოფერიას მიერ ანონსად მოწოდებული ცნობა „ახალი ვერსიის“ დახურვისა თუ დროებით შეჩერების შესახებ, და რაც უფრო საგანგაშოა, აქედან გამომდინარე დასკვნა გახდა. კერძოდ ის, რომ, როგორც ჩანს, ხელისუფლება არ ხუმროს და ყველას, ვინც სხვაგვარად ვფიქროთ, „ჩარეცხვას“ გვიპირებს.

აბა, რა ეგონათ?!

უფროსი თაოგის მკითხველებს, ვისაც კომუნისტურ პერიოდში გვარგუნა ბედმა დაბადება და ცხოვრება, რასაც ეს თინეიჯერული ხელისუფლება დანაშაულად გვითვლის, უთუოდ ემახსოვრებათ საგაზეთო პუბლიკაციები, რომლებიც კრიმინალურ თემაზე იქმნებოდა, ხშირად ასეთი ტრაგიკული სათაურით – „აბა, რა ეგონათ“ იბეჭდებოდა და ასევე ტრაფარეტული ტექსტით იწყებოდა: „ამფსონები დილიდანვე შეხვდნენ ერთმანეთს“ და ა. შ.

ჰოდა, „ახალ ვერსიასაც“ – აბა, რა ეგონა, როცა თავის ჟურნალისტებს საზოგადოების გამოკითხვა დაავალა თბილისის „ლეგენდა“ კოლორიტული პიროვნებების გამოსავლენად?! გამოკითხვის შედეგების მიხედვით კი საზოგადოების მიერ კოლორიტულ, ლეგენდარულ პიროვნებებად მიჩნეული ხალხის ოპერის თეატრის წითელ დარბაზში შეკრება და პატივის მიგება ჰქონია განზრახული გაზეთის რედაქციას.

როგორც ზემოთ ითქვა, „ახალი ვერსია“ დაიხურა. თუმცა „ეკა ხოფერიას ლია ეთერში“ გაზეთის რედაქტორმა ეს ფაქტი ოპერაში გასამართ, ჩაშლილ ღონისძიებას არ დაუკავშირა. კულტურის სამინისტრომ უკვე შეთანხმებული შოუს ორგანიზატორებს ერთი დღით ადრე უარი უთხრა – აქაოდა, ზუსტად ამ დღეს და მაინცდამაინც წითელ დარბაზში, უფრომნიშვნელოვანი, გადაუდებელი კონცერტი უნდა ჩავატაროო. მორჩა და გათავდაო, უბრძანებია შვილ გაბაშვილს! რის გამოც გაზეთის ისედაც ფინანსურად შეჭირვებულ რედაქციას, დამატებით ფინანსური ზარალიც მიადგა.

ჩემთვის ყველაფერი ნათელი გახდა, როცა იგივე ხოფერიამ გვამცნო, გამოკითხვის შედეგად, თბილისის კოლორიტებად ნინელი ჭანკვეტაძე და გია გურჯანაძეც მიუჩნევიათ. ანუ ის ხალხი, რომლებიც ამას წინათ პრეზიდენტმა სააკაშვილმა საქართველოს სირცხვილად, ოგეგის წამგებებად, ერთი სიტყვით, ქვეყნის დამაქცევლებად შერაცხა, როგორც „ქართული აკადემიის“ წევრები. გამოკითხვის ლაურეატთა სრული სია არ მინახავს, საინტერესოა „ქართული აკადემიიდან“ კიდევ ვინ მოხვდა ამ, როგორც აღმოჩნდა, შავ სიაში?

აბა, რა გეგონათ, „ახალი ვერსიის“ ბრიყვებო! რით ვერ გაიგეთ, რომ საქართველო „ვარდეგის რევოლუციამდე“ საერთოდ არ არსებოგდა. ჰოდა, აქედან გამომდინარე, კოლორიტ-ლეგენდებიც, ჩვენი დროის გმირები, პოსტრევოლუციურ საქართველოში ხალხზე ზრუნვით ნაადრევად გათეთრებულ ხელისუფლებაში უნდა გეძებნათ. რა, ვერ იპოვიდით? კირკიტაძე, ძმები ახალაიები, მამა-შვილი გაბაშვილები, ბოკერია, თარგამაძე, არველაძე, მაიკო ნადირაძე, აი, საქართველოს, თბილისის ნამდვილი ლეგენდებიც და კოლორიტებიც, გინდა ჩვენი დროის გმირები!!! ყველას ვინ ჩამოთვლის...

თქვენ კი აგიჩემებიათ უკვე ჩარეცხილი, თუ ჩასარეცხად გამზადებული მავნე გადმონაშთები: გია გურჯანაძე და ნინელი ჭანკვეტაძე. ჰოდა, ენდე! ჭკუა გეხმარათ და „პატარა“ გაგეყალბებინათ გამოკითხვის შედეგები ისე, როგორც ზოგზოგები აყალბებენ არჩევნებს, გაზეთიც შეგრჩებოდათ და იქნება რამესაც გამორჩენოდით.

აბა, რა გეგონათ!!!

დავით მხეიძე

SOS!

● სავალალოა, რომ დღესაც ე. წ. ცივილიზებულ ეპოქაში, ჩვენი ერი კვლავ არაერთი უმძიმესი პრობლემის წინაშე დგას და მას გაუთავებლად რალაცის გადაწყვეტა, რალაც გაჭირვების გადალახვა სჭირდება

◎ ხმა მღალადებლისა არა უდაბნოსა შინა

დავით გარეჯი მხოლოდ ჩვენია!

საქართველოს, თავისი მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის განძილზე, გაჭირვება და უმძიმესი ვითარება არასდროს დაჰკლებია და მაინც მოალწია დღემდე, ოცდამეერთე საუკუნემდე. სავალალოა, რომ დღესაც ე. წ. ცივილიზებულ ეპოქაში, ჩვენი ერი კვლავ არაერთი უმძიმესი პრობლემის წინაშე დგას და მას გაუთავებლად რალაცის გადაწყვეტა, რალაც გაჭირვების გადალახვა სჭირდება.

ამჟამად ერთ ასეთ უალრესად მტკივნეულ და ძნელად გადასაწყვეტ პრობლემას უნდა შევეხო. სხვას რომ ყველაფერს თავი დავანებოთ, ეს ჩემი მოვალეობაცაა, როგორც ისტორიკოსის. ესაა **დავით გარეჯის** პრობლემა. ოდნავ განათლებულმა ქართველმა დღეს იცის, რა არის დავით გარეჯი. ესაა „გარეჯის მრავალმთის“ სახელით ცნობილი, დაახლოებით 50X20 კმ-ზე გავრცობილი უდიდესი სამონასტრო კომპლექსი მდ. ივრის ზეგანსა და მის მიმდგომ ადგილებში. **ესაა საქართველოს, ქართველი ერის ერთ-ერთი სწორუპოვარი კერა სულიერებისა, კლდეში ნაკვეთი, ან გუნებრივ გამოძვაგულებში განთავსებული სენაკები, სალოცავები, სხვადასხვა დროს აგებული მონასტრები, მოჩუქურთმებული და ოსტატურად შესრულებული ფრესკებით დამშვენებული ეკლესიები...** რა უნდა იყოს ამაზე მნიშვნელოვანი და ღირებული? არაერთგზის მტრისგან აოხრებული, აქაურ გერთა მოწამებრივი ამოხოცვის ასპარეზი და მოწმე, მაინც გადარჩა „გარეჯის მრავალმთა“. უკანასკნელი გასაჭირი გადაიტანა საბჭოთა პერიოდში, როდესაც მიმდებარე ველზე სამხედრო პოლიგონი მოქმედებდა. ამასაც გადაურჩა!

და აი, ამჟამად გამოაშკარავდა, რომ თავის დროს, გასაბჭოების შემდეგ საზღვარი საქართველოს და აზერბაიჯანის სს რესპუბლიკებს შორის ისე დამტკიცდა, რომ გარეჯის კომპლექსის ერთი ნაწილი (მაგალითად „უდაბნო“-ძ გაიხლიჩა ორად, ზოგი კი, კერძოდ გერთუბნის ეკლესია და მისი შემოგარენი, მთლიანად აზერბაიჯანის ფარგლებში აღმოჩნდა. მართალია, დიდი გაჭირვებითა და უდიდესი შრომის (ხელოვნებათმცოდნეები ნ. ალხაზიშვილი, გ. აბრამიშვილიძ ფასად, თავის დროს მოხერხდა გერთუბნის შესანიშნავი ფრესკების (თამარისა და გიორგი ლაშარის გამოსახულებითძ საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში გადმოტანა, მაგრამ თვით ეკლესია დარჩა აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე. სამუდამოდ? დავკარგეთ ისიც? ისიც იზიარებს ოშკის, ხახულის, ბანას გედს?

თითქოს იყო იმედი აზერბაიჯანის ხელისუფლებასთან მოლაპარაკებისა, მაგრამ აი ახლახან იძაურმა საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ ხალიფ ხალიფოვმა კატეგორიულად განაცხადა, რომ არა მარტო გერთუბანი, არამედ დავით გარეჯის სხვა ძეგლებიც ძველი ალბანური კულტურის მემკვიდრეობაა და მას ალბანელთა შთამომავლებმა, ანუ აზერბაიჯანელებმა უნდა მოუარონ, ეს მათი კუთვნილებაა. მან გაკვირვებაც კი გამოთქვა, რატომ უწოდეს ქართველებმა კომპლექსს „დავით გარეჯი“.

სრულიად სამართლიანია ის ალშფოთება, რაც ამ გამოსვლამ გამოიწვია ქართულ საზოგადოებაში, მაგრამ ჩვენც ამ პრობლემას ერთგვარი სიფრთხილით უნდა მოვეკიდეთ. საქმე ისაა, რომ აბსოლუტურად აბსურდული არაა ის, რომ ვინმემ იმ ტერიტორიას, რომელზეც გარეჯის კომპლექსია განლაგებული, ძველი ალბანეთის ნაწილი უწოდოს. წინასწარ მთელი კატეგორიულობით უნდა განვაცხადო, რომ ეს არავითარ შემთხვევაში **არ ეხება კომპლექსს. მე ვლაპარაკობ მხოლოდ ტერიტორიაზე!**

საჭიროდ ჩავთვალე ამ პრობლემაზე ჩემი აზრი გამომეთქვა, რადგან 50 წელია, რაც ქართლის ამ მხარის, ძველი წყაროების **ჰერეთის** ტერიტორიის გარკვევაზე ვმუშაობ (პირველი ნაშრომი 1955 წ. გამოვაქვეყნეძ. დავით გარეჯის კომპლექსი მართლაც მდებარეობს იმ მიწა-წყალზე, რომელიც ოდესღაც **ალბანეთად** იწოდებოდა, უფრო ზუსტად მის იმ ოლქში, რომელიც შემდეგ წყაროებში ჰერეთად არის მოხსენიებული. აქვე დგება საკითხი ქართლის (იბერიისძ აღმოსავლეთი საზღვრისა, ანუ ქართლისა და ალბანეთის საზღვრისა და მისი ცვლილებების შესახებ. ეს საკითხი დღესაც არაა ბოლომდე შესწავლილი, თუმცა მას ეხებოდნენ წინა თაობის გამოჩენილი მეცნიერები, როგორც უცხოელები (ვ. დორნი, ს. იუშკოვი, ა. ფორბიგერი, ი. მარკვარტი, ს. ერემიანი და სხვ. შეიძლება მკითხონ, რატომ არ ვასახელებ 1959 წ. გამოსულ ნაშრომს, რომელიც ცნობილ მეცნიერს კ. ვ. ტრევერსს ეკუთვნის და არსებითად წარმოადგენს ალბანეთის ისტორიის და კულტურის შესახებ ყველაზე სრულ მიმოხილვას (რუსულ ენაზეძ. ჩვენ ჯერ კიდევ 1960 წელს გამოვაქვეყნეთ რეცენზია ამ წიგნზე და მის მთავარ ნაკლად ავლნიშნეთ ის, რომ იგი საერთოდ არ ეხება ალბანეთის დასავლეთ საზღვარს (ჟურნ. „Вестник древней истории“ №3, 1960ძ ისე ქართველები (ივ. ჯავახიშვილი, ს. ჯანაშია, ს. კაკაბაძეძ; ამ პრობლემას იკვლევდნენ ჩვენი თაობის ისტორიკოსებიც (გ. მელიქიშვილი, მ. ლორთქიფანიძე, დ. მუსხელიშვილი, თ. ჰაჰუაშვილიძ.

ძველი გერძნულ-რომაული, სომხური და ქართული წყაროების საფუძველზე და დასახელებული სამეცნიერო ლიტერატურის გათვალისწინებით, ჩვენ სრული უეჭველობით შეგვიძლია განვაცხადოთ, რომ განსახილველი კომპლექსი მდებარეობს ძველი ჰერეთის, ე. ი. ოდესღაც ალბანეთის შემადგენლობაში შემავალი ოლქის ტერიტორიაზე, ოღონდ წინასწარ უნდა ვთქვა, რომ მაშინ ეს კომპლექსი, ცხადია არ არსებობდა.

ძველი გერძნული და რომაული წყაროების (პლინიუსი, სტრაბონი, კლავდიოს პტოლემაიოსი, დიონ კასიუსიძ მონაცემები აშკარას ხდიან, რომ ძვ. წ. I – ახ. წ. I-II სსში ალბანეთის დასავლეთი საზღვარი მდ. იორის გადმოლმა, მერინდელი რუსთავის, უჯარმის, თელავისა და ცივგომბორის ქედის სიახლოვეს გადიოდა. **მაშასადამე ქართული წყაროების ჰერეთი უდავოდ ალბანეთის სახელმწიფო საზღვრებში შედიოდა. შეიძლება თუ არა ეს ჩვენი დასკვნა რამენაირად გამოიყენონ იმათ (მაგალითად ზემოხსენებულმა ხალიფ ხალიფოვმაძ, ვინც დავით გარეჯის კომპლექსს ალბანური კულტურის ძეგლად აცხადებს? კატეგორიულად – არა!**

განვიხილოთ ეს პრობლემა:

1. ის ტერიტორია, რომელიც ისტორიულ ჰერეთად იწოდა ქართულ წყაროებში, ყოველ შემთხვევაში IV-V საუკუნეებიდან ალბანეთს აღარ ეკუთვნის, ის კახეთ-კუხეთთან ერთად **ქართლის სამეფოში შედის. ამ დროიდან ის კახეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს** და მაშასადამე ადრეულ შუა საუკუნეებში ქართლის შემადგენლობაში შედის. ქართულ აგიოგრიაფიულ თხზულებებში („მოქცევაი ქართლისა“, „შუშანიკის მარტვილობა“ძ, ასევე ისტორიულ ძეგლებში (ჯუანშერის თხზულება, „მატიანე ქართლისა“ და სხვ.ძ, შენახული ცნობები ძალზე ნიშანდობლივ და დამაჯერებლად ადასტურებენ ამ დასკვნას.

2. მრავალმთის სანახებში პირველი მონასტერი დაუარსებია ანტიოქიიდან VI ს-ის I ნახევარში ქართლში მოსულ ცამეტ („ათცამეტ“ძ ასურელ მამათაგან ერთ-ერთს – **დავითს.** ასურელ მამათა მოღვაწეობა მიმდინარეობდა ქართლის სხვადასხვა მხარეში და არსაიდან ჩანს მათი რაიმე შეხება ალბანეთთან. ისინი, მიუხედავად მათი წარმომავლობისა, ქართველი წმინდანები არიან (ივ. ჯავახიშვილი, კ. კეკელიძე, ი. აბულაძე, ს. ყუბანეიშვილიძ.

3. გარეჯის ტერიტორიაზე ჩატარებულმა არქეოლოგიურმა გათხრებმა (მე არ ვეხები უძველესი პერიოდების – აშელის, მუსტიეს, ბრინჯაოს ხანის მასალასძ გამოავლინეს აქ VI საუკუნის შემდგომი ხანის ძეგლები: სამონასტრო ნაგებობები, გამოძვაგულებში გერების სენაკები, საყოფაცხოვრებო, სამეურნეო დანიშნულების სათავსები, საფორტიფიკაციო სისტემები და ყველას მათ უახლოესი პარალელები მოეძებნებათ კახეთის და, საერთოდ, საქართველოს შესაბამის ძეგლებში და მათ არაფერი აკავშირებთ ალბანეთთან და მის კულტურასთან (კ. ფიცხელაური, ბ. მჭედლიშვილი, ზ. სხირტლაძე, ბ. თვალჭრელიძეძ. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ თვით ტოპონიმი „გარეჯა“ თავდაპირველად „გარესჯას“ ფორმით ნიშნავდა სამონაზონო ცხოვრების სხვადასხვა სახეს (რ. სირაძეძ და იგი მხოლოდ ქართული ენის ანალიზით იხსნება.

4. დავით გარეჯში შენახულია მრავალი წარწერა. მათი უმეტესი ნაწილი ქართულია; გვხვდება გერძნული, სომხური, არაგული ეპიგრაფიკის ნიმუშებიც კი, მაგრამ არაა არც ერთი, თუნდაც მცირე ფრაგმენტიც კი ალბანური დამწერლობისა. სინას მთის წმინდა ეკატერინეს მონასტერში ალმოჩენილი ქართულ-ალბანური პალიმფსესტის შესწავლის შემდეგ ეჭვს აღარ იწვევს ალბანური დამწერლობის არსებობა (ზ. ალექსიძეძ და დავით გარეჯის მონასტერი რომ ალბანური ძეგლი იყოს, აქ უთუოდ უნდა შემონახულიყო ამ დამწერლობის ნიმუში.

5. რაც მთავარია და, ჩვენის აზრით, გადამწყვეტი! დავით გარეჯის ძეგლები დაწვრილებით და ყველა ასპექტით შესწავლილია ქართველი ხელოვნებათმცოდნეობის და, პირველ რიგში, ჩვენი სასიქადულო მეცნიერის გიორგი ჩუბინაშვილის მიერ, მის კაპიტალურ ნაშრომებში („Архитектура Кахетии“, Тб,. 1950, “Пещерные Монастыри Давид Гареджи“, Тб., 1948ძ გაანალიზებულია აქ განლაგებული უდაბნოს, ლავრის, მოწამეთას, ნათლისმცემელის, გერთუბნის, დოდოს მთის მონასტრები ყოველმხრივ, ყველა დეტალებში და ნათლადაა ნაჩვენები უკლებლივ ყველა ამ ძეგლის უდავოდ ქართული ხელოვნებისადმი კუთვნილება. მე არ ვიცი, გაუგია თუ არა გატონ ხალიფ ხალიფოვს გიორგი ჩუბინაშვილის სახელი, მისი საერთაშორისო ავტორიტეტი და აღიარება, მაგრამ აზერბაიჯანელ მეცნიერთა შორის უდავოდ არიან ისეთი რანგის მკვლევარები, ვისაც კარგად ესმის აღნიშნულ გამოკვლევათა მნიშვნელობა და ღირებულება. აქვე დავუმატებთ, რომ როგორც გ. ჩუბინაშვილს, ისე სხვა ხელოვნებათმცოდნეებს (შ. ამირანაშვილს, გ. აბრამიშვილს, თ. თოდუას, ა. ვოლსკაიასძ შესწავლილი აქვთ დღევანდელი აზერბაიჯანის საზღვრებში მოხვედრილი ძეგლებიც, კერძოდ გერთუბნის მონასტერი, აქ შენახული ფრესკებიც და დასკვნა იგივეა, რაც დანარჩენი ობიექტების მიმართ.

ახლა დგება საკითხი, როგორ ვუშველოთ საქმეს, რა გამოსავალი ვნახოთ. პრესიდან გავიგე, რომ გამოითქვა რამდენიმე ვარიანტი, მაგრამ მე არც ერთი არ მიმაჩნია მისაღებად. აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობასთან ჩვენს ხელისუფლებას კარგი ურთიერთობა აქვს და ვფიქრობ, რომ თუ ხელისუფლება სწორად და კონსტრუქციულად დააყენებს საკითხს, გააცნობს აზერბაიჯანის მთავრობასა და სამეცნიერო წრეს, ფართო საზოგადოებას სათანადოდ არგუმენტირებულ ვითარებასა და დამაჯერებელ საგუთიანობას, შესაძლებელი იქნება დავით გარეჯის კომპლექსის იმ ნაწილის დაბრუნება, რომელზეც ზევით გვქონდა ლაპარაკი და აქ საზღვრის სამართლიანი კორექტირება.

ამასთან, აუცილებლად უნდა გადაწყდეს „გარეჯის მრავალმთის“ სტატუსი. მე კერძოდ, აუცილებლად მიმაჩნია, რომ ეს დიდებული ძეგლი მისაწვდომი იყოს ტურისტებისთვის, განსაკუთრებით უცხოელებისთვის. ვფიქრობ, რომ ჩვენი სულიერების, მართლმადიდებლური რელიგიის ისეთი კერები, რომორიცაა სვეტიცხოველი, სამთავრო, ჯვარი, სამთავისი თუ ატენის სიონი უთუოდ ხელმისაწვდომი უნდა იყოს უცხოელებისთვის, ისევე როგორც ღიაა სტუმრებისთვის წმინდა პეტრეს ტაძარი რომში, ან პარიზის „ნოტრდამი“. ვფიქრობ, უნდა ჩატარდეს მოლაპარაკება საპატრიარქოსთან, რამდენადაც დღეს სწორედ ისაა ძეგლის მესაკუთრე, მილებულ იქნას ერთობლივი დადგენილება და კონკრეტული პარამეტრები დავით გარეჯში ტურისტთა მიყვანის და ამ ძეგლის მათ მიერ დათვალიერებისა.

ნოდარ ლომოური,
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი.

◎ ინფორმაცია

ებრაელებთან გარიგება ჩაიშალა

ისრაელის ერთ-ერთი უმსხვილესი ბანკი „ლეუმი“ „თიგისი ბანკის“ აქციებს აღარ იყიდის.

საინფორმაციო სააგენტო „ბლუმბერგის“ ინფორმაციით, „თიგისი ბანკსა“ და „ლეუმს“ შორის ძართული ბანკის 20-პროცენტიანი წილის შესყიდვის თაობაზე მოლაპარაკებები შეჩერდა.

გარიგების სავარაუდო ღირებულებად 40 მლნ აშშ დოლარი სახელდებოდა.

„ბლუმბერგის“ ინფორმაციით, გარიგების ჩაშლის მიზეზი ძართული ბანკის პოზიცია გახდა. „თიგისი ბანკი“ საკუთარი ბანკის აქციების უფრო მაღალ ფასად გაყიდვას ვარაუდობს.

სოროსმა სოროში დურია თავი

მილიარდერმა ჯორჯ სოროსმა რადიო „თავისუფლებისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში „ვარდების რევოლუციაში“ შეტანილი წვლილის შესახებ ისაუბრა.

მისი თქმით, ამ წვლილზე ხშირად გადამეტებულად საუბრობენ. სოროსი მიიჩნევს, რომ საქართველოს დღევანდელი რეჟიმი სიცოცხლისუნარიანი და წარმატებულია.

„საქართველომ მოახერხა რუსეთის მხრიდან ძალიან ძლიერი წინააღმდეგობისთვის გაეძლო. პუტინს არ სურს საქართველო დამოუკიდებელი იხილოს და ყველაფერი გააკეთა, რომ საქართველოს ხელისუფლებისთვის საფუძველი გამოეთხარა. უკრაინისგან განსხვავებით, რუსეთმა საქართველოზე გავლენა ვერ მოახდინა“, – აღნიშნა სოროსმა.

მისივე თქმით, იგი საკაკაშვილსა და ჟვანიას პარტიებს არ დახმარებია. „თუმცა მათ გადაეცა ლია საზოგადოების პრიზი, რითაც მათ კურსს მხარი დაუჭირეთ. ამაში გამოვლინდა ჩემი როლი“, – განმარტა ჯორჯ სოროსმა.

ინტერპრესნიუსი

ევროპის გადანაწილების ბერნისეული თეორია

აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის მოადგილე პოლიტიკურ საკითხებში ნიკოლას ბერნსი ვაშინგტონში გამოსვლისას აცხადებს, რომ იმის მიუხედავად, უახლოეს დღეებში თუ როგორ გადაწყვეტილებას მიიღებს გაეროს უშიშროების საბჭო კოსოვოსთან მიმართებაში „ეს მხარე მაინც გახდება ევროპის ახალი და დამოუკიდებელი სახელმწიფო, აშშ და ნატოს მხარდაჭერით“. ამას გარდა, ბერნსმა კოსოვოზე საუბრისას, კატეგორიულად გამორიცხა რაიმე სახის პარალელები კოსოვოსა და ყოფილი საბჭოთის რესპუბლიკებს შორის.

„არავითარი ანალოგი არ არსებობს. აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი – საქართველოს შემადგენელი ნაწილებია. დნესტრისპირეთი კი მოლდავეთის ნაწილი უნდა იყოს, ზუსტად ისევე როგორც ჩეჩნეთი – რუსეთის“, – განაცხადა ბერნსმა.

ჯი-ეიჩ-ენი

№ 82. სამშაბათი. 1 მაისი. 2007 წელი.

მას შემდეგ, რაც საქართველოში წითლები შემოვიდნენ და ანექსია მოახდინეს, თანდათან დავიწყეთ ქვეყნის კუთვნილი ტერიტორიების დაკარგვა. მთლიანად ამ დანაკარს თუ შევაჯამებთ, ვნახავთ, რომ სადღეისოდ 1920 წელთან შედარებით, 18498 კვადრატული კილომეტრით ნაკლები ტერიტორია გვაქვს, რაც, ფაქტობრივად, თითქმის ამჟამინდელი ტერიტორიის მესამედია

◎ სულიერება

სამეგის ტაძრის

საბჭოეთის დროს, როდესაც რუსთავში სამრეწველო თუ სამშენებლო ობიექტები სოკოებივით მრავლდებოდა, „გრუზმექანომონტაჟად“ წოდებული კიდევ ერთი ძარხანა აღმოცენდა ქალაქის გარეუბანში. იგი საკავშირო დაქვემდებარების სტატუსით მოინათლა. მეზობელ გიგანტებთან შედარებით ლამის ერთი ციცქნა კი იყო, მაგრამ მისი რამდენიმე ასეული მუშამოსამსახურე დიდ საქმეებს აკეთებდა. ჭირისუფლობდნენ და მკურნალობდნენ მეზობელ გიგანტებს.

ამ კოლექტივს მაშინ სრულიად ახალგაზრდა ინჟინერი იუზა ჩუბინიძე ჩაუდგა სათავეში.

მერე, რევოლუციების ჟამს, გარდაქმნებმა ქვეყანას ქარიშხალად რომ გადაუარა, ამ პატარა საწარმოს „სარინი“ დაარქვეს, რაც სულხანსაგას ლექსიკონში ამრიდად მოიხსენიება.

მართლაც გევრი განსაცდელი აირიდეს იმ წლებში. მეზობლად მრავალათასიანი კოლექტივები რომ ნადგურდებოდა, ათასი ჯურის ნაძირლებმა ნაცარტუტად რომ აქციეს ქვეყანა, „სარინმა“ თავი არა მარტო შემოინახა, სხვა მრავალი ახალი ფუნქციაც შეიძინა. ისეთი, სახელმწიფოსთვის დიდად მომგებიანი რომ აღმოჩნდა და მომავალშიც არანაკლები წარმატებით წაადგება.

— გატონო იუზა, როგორც ვიცით, წარსულში რუსთაველებს კოსმოსური ხომალდის დეტალებიც უპრობლემოდ დაუმზადებიათ, მაგრამ ჯვარი და ისიც „სამეგისთვის?“ ასეთ საპატიო საქმეს როგორ შეგეფეთ? — საუბარი ჯვარჩუქურთმაზე ჩამოვუგდე, რადგან მკითხველისთვის დიდი ხანია მსურდა ამ დიდი საქმის მკეთებელთა ვინაობის გამომზეურება. ძველი ამბავია, რომ „სარინელები“ ხან „აზოტს“, ხან მეტალურგიას მკურნალობენ. მათი ოფლი გაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენსაც უხვად დასდენია.

— ეს, ალბათ, უფლის ნება იყო, — ღიმილი ეფინება ჩემს მოსაუბრეს ხორგლისფერ სახეზე. — თავიდან სამეგის ეკლესიის ეზოსთვის რკინის ღობურების დამზადება შემოგვთავაზეს და უშურველად გაიღეს ბიჭებმა შესაძლებელზე მეტიც კი. შემოღობვას რომ მოვრჩით, ალბათ, ჩვენი ნახელავი მოეწონათ და იქიდან მოყოლებული, თუ რამე სამონტაჟო იყო, ჩვენ დაგვაკისრეს. ასე „ავმაღლდით“ გუმბათის მწვერვალამდე.

— რკინაზე მუშაობა რომ არ გეშლებათ, ეგ ყველამ იცის, მაგრამ ჯვრის დამზადება და ჩუქურთმაში ჩასმა, ისიც უქანგავი ლითონით, განსაკუთრებულ ოსტატობას მოითხოვს.

— როდესაც ღვთის ნებაა, იქ შეუძლებელი რა უნდა იყოს. ჩვენ ისე ჩავერთეთ სამეგის ტაძრის მშენებლობის საქმეში... თანაც რუსთავში რომ უნდა დამზადებულიყო ესოდენ დიდი მოცულობისა და მნიშვნელობის ჯვარი, ჩვენს საპატიო მოვალეობად მივიჩნიეთ.

მართალი გრძანეთ, იგი უქანგავი ლითონისგანაა, რაც განსაკუთრებულ დამუშავებას საჭიროებს. მისი წონა 2 ტონა და 700 კილოგრამია, სიმაღლე — 6,5, სიგანე კი — 4 მეტრი. არქიტექტორმა არჩილ მინდიაშვილმა და სკულპტორმა გია ჯაფარიძემ მართლაც ხელოვნების შესანიშნავი ნიმუში შექმნეს.

— ნახაზი ერთია, მაგრამ ლითონში გამოძერწვა რაოდენ შრომატევადი იქნებოდა...

— ცოდნა და მონდომება არ გვაკლდა. გამოცდილებაც გზადაგზა შევიძინეთ. ისე კი დიდი ჯაფა დაგვადგა. ერთობლივი ძალისხმევით მიზანსაც მივაღწიეთ და დათქმულ დროს ჯვარი სამეგის ეზოში დავაგრძანეთ. იქ კი ოქრონარევი სპილენძის ფირფიტებით დაიფარა და უკვდავი ელვარება შეიძინა.

— ჯვრის დადგმაც თქვენ დაგევალათ?

— ეს ძალზე რთული აღმოჩნდა. ამ სიმაღლეზე უმძიმესი ჯვრის აღსამართავად საჭირო იყო მაღლივი ამწე, რაც საქარ-

◎ მეზობელო კარისაო...

დიდი ლორლების ტირილი

„... ქართველი ერი და მისი მთავრობა შთამომავლობისა და ისტორიის წინაშე ვალდებულია თავისი რესპუბლიკის სახელმწიფოებრივი საზღვრების მოხაზულობას ჯეროვანი ყურადღება მიაქციოს და ფხიზელ დარაჯად უდგეს. ეს არც ძმობა-ერთობას და კეთილ მეზობლობას დაუშლის“ (ივ. ჯავახიშვილი, „საქართველოს საზღვრები“, 1919 წ.ძ.

ქვეყნის ქონების დაცვისა და რაციონალურად გამოყენების წარმატებული პოლიტიკის გასატარებლად უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დემარკაციის მიზნით მეზობლებთან საზღვრების დადგენას. საზღვრები — ტერიტორიასთან, დროშასთან, გერბთან, ჰიმნთან და კონსტიტუციასთან ერთად, სუვერენული სახელმწიფოს ერთ-ერთი უმთავრესი სამართლებრივი საფუძველია.

სასაზღვრო ზოლის მოწესრიგებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს სახელმწიფოს მიერ ტოლერანტული ერთვნებათშორისი პოლიტიკისთვის, ასევე საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების დაცვისთვის. ქვეყნის ტერიტორიისა და, შესაბამისად, საზღვრის დადგენის ობიექტური საფუძველი კი ისტორიული წანამძღვრებია.

მთლიანად, მეზობელ ქვეყნებთან საქართველოს საზღვრების შესახებ მკითხველს ზოგადი წარმოდგენა რომ შევუქმნათ, აღვნიშნავთ, რომ რუსეთის ფედერაციას, აზერბაიჯანს, სომხეთსა და თურქეთს ესაზღვრება ქვეყნის 30 ადმინისტრაციული რაიონი, ხოლო სახმელეთო საზღვრის მთელი სიგრძე დაახლოებით 1660 კილომეტრია.

ზოგადად, სახელმწიფო საზღვრების დადგენა ორ ეტაპს — დელიმიტაციასა და დემარკაციას მოითხოვს. პირველი ნიშნავს სახელმწიფო საზღვრის დადგენასა და მის ტოპოგრაფიულ რუკაზე პროექტირებას სახელმწიფოთა შორის შეთანხმების საფუძველზე, ხოლო მეორე კი გულისხმობს სახელმწიფო საზღვრის პერიმეტრის წირეებას (მარკირებასძ ადგილზე.

გევრს, ალბათ, გაუკვირდება, მაგრამ ამჟამად საქართველოს დელიმიტირებული სახელმწიფო საზღვარი არა აქვს.

ბოლო დროს, საქართველოს მეზობლებთან საზღვრების ზუსტი დადგენის პრობლემა, მრავალი ეკონომიკური, პოლიტიკური, კულტურული, ეთნიკური თუ სხვა მიზეზის გამო, მეტად მნიშვნელოვან, აქტუალურ საკითხად იქცა, რომლის გადაწყვეტისას გევრმა საკითხმა იჩინა თავი. აღნიშნული თემის წამოწევაც გაზეთის ფურცლებზე სწორედ ამან განაპირობა. ამიტომ, ვითარებაში გასარკვევად კომპეტენტურ სპეციალისტს მივაკითხე. ჩემი თანამოსაუბრე გახლდათ ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, კარტოგრაფი ჯანო კეკელია.

— სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რომ ჯერ კიდევ 1920 წელს საქართველოს მაშინდელმა ხელისუფლებამ იმას მიაღწია, რომ 7 მაისს ვლადიმერ ლენინს ხელი მოაწერინეს ცნობაზე, რომლითაც საქართველო სცნეს 1918 წლის მდგომარეობით არსებულ საზღვრებში, — მითხრა გატონმა ჯანს ულმა. — იმდროინდელი საზღვრები რომ წარმოვიდგინოთ, მაშინ ჩვენთან შემოდიოდა ართვინის და არდაგანის ოლქები, ყოფილი ბათუმის ოლქის სამხრეთი ნაწილი — მაჭახელა, ბორჩხა-მაკრიალის მიდამოები, ლორეს რაიონის ნაწილი, ბორჩალოს მაზრის სამხრეთ ნაწილი, ზაქათალას ოლქი, გარეჯის ველი და ძველმო ყარაიაზის სექტორი, ელდარის ველის ნაწილი, პალანტუკანის ქედის ჩრდილოეთ ფერდობი, აჯინოურის სტეპი და ჭალაგანის ველი, პირიქითა ხევსურეთი, ბასტილამის ქედის მიდამოები და მრავალი სხვა ადგილი.

მას შემდეგ, რაც საქართველოში წითლები შემოვიდნენ და ანექსია მოახდინეს, თანდათან დავიწყეთ ქვეყნის კუთვნილი ტერიტორიების დაკარგვა. მთლიანად ამ დანაკარს თუ შევაჯამებთ, ვნახავთ, რომ სადღეისოდ 1920 წელთან შედარებით, 18498 კვადრატული კილომეტრით ნაკლები ტერიტორია გვაქვს, რაც, ფაქტობრივად, თითქმის ამჟამინდელი ტერიტორიის მესამედია.

აღსანიშნავია ისიც, რომ სადავო ტერიტორიები ინგლისელების კონსულტაციით ცალკე გამოუყვეს, როგორც საქართველოსა და მეზობელი ქვეყნების ერთობლივი ზედამხედველობის ტერიტორიები. მათ, საგანგებოდ, დიპლომატიაში ცნობილი ტერმინიც კი შეურჩიეს და ასეთ სამ უბანს „კონდომინიუმი“ დაარქვეს (ცნობისათვის, „კონდომინიუმი“ თანამფლობელობას ნიშნავს). ესაა საერთაშორისო სამართლის მიღებული ნორმა, როცა ორი ან რამდენიმე სახელმწიფო ერთდროულად ფლობს ამა თუ იმ ტერიტორიას. იგი ემყარება საერთაშორისო ხელშეკრულებას, რომელიც ამ ტერიტორიაზე პრეტენზიის მქონე სახელმწიფოთა კომპრომისს ასახავს. როგორც მფლობელი სახელმწიფოები დათქმულ ტერიტორიაზე სუვერენულ უფლებებს (მმართველობას, იურისდიქციასძ ერთობლივად ახორციელებენ.

ბოლოს, ბოლშევიკების შემოსვლის შემდეგ ის მოხდა, რომ 1935 წლისთვის კონდომინიუმის ტერიტორიები, რომლებსაც თურქეთთან და სომხეთთან თანავფლობდით, საქართველომ დაკარგა — ეს ეხება მაჭახელასა და მის მიდამოებს, რომელიც თურქეთს დარჩა, ხოლო ლოქლალვარის ქედის მიდამოები — სომხეთს. საბოლოო ანგარიშით კი ის მოხდა, რომ საქართველოს სახმელეთო ტერიტორიის ფართობი დაიყვანეს 69,5 ათას კვადრატულ კილომეტრამდე.

მას შემდგომ, როცა ქვეყანაში მმართველი გახდა ედუარდ შევარდნაძის ხელისუფლება, საქართველოს კონსტიტუციაში, კერძოდ, მე-2 მუხლში სიტყვასიტყვით ჩაწერეს: **„1. საქართველოს სახელმწიფოს ტერიტორია განსაზღვრულია 1991 წლის 21 დეკემბრის მდგომარეობით. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა და სახელმწიფო საზღვრების ხელშეუხებლობა დადასტურებულია საქართველოს კონსტიტუციითა და კანონებით, აღიარებულია სახელმწიფოთა მსოფლიო თანამეგობრობის და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ“.**

ეს კი ფაქტობრივად, იმას ნიშნავდა, რომ ჩვენ საკუთარი ხელით დავადასტურეთ ის, რაც კომუნისტებმა უკვე 1938 წელს ამიერკავკასიის ხელმძღვანელ მუშაკთა კონფერენციაზე 1: 500000 მასშტაბის რუკაზე ხელმოწერით დაგვიკანონეს. წელანაც აღვნიშნეთ, რომ ჩვენ დიდი ტერიტორიები კი დავკარგეთ, მაგრამ ეს ქართველთა უნიათობით კი არა, იმ მმართველი ორგანოების უგერგილობით მოხდა, რომელთაც არაფერში ენაღვლებოდათ არც ქვეყნის მიწა-წყალი და არც მისი საზღვრები, რადგან საზღვრებს „სახელმწიფო საზღვარი“ კი არა, უბრალოდ, რესპუბლიკებს შორის „სამეურნეო ტერიტორიის გამმიჯნველი ხაზი“ ეწოდებოდა. ამან კი იმის საშუალება მისცა მავანთ, რომ საზღვრის არეალში ტერიტორიის (მით უმეტეს სადავოსიძ ხელყოფის ათასგვარი შესაძლებლობა ჰქონოდათ.

ოთარ ტურაბელიძე

(დასასრული იქნება)

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ ყველა სახელმწიფო უწყებაში სტრუქტურული ცვლილებების მომიზეზებით დაიწყო შემცირებები. ახალ თანამდებობებზე დანიშვნების დროს არ ითვალისწინებდნენ პროფესიონალიზმს, გამოცდილებას, უპირატესობას აძლევდნენ თავიანთ ერთგულ, რევოლუციის დროს თუნდაც ერთ ღამენათევ, არაპროფესიონალ და გამოცდილების არმქონე პიროვნებებს

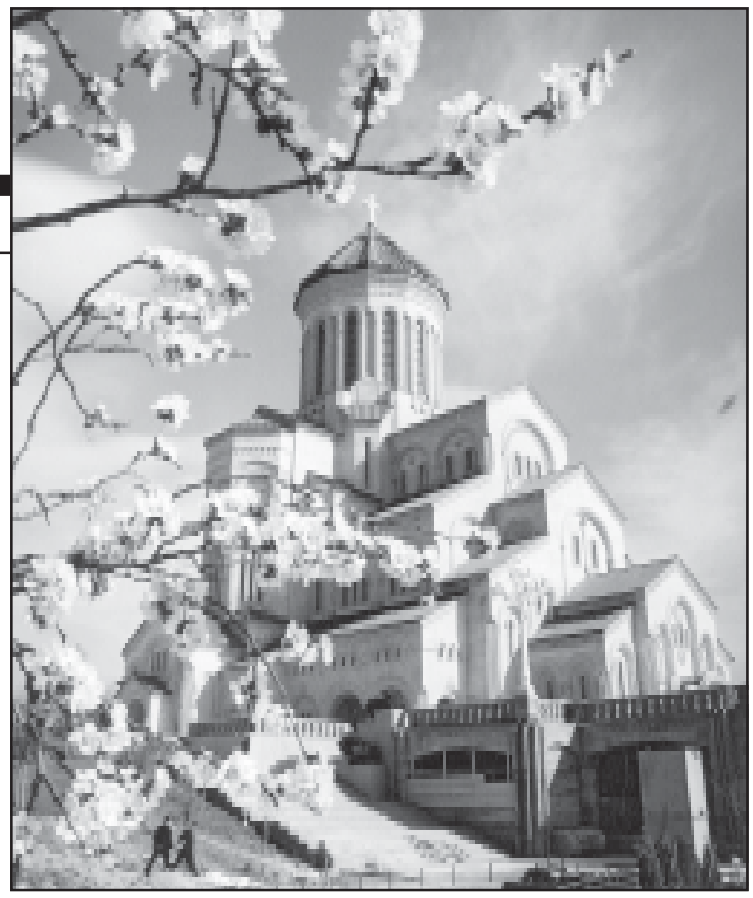

◎ სულიერება

ჯვარჩუქურთმა

თველოში არ აღმოჩნდა. ვერც ანალოგიური ტვირთამწეობის ვერტმფრენი მოვიძიეთ და ერთი პიროობა, რუსეთიდან ვაპირებდით ვერტმფრენის დაქირავებას, მაგრამ ძვირი დაგვიფასეს. მერე თავმოყვარეობამ გვძლია, როგორ, ქართველებმა ჩვენს უბრწყინვალეს ტაძარზე ჯვარი სხვათა დაუხმარებლად ვერ უნდა დავდგათო?

ერთი სიტყვით, ქართული ანდაზა რომ არის, გაჭირვება მიჩვენეო და... გამოსავალიც მოინახა. საჭირო სიგრძისა და გამძლეობის ბაგირი მოვიძიეთ, მის ერთ მხარეზე ჯვარი დავკიდეთ, მეორეზე 3-ტონიანი რეზერვუარი, რომელიც წყლით გავავსეთ და... როდესაც ჯვარი გუმბათის თავზე ამაღლდა, მისთვის განკუთვნილ სამაგრს გაუსწორდა, რეზერვუარიდან წყალი ნელ-ნელა გამოვუშვით.

— ხმა გავრცელდა ავზი ღვინით იყო სავსეო...

— თავიდან ასე ჩავიფიქრეთ. იქიდან ჩამოსხმული ღვინით ამ სასწაულის საყურებლად მოსულ მრევლს უნდა გავმასპინძლებოდით, მაგრამ ეს ვერ მოხერხდა.

— მაგრამ სასწაული მაინც მოხდაო...

— წინა დღით ჯვარი საგორავზე მოვათავსეთ, რომ ადგილზე მიგვეტანა, მაგრამ მორწმუნეებმა არ დაგვანებეს, ხელში აიტაცეს და... მერე მათ ის ღამეც იქ გაათენეს, ვცდილობდით, მაგრამ იქიდან ვერაფრით გამოვიყვანეთ, ყველას უნდოდა, საკუთარი თვალით ეხილა ჯვრის ამაღლება. სიტუაცია დილიდანვე ამოვარდნილმა ქარმა დაამძიმა. ამხელა ტვირთის აწევისას რყევას შეიძლება რაღაც ხიფათი მოჰყოლოდა და ამდენად, დიდი თავსატეხი გაგვიჩნდა.

სწორედ ამ დროს მოხდა დაუჯერებელი რამ, რომლის მომსწრე ათასობით ადამიანი გახდა: ის იყო ტვირთის აწევის განკარგულება გავეცი, რომ ქარიც ჩადგა. ყველამ პირჯვარი გადავიწერეთ. მერე ჯვარი თავის ადგილას რომ დაიდგა და ხალხმა სიხარულით იხუვლა, ქარიც ისევ ძველებურად ამოვარდა. ეს სასწაულია, აბა რა.

— ღვთის მადლმა დაგიფაროთ და მართლაც დიდი საქმე გააკეთეთ. ამაში ის ათასობით მორწმუნეც დაგვეთანხმება, უშუალოდ რომ დაესწრნენ ჯვრის აღმართვას, მაგრამ შემდეგ რომელილაც გაზეთში გაუკულმართებული ინფორმაცია გააჟღერეს, რამაც თქვენ და თქვენს კოლექტივს გული გატკინათ.

— მომლოცველებთან ერთად იერუსალიმში წავედი, რომ წმინდა მიწა მომენახულებინა. იქ, ჩემს გვერდით, ქალბატონებმა რატომღაც ჩვენი „სამება“ გიხსენეს. მერე ისიც თქვეს, თურმე ვინც ჯვარი გააკეთა და გუმბათზე აღმართა, გაგიჟდა და საკუთარი ოჯახი ამოწყვიტაო. ელდა მეცა. კი ვუმტკიცე, ის ჯვარი მე გავაკეთე, აგერ სალსალამათი ვარ და რა მეტყობა მაგდაგვარი-მეთქი. მისი მოგჩუქურთმებლები ფრიდონ დევრისაშვილი, ვარლამ ოქრუაშვილი, მურთაზ პაპუაშვილი, გოგი გურდული და გელა მჭედლიძე რუსთავში ცხოვრობენ, ერთად ვმუშაობთ და თუ კიდევ არ გჯერათ, სამშობლოში რომ დავბრუნდებით, გიმასპინძლებთ-მეთქი.

მათ კი რომელილაც გაზეთი დაიმოწმეს. მართლაც დაეწერათ პრესაში ეს სიყალბე. ვერ გამიგია, ვის აძლევს ხელს ასეთი მავნე სენსაცია?!

ქვეყანა ჭრელია. ზოგს თავი ჭორებით გააქვს. იუზა ჩუგინიძე და მისი თანამშრომლები მართლაც ღვთივკურთხეული ხალხია და შთამომავლობა დაუფასებს. მით უმეტეს, რომ გატონი იუზა რუსთავის საპატიო მოქალაქე, შესანიშნავი მეოჯახე, მამა და მეგობარი, ერის მოჭირნახულე კაცია. ნუთუ იმ ჟურნალისტს ასეთი სიცრუის წერისას ხელი არ აუკანკალდა?!

გივი ჯახუა

№ 82. სამშაბათი, 1 მაისი, 2007 წელი.

◎ პოლიცია

ნაჩქარევი სტრუქტურული ცვლილებების უარყოფითი შედეგები

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ ყველა სახელმწიფო უწყებაში სტრუქტურული ცვლილებების მომიზეზებით დაიწყო შემცირებები. ახალ თანამდებობებზე დანიშვნების დროს არ ითვალისწინებდნენ პროფესიონალიზმს, გამოცდილებას, უპირატესობას აძლევდნენ თავიანთ ერთგულ, რევოლუციის დროს თუნდაც ერთ ღამენათევ, არაპროფესიონალ და გამოცდილების არმქონე პიროვნებებს.

იგივე გედი ეწია შსს-საც. ორგანოებიდან დაითხოვეს გამოცდილი კადრები. მათ მაგივრად მიიღეს დილეტანტები. ასეთი ნაჩქარევი და გაუაზრებელი ცვლილებების, დამლუპველ შედეგებზე ხელისუფლებას თავიდანვე აფრთხილებდნენ ექსპერტები, სპეციალისტები. ხელისუფლებაში მოსულნი კი ეიფორიით იყვნენ შეპყრობილნი. „ვარდებით“ მოსული შს პირველი მინისტრი გია ბარამიძე ოპონენტებს უპასუხებდა, ჩვენ ვთავისუფლდებით შევარდნაძის ნარჩენებისაგან. როდესაც დანაშაულობათა რაოდენობამ მკვეთრად იმატა, შს მინისტრი აცხადებდა, რომ სტატისტიკური ზრდა გამოწვეული იყო იმ მარტივი მიზეზების გამო, რასაც დანაშაულის დაუმალობა ჰქვია. მძიმე დანაშაულების მკვეთრი მატების შემდეგ კი ბარამიძემ ერთ-ერთ პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებს თვითონ მიმართა შეკითხვით, როგორ მოვიქცე, ძველები კორუმპირებულები არიან, ახლები უცოდინარები.

ცოტა ხანში პირველი მინისტრი გადააყენეს. მისმა მემკვიდრემ ოქრუაშვილმა რეფორმების მოტივით დაიწყო ძველი კადრების შემცირება, სამსახურიდან კონსტიტუციისა და „პოლიციის შესახებ“ კანონის სრული უგულებელყოფით პროფესიონალების უმიზეზოდ განთავისუფლება. მეორე მინისტრის დროს კანონის აშკარა დარღვევით უმუშევრად დატოვეს 2 ათასზე მეტი ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლებში მონაწილე და დევნილი.

საბოლოო ჯამში რეფორმების 17 ათასზე მეტი პოლიციელი დატოვა უმუშევრად. უმეტესობას არავითარი სხვა საარსებო წყარო აღარ გააჩნდა, მათ უკან ოჯახები იდგნენ. გამართლდა საქმეში ჩახედულთა ვარაუდი — კრიმინოგენური ვითარება სულ უფრო და უფრო უმართავი ხდებოდა. სპეციალისტები აფრთხილებდნენ ხელისუფლებას, რომ პოლიციელთა, განსაკუთრებით ოპერატიულ თანამშრომელთა ქუჩაში დაუცველად გაყრა დიდ საფრთხეს შეუქმნიდა, როგორც პირადად მათ, ასევე მათ ოჯახის წევრებსაც. განაწყენებული კრიმინალების მხრიდან. პროგნოზი აქაც გამართლდა — კრიმინალებმა „გარჩევები“ მოუწყეს მათ დამკავებლებს, პატიმრობაში ამყვანებს. უმუშევრად დარჩენილ ოპერატიულ თანამშრომლებსა და მათი ოჯახის წევრებზე გახშირდა მუქარის, შანტაჟის დაშინების ფაქტები. რამდენიმე მათგანი (თბილისი გლდანის რნ, საგარეჯო, ზესტაფონი, ქუთაისი და ა.შ.) პოლიციელთა ან მათი ოჯახის წევრების სიცოცხლის ხელყოფით დამთავრდა. ხშირი იყო სხეულის დაზიანებების, ცეცხლსასროლი დროება, ყაჩაღობა უმაღლეს დონეზეა შესრულებული და შემთხვევის ადგილზე არავითარი სამხილი, ნივთმტკიცება არ არის დატოვებული, ჩანს, რომ პროფესიონალი მუშაობდაო, ამტკიცებენ ისინი, სპეციალისტებს კი მიაჩნიათ, რომ კაცი, რომელიც წლების განმავლობაში ეგრძოდა ბორტმოქმედებას, სწავლობდა მათ ხელწერას, საქმის კურსში იყო მეთოდებზე, რითაც ხდებოდა დანაშაულის გახსნა, ცხადია ადვილად გააცურებს გამოუცდელ, არაპროფესიონალ ახალგედას. ექსპერტების ვარაუდით ბევრ კრიმინალურ განდას კონსულტანტად მრჩევლად და საქმის მიმცემად ყოფილი პოლიციელი ჰყავს.

თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა დააკავეს ორჯერ ნასამართლევი სოსო მჭედლიძე, ნასამართლევი ალექსანდრე მაჭდინაროვი. მათ ათზე მეტ ყაჩაყობაში, ძარცვაში, ძურდობაში, მანქანების და ადამიანების გატაცებაში ედებათ ბრალი, მათთან ერთად დააკავეს ყოფილი პოლიციელები გივი მიხანაშვილი და გელა მახარაძე (ორგანოს თანამშრომლები ახალი ხელისუფლების დროს, მინისტრების მორიგი როტაციის პერიოდში აღმოჩნდნენ უმუშევრები). კრიმინალური წარსულის მქონე პირების ბინის ჩხრეკისას იპოვეს „მაკაროვისა“ და „ტტ“-ს პისტოლეტები მჭიდებითა და უამრავი ვაზნით, ორლულიანი გადაჭრილი სანადირო თოფი ვაზნებით, ნიღბები და ხელბორკილები. ვარაუდობენ, რომ ეს ჯგუფი მხოლოდ 4 კაცისაგან არ უნდა შედგებოდეს. მიმდინარეობს საგამოძიებო-ოპერატიული ღონისძიებები განდის სხვა წევრთა დადგენა-დაკავების მიზნით.

ექსპერტები უარყოფით მოსაზრებებს გამოხატავდნენ „ვარდებით“ მოსული ხელისუფლების ხშირ საკადრო ცვლილებებზეც. მინისტრების ხშირი ცვლა მიუღებელია, მაგრამ კიდევ უფრო მიუღებელია, როდესაც ახალი მინისტრის „გუნდი“ მთლიანად ცვლის ქვემდგომ ხელმძღვანელებს, ახალმოსულებიც თავიანთი ქვეშევრდომების მიმართ ზემდგომების მაგალითით მოქმედებენ. სპეციალისტები თვლიან, რომ ხშირი ცვლილებები არა მხოლოდ კრიმინოგენურ ვითარებაზე მოქმედებს ცუდად (ოპერატიული თანამშრომლები ვერ ასწრებენ სამოქმედო უბნის შესწავლას, აგენტურული ქსელის შექმნას და სხვაძ, არამედ უარყოფითად მოქმედებს თანამშრომელთა მორალურ მდგომარეობაზე. პოლიციელმა არ იცის, როდის გაათავისუფლებენ უფროსს, რასაც უმალ მისი განთავისუფლებაც მოჰყვება. ამის გამო, ყოფილ პროფესიონალ პოლიციელებს მიაჩნიათ, ორგანოს თანამშრომელი ძირითადად დაკავებულია თვითგადარჩენით, ეძებს მარცხენა შემოსავლებს და თავიანთი წინამორგედების მსგავსად უმუშევრად დარჩენის შემთხვევაში, სისტემაში მუშაობის პერიოდი, ცდილობს გამოიყენოს მომავალი კეთილდღეობის მოწყობისათვის. ყველა სხვადასხვა გზას და მომართულებას ირჩევს.

შსს-ს გენერალურმა ინსპექციამ დააკავა ნარკორეალიზატორების კურიერი, დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომელი ირაკლი გეჟანიძე. მას ხელზე აღმოაჩნდა „ჰეროინი“, დაფასოებული 3 „ჩეკად“, რომელიც შემკვეთისათვის უნდა მიეყიდა. ცოტა ხანში დააკავეს მისი მომმარაგებელიც — ასლან დავითიძე. ორივეს წინასწარი პატიმრობა აქვთ შეფარდებული.

ზაზა ბილიხოძე

მშენებელი

1945 წლის გოლოს, 28 წლის ოთარი საქართველოში გრუნდება და მშობლიურ ქალაქში საავტომობილო ქარხნის მშენებელთა პირველ რიგებში დგება. თავდაპირველად სამუშაოთა მწარმოებელია, შემდეგ – უბნის უფროსი, ცოტა მოგვიანებით – სამშენებლო სამმართველოს უფროსი. მაღლაკის ველზე მან ააშენა მექანიკური, ამკრეები, საწნეხი ძარების უზარმაზარი საამქროები, ინსტრუმენტული კორპუსი...

◎ პროფესიის პრესტიჟი

გაზაფხულის ამ დღეებში სპორტის აკადემიის კორტებზე ათლეტური, მხნე, მუდამ მომღიმარი „სპორტსმენი“ თუ შენიშნოთ, მიდით მასთან, კაცურად გადაეხვიეთ და დაბადების ოთხმოცდამეათე წელიწადი მიულოცეთ.

არ გაგიკვირდეთ, 90 წლის ბერიკაცს რა ეპორტება – ეჩოგბურთეგაო... ოთარ გიგილეიშვილის პროფესიულ და პიროვნულ ხიბლს ჯერაც ამოუცნობ ფენომენად მიიჩნევენ ქართველი მშენებლები.

– ჩემი დღეგრძელობის საიდუმლო ერთობ „პრიმიტიულია“: სპორტს თავს არ ვანებებ, სიგარეტი დროზე გადავაგდე, სმას არასოდეს გადავყოლივარ, თუმცაღა, ორიოდე ჭიქა კარგი ღვინო მხნეობის უებარი წამალია, მეულლეს – სოფიკო გიგილეიშვილს იმერული თავაზიანობით, კაცური პატივისცემით ვეპყრობი, ისიც 60 წელიწადზე მეტია თავს მევლება... ასე შევაგერდით ერთმანეთს, თუმცაღა, გულიც არ გერდება და ყოველი დღის გათენება გავშვივით მიხარია, – მეუბნება ოთარ გიგილეიშვილი.

ქართველ მშენებელთა შორის ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო მეოცესაუკუნელი ჭეშმარიტად მონოლითური ხიდია წარსულსა და მომავალს შორის. ოთხმოცდაათი წლის გადასახედიდან ოთარ გიგილეიშვილის ღვაწლი მრავალი თაობის პროფესიული კეთილსინდისიერების, მშენებლის პროფესიის პრესტიჟის ამაღლების გურჯად იქცა.

ქუთაისში, 1917 წლის 1 მაისს, იმდროისთვის ინტელიგენტობით და მამაპაპური ტრადიციებით გამორჩეულ ანდრო გიგილეიშვილისა და ნინა ვარდანაშვილის ოჯახში დაბადებულ ბიჭს, უფალმა ყველა ის სიკეთე დაანათლა, რომელიც განუმეორებელი კოლორიტის ამ ქართული ქალაქის ყველაზე ღირსეულ შვილებს დროდადრო წარმოაჩენთ ხოლმე...

აკაკისა და გალაკტიონის ქალაქში გატარებული გავშვობის, საშუალო სკოლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ, ოთარ გიგილეიშვილი თბილისის ინდუსტრიული ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტსაც წითელ დიპლომზე ამთავრებს და... მეორე მსოფლიო ომის დაწყების წინ, 1941 წელს რუსეთის ქალაქ იჟევსკში მაშინ უმნიშვნელოვანეს სამხედრო ქარხანაში ინჟინერ-კონსტრუქტორად აგზავნიან. მალე მას ქარხნის საკონსტრუქტორო ბიუროს ხელმძღვნელად აწინაურებენ.

იმის მიუხედავად, რომ ქარხანაში ხშირად ათევდნენ ღამეებს, საწარმოს ფეხბურთელთა გუნდი მთელ ოლქში გამორჩეული იყო. გუნდის სული და გული ოთარ გიგილეიშვილი, გაგანია ომის დროს, ლენინგრადის (დღეს სანკტ-პეტერბურგისძ „ზენიტში“ სათამაშოდ მიიწვიეს. რა უნდა ექნა 24-25 წლის ინჟინერ-კონსტრუქტორს, ქარხნის ადმინისტრაციის დავალებით „ზენიტის“ ღირსებასაც იცავდა. მოგეხსენებათ, სტალინის სიმტკიცე და პირადი მაგალითი რამდენს ნიშნავდა მაშინ, 900-დღიანი ბლოკადის დროს ლენინგრადი არ შემდრკალა, ფეხბურთელთა გუნდიც არ დაშლილა, ზურგში ფსიქოლოგიური ომის მოგების სტალინურ „კედელში“ ერთი აგური ქუთაისელმა ჭაბუკმა ოთარ გიგილეიშვილმაც ჩადო. რა თქმა უნდა, იჟევსკში გატარებული წლები მისი მტკიცე, პრინციპული, კაცთმოყვარე ხასიათის ერთ-ერთი საფუძველი გახდა. საკონსტრუქტორო ბიუროს უფროსი ოთარ გიგილეიშვილი 1944-45 წლებში სამხედრო ქარხნის ერთ-ერთი ახალი, სუპერ-საიდუმლო კორპუსის მშენებლობას ხელმძღვანელობდა. მისი აგება იმდენად მნიშვნელოვანი ყოფილა, რომ მშენებლობის საათობრივი გრაფიკი სტალინს დუმტკიცებია, სამშაოთა შესრულებას კი ბერია აკონტროლებდა... ოთარ გიგილეიშვილის ხელმძღვანელობით აგებულმა კორპუსმა გამოცდა პირნათლად ჩააბარა...ამით ყველაფერია ნათქვამი.

1945 წლის გოლოს, 28 წლის ოთარი საქართველოში გრუნდება და მშობლიურ ქალაქში საავტომობილო ქარხნის მშენებელთა პირველ რიგებში დგება. თავდაპირველად სამუშაოთა მწარმოებელია, შემდეგ – უბნის უფროსი, ცოტა მოგვიანებით – სამშენებლო სამმართველოს უფროსი. მაღლაკის ველზე მან ააშენა მექანიკური, ამკრეები, საწნეხი ძარების უზარმაზარი საამქროები, ინსტრუმენტული კორპუსი...

1950 წლის გოლოს ოთარ გიგილეიშვილი ქუთაისის საქალაქო საგჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ, ხოლო შემდეგ – თავმჯდომარედ ირჩევენ. ახალგაზრდა მშენებელს და ხალხის მსახურს საამაყოდ ისიც ეყოფა, რომ სწორედ მან განაახლა 20 წლის განმავლობაში დროში გაწელილი, თითქმის დაკონსერვებული თეატრის მშენებლობა და მოკლე დროში აღასრულა ქუთათურთა საუკუნოვანი ოცნება – საქართველოს მეორე ქალაქს ლადო მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის უნიკალური ნაგებობა შეემატა.

1958 წლიდან ოთარ გიგილეიშვილი საქართველოს მშენებლობის სამინისტროს ქუთაისის №4 ტრესტის მმართველად გადაიყვანეს. ეს ტრესტი საქართველოს 22 რაიონს ემსახურებოდა და სამშენებლო მასშტაბით უდიდესი იყო დასავლეთ საქართველოში.

მოსკოვი, 1989 წ. ოთარ გიგილეიშვილი (შუაში) კოლეგებთან ერთად განიხილავს მოსკოვის ახალმშენებლობებს.

ოთარ გიგილეიშვილის თავკაცობით ტრესტმა შეძლო ქუთაისის საავტომობილო, ლითოფონის, მექანიკური, გუმბრინის სამშენებლო მასალათა ქარხნების, ქუთაისის აბრეშუმის ფაბრიკის, ხორცკომბინატის, წისქვილკომბინატის, ზუგდიდის ქაღალდის კომბინატის, სამტრედიის საკონსერვო ქარხნის, ცხაკაიას (სენაკისძ ხალიჩების კომბინატის აშენება, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის რეკონსტრუქცია... ამ სიმძლავრეების გარდა, ტრესტი ყოველწლიურად აბარებდა ასი ათას კვადრატულ მეტრ საცხოვრებელ ფართობს, ათობით სკოლას, საბავშვო ბაგა-ბაღს, საავადმყოფოს, პოლიკლინიკას წყალსადენის ქსელს, სანატორიუმს, სპორტულ-გამაჯანსაღებელ კომპლექსს.

1969 წელს ოთარ გიგილეიშვილი რუსთავის №1 ტრესტის „მეტალურგმშენის“ მმართველად გადაჰყავთ. ორიოდ წელიწადში ააშენა მან სამრეწველო გიგანტები – ქიმიური კომბინატი, რუსთავის ცენტროლიტი, გარდაბნის რუბერიოიდისქარხანა...

1971 წელს ოთარ გიგილეიშვილს საქართველოს მშენებლობის მინისტრის პირველ მოადგილედ ნიშნავენ. აქ მას სამინისტროს მთავარი ინჟინრის ფუნქციები დაეკისრა და რესპუბლიკის მშენებლობის წამყვანი დარგების ზედამხედველობა დაევალა.

ოცი წლის განმავლობაში თავდაუზოგავად იმოღვაწა ოთარ გიგილეიშვილმა მშენებლობის მინისტრის პირველი მოადგილის თანამდებობაზე და შექმნა მშენებლობის სპეციალიზებული ორგანიზაციები, გადაიყვანა ისინი ეგრეთ წოდებულ ინდუსტრიულ რელსებზე და იმდროინდელ საბჭოთა კავშირში მოწინავეთა შორის მოწინავე გახადა.

ოთარ გიგილეიშვილის პროფესიული სიმაღლის ნათელი დადასტურებაა მისი ფასდაუდებელი წვლილი ქართველ მშენებელთა კადრების აღზრდასა და ქართული სამშენებლო კულტურის დამკვიდრებაში. მისი მოწაფეები შოთა ნუცუბიძე, თამაზ ბერეკაშვილი, რომან ბეჟუაშვილი, ნუგზარ ჯიქია და სხვები წლების განმავლობაში დარგის მსხვილ საწარმოებს ხელმძღვანელობდნენ.

– ბატონო ოთარ, საქართველოში დღეს გიგანთმშენებლობის გუმია. ერთობ საინტერესო იქნება თქვენი თვალთახედვა ამ კომერციულ მშენებლობათა ხარისხზე ...

– დღეს გევრი წუხს მშენებლობის დაგალი ხარისხის გამო. წუხილი ერთია, მაგრამ ხარისხის პრობლემა ვაი-ვიშით და თავში ხელის ცემით არ მოგვარდება. ძვეყანაში რაღაც კურსები მაინც უნდა არსებობდეს, რომლის გაუვლელად არცერთ მშენებელს თუ მშენებლობას მიტმასნილ ყველა „გიზნესმენს“, არაფრის აგების უფლება არ უნდა მისცე. დედაქალაქის ახალმშენებლობებზე სადაც მივდი, არმატურა ყველგან ღია მოედანზე უყრიათ. ის ნელ-ნელა იჟანგება და მისი კვეთი (ზომაძ მცირდება. თუ არმატურა ბოლომდე საიმედო არ არის, მშენებლობის მდგრადობაც სუსტია. საერთოდ, მშენებლობის ხარისხს პროფესიონალთა სისტემატური კონტროლი ესაჭიროება.

ოციოდე წლის წინათ თბილისი, ძირითადად, 7-ბალიანსეისმომედეგობაზე იყო გათვლილი. ბოლო ხანებში ეს მაჩვენებელი 8 (ზოგან 9) ბალიანი გახდა! ესეც აუცილებლად უნდა გავითვალისწინოთ. დღეს ჩვენში ცუდად არ აშენებენ. ამას ხელი შეუწყო მონოლითური მშენებლობების პრაქტიკამ. ეს კარგია, მაგრამ... კონტროლი მაინც აუცილებელია!

ვერაფერს იტყვი, როგორც ყოველთვის, ცამდე მართალია მშენებლის ღვაწლით მოსილი უმაღლესი პროფესიონალი ოთარ გიგილეიშვილი.

საქართველოს მშენებელთა ფედერაცია, მშენებლობის ექსპერტთა საქართველოს ასოციაცია, საქართველოს საინჟინრო აკადემია, საქართველოს არქიტექტორთა კავშირი და თითოეული ქართველი მშენებელი გამორჩეული სიამაყის გრძნობით ულოცავენ საქართველოს დამსახურებულ ინჟინერსა და მშენებელს, სახელმწიფო პრემიების ლაურეატს, მრავალი საგჭოური ჯილდოს, აგრეთვე, ღირსების ორდენის კავალერს, ბატონ ოთარ გიგილეიშვილს დაბადებიდან 90 წლის იუბილეს.

დღეს 1 მაისია, ბატონო ოთარ!

დილა მშვიდობისა, 100 წლამდე ჯერ კიდევ შორია... ბედნიერ ვარსკვლავზე დაბადებულნი წლებს არ ითვლიან...

სპარტაკ ქოგულია

◎ მილოცვა

ბატონ ოთარ გიგილეიშვილს

საქართველოს საინჟინრო აკადემიის პრეზიდიუმი გულითადად გილოცავთ თქვენ, გამოჩენილ ქართველ მშენებელს და ბრწყინვალე მამულიშვილს, სახელოვან იუბილეს.

მთელი თქვენი შეგნებული ცხოვრება, დაწყებული ყმაწვილკაცობიდან დღემდე, მაგალითს წარმოადგენს მშენებელთა დიდი არმიისათვის.

უმაღლესი ტექნიკური განათლების მილების დღიდანვე, რაც დაემთხვა მეორე მსოფლიო ომის დაწყებას, გაგზავნილი იყავით რუსეთში სამხედრო ობიექტების მშენებლობაზე, რომლებიც წარმოუდგენლად მოკლე ვადებში უნდა დაგემთავრებინათ, რაც შესაძლოთ თავდადებული შრომით და რისთვისაც უმაღლესი მთავარსარდლის მადლობა დაიმსახურეთ.

მშვიდობიან პერიოდში კი, დაწყებული 1945 წლიდან თითქმის დღემდე, თავდადებით ემსახურეთ ჩვენი ქვეყნის სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობების დიდ ეროვნულ საქმეს.

თითებზე ჩამოსათვლელად თუ ეყოლება საქართველოს თქვენისთანა აღზევებული მშენებელი პროფესიონალი.

საინჟინრო აკადემიის მრავალპროფილიანი კოლექტივი გულწრფელად გისურვებთ ჯანმრთელობას და ბედნიერ სიცოცხლეს ყველა თქვენს კეთილისმსურველთან ერთად.

ღრმა პატივისცემით,
საქართველოს საინჟინრო აკადემიის
პრეზიდიუმის სახელით,
ლევან მახვილაძე

Уважаемый Отар Андреевич!

От имени Президиумов Международной и Российской инженерных академий сердечно поздравляем Вас со славным юбилеем – 90-летием со дня рождения!

Ваш замечательный путь инженера – строителя связан со строительством важнейших оборонных объектов во время Великой Отечественной войны, возведением многих промышленных и гражданских зданий в Грузии в мирные годы.

Отмечая Ваши заслуги, президиум Рассийской инженерной академии награждает вас почетным дипломом с присвоением звания „Заслуженный инженер России“ за большой вклад в строительство в нашей стране и в связи с вашим 90-летием.

Желаем вам, дорогой Отар андреевич, крепкого здоровья и всего самого доброго в жизни.

Прозидент Международной и Российской инженерных академий,
Б. В. ГУСЕВ

პრობლემა

მართალია, გლობალიზაცია გულისხმობს საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობებისა და ინტეგრაციის ზრდას, მაგრამ ამ მეტად რთულ პროცესში საქართველომ უნდა შეინარჩუნოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა საკუთარი ეკონომიკის, კულტურის, ტრადიციების, ისტორიის განვითარების საფუძველზე და ეროვნულ ნიადაგზე ააშენოს ევროპული ცივილიზაცია

◎ აქტუალური თემა

გლობალიზაციამ ეროვნული ეკონომიკა არ უნდა დაჩრდილოს

ამ დღეებში ცნობილმა ეკონომისტებმა და მეცნიერებმა თბილისის ივ.ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მეტად მნიშვნელოვან თემაზე იმსჯელეს. ეს გახლდათ „გლობალიზაციის ფენომენი და ეროვნული ეკონომიკა“. მთავარი მომხსენებელი ამ შეკრებაზე ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი როზეტა ასათიანი გახლდათ. დისკუსიაში მრავალმა სახელმოხვეჭილმა მეცნიერმა მიიღო მონაწილეობა.

თემის აქტუალობიდან გამომდინარე, დავუკავშირდი ქალბატონ როზეტა ასათიანს და ვთხოვე ჩვენი გაზეთის მკითხველისთვის მოეთხრო, თუ როგორ შეიძლება საქართველოს ეკონომიკამ შეინარჩუნოს თავისთავადობა გლობალიზაციის პირობებში. ქალბატონი როზეტა სიამოვნებით დაგვთანხმდა და გთავაზობთ მასთან საუბარს.

გლობალიზაციის თემა დღეს მსოფლიოში ინტენსიურად განიხილება, — მითხრა მან. — ზოგიერთ ქვეყანაში, მაგალითად, გერმანიაში „გლობალურ საკითხთა ფორუმიც“ კი დაარსდა, სადაც ეწყობა სადისკუსიო შეხვედრები მეცნიერებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან და ა.შ.

გლობალიზაციაში იგულისხმება მსოფლიოს ყველა ქვეყანასა და რეგიონში მიმდინარე სოციალურ-ეკონომიკური, პოლიტიკური, კულტურული, მეცნიერულ-ტექნოლოგიური და ა.შ. პროცესების უნიფიკაცია (ერთიანი სისტემაში მოქცევა) აშშ-ისა და ევროატლანტიკური ბლოკის უმსხვილესი ქვეყნების მიერ შემუშავებული მოთხოვნების (ნორმების, ფასეულობების, კრიტერიუმების და ა.შ.) შესაბამისად.

— მაშ, ჩვენ დიდი ქვეყნების ნებას-სურვილზე უნდა ვიცეკვოთ?

— გლობალიზაციის ძლიერი ტენდენციები დღეს გარდაუვალია. მას ბევრ პოზიტიურთან ერთად, გარკვეული ნეგატიური შედეგებიც ახლავს. განსაკუთრებულ საფრთხეს უქმნის იგი მცირე რეგიონებს, ქვეყნებსა და ერებს, უარყოფითი გავლენას ახდენს ლოკალურ კულტურებზე. ამ მხრივ, არც კავკასიის რეგიონი, მისი ქვეყნები და ხალხებია გამონაკლისი.

საერთაშორისო შეზღუდვების პირობებში დღეს შეუძლებელია მცირე ეროვნული ეკონომიკების მართვის დამოუკიდებელი სტრატეგიის განხორციელება. სახელმწიფოები, განსაკუთრებით დამოუკიდებლობის გზაზე ახლადდამდგარი ქვეყნები, ნაკლებად ავტონომიურები არიან. მათ სულ უფრო ნაკლები ექსკლუზიური კონტროლი აქვთ საკუთარ ტერიტორიაზე მიმდინარე სოციალურ-ეკონომიკურ პროცესებზე, ამასთან, ეროვნული თავისებურებებისა და ტრადიციების შენარჩუნების ნაკლები უნარი შესწევთ. მცირე ქვეყნების ეროვნული კულტურა სულ უფრო ეძცევა წინააღმდეგობაში მსოფლიო პროცესებთან. დღეს მცირე ქვეყნებს აღიქვამენ გლობალური სისტემის მუნიციპალიტეტად, მაშინ, როდესაც წამყვან განვითარებულ ქვეყნებს დომინანტური პოზიცია უკავიათ მსოფლიოს ეკონომიკური წესრიგის განსაზღვრის საქმეში.

— ასეთი კონკურენციის პირობებში იძენს გვითხრათ, საბაზრო ეკონომიკა ჩვენთან რა დონეზეა?

— სავსებით ვეთანხმები კონკურენციის თეორიის ცნობილ მკვლევარს მაიკლ პორტერს იმ თეზაში, რომ „ქვეყნის კონკურენტუნარიანობა იქმნება არა გარე, არამედ შიგა ბაზრებზე“. სწორედ შიგა ბაზრების განუვითარებლობის გამო პოსტსაბჭოურ სივრცეში, მათ შორის, კავკასიის ქვეყნებში ფერხდება საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლა და, ფაქტობრივად, ყალიბდება ველური კაპიტალიზმი.

— საქართველოს რა ადგილი უჭირავს ამ პროცესში?

— ის გარემოება, რომ საქართველო სატრანზიტო ქვეყანაა და თავისი გეოპოლიტიკური მდებარეობით ხიდია დასავლეთისა და ცენტრალური აზიის ქვეყნებს შორის, დიდ პასუხისმგებლობას ანიჭებს მას, დაიკავოს საკუთარი გეოეკონომიკური ადგილი მსოფლიო ცივილიზაციის პროცესში. ამ თვალსაზრისით გადაიდგა კიდეც გარკვეული პოზიტიური ნაბიჯები. ამის დასტურია თუნდაც ის, რომ საფუძველი ჩაეყარა ტრანსკავკასიური გაზსადენის ამოქმედებას, ბისეკის პროექტის (შავი ზღვის აუზის ქვეყნების ეკონომიკური თანამშრომლობაძ განხორციელებას, ტრანსკასპიური გაზსადენის მშენებლობას, ახლახან ყარსი-თბილისი-ახალქალაქი-ბაქოს სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობას. საქართველო ისტორიული მსოფლიო პროექტის — დიდი აბრეშუმის გზის ერთ-ერთი ავტორი და მონაწილეა. ეს პროექტები სახელმწიფოთაშორისი ურთიერთობების გაღრმავების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია, რომელიც ხელს შეუწყობს გარესამყაროსთან საქართველოს ეკონომიკური და კულტურული თანამშრომლობის გაფართოებას.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველო უნიკალური რესურსების მფლობელია, მდიდარია ეკონომიკური და ინტელექტუალური პოტენციალით, საინტერესო და მიმზიდველია გუნებრივი რესურსებით, უნივერსალურია სასარგებლო წიაღისეულით და სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მრავალფეროვნებით, თერმული, მტკნარი და მინერალური წყლებით, კურორტების სიუხვითა და მრავალფეროვნებით, რომელთაგან ბევრი უნიკალურია, კულტურის უძველეს ძეგლთა სიუხვითა და ეთნოგრაფიული თავისებურებებით (დაწყებული ეროვნული სტილის ნაგებობებითა და დამთავრებული უნიკალური ეროვნული კულინარიითაძ და ა.შ. იგი მაინც სუსტად განვითარებულია და რთული სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემები აქვს.

— ახალი ეკონომიკური სისტემის მშენებლობა უნდა გამხდარიყო საფუძველი საქართველოში ცხოვრების დონის ამაღლებისა და სამართლიანობის პრინციპებზე აგებული სისტემის ჩამოყალიბებისა. რა მდგომარეობაა ამ მხრივ?

— სამწუხაროდ, ასე არ მოხდა. საქართველოში, ჯერ კიდევ ლაპარაკია არა ეკონომიკის სოციალურ ორიენტაციაზე, არამედ ადამიანის ბიოლოგიურ არსებობასა და ერის გადარჩენაზე. წლების მანძილზე ქვეყნის არასწორმა მართვამ და არსებულმა ეკონომიკურმა პოლიტიკამ მოშალა ეკონომიკა. ნაკლებად იქნა გათვალისწინებული ახალი მსოფლიო წესრიგისა და სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობის მოთხოვნები. საქართველო აღმოჩნდა თავისებურ რეპრესიულ რეჟიმში. დახმარების თვალსაზრისით დიდი იყო ძალისხმევა რიგი საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, მაგრამ იმის გამო, რომ ქვეყანაში არ იყო პოლიტიკური ნება, საძმე წინ ვერ წავიდა. კატასტროფულად დაეცა სახელისუფლებო სტრუქტურების პასუხისმგებლობა, სახელმწიფო ინტერესები ერთეულთა ინტერესებს დაექვემდებარა.

12-წლიანი ფიასკოს შემდეგ, საქართველოში 2004 წლიდან დაიწყო რადიკალური რეფორმების ახალი ეტაპი. ცივილიზებულმა სამყარომ კვლავ მოიხედა მისკენ. რეფორმების გატარებაში მნიშვნელოვან დახმარებას ითვალისწინებს ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროგრამა, აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAIDძ „საქართველოს ბიზნესკლიმატის რეფორმის“ პროექტი, გაეროს განვითარების პროგრამა და სხვ.

ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსის მიხედვით საქართველო ჯერ კიდევ მსოფლიოში ერთ-ერთ ბოლო ადგილზეა და, რაოდენ სამწუხაროა, რომ მას უსწრებს აფრიკის, სამხრეთ ამერიკის, აზიის მრავალი სუსტად განვითარებული ქვეყანა. რაც შეეხება ადამიანის განვითარების ინდექსს, რომელიც 1990 წელს პირველად აისახა გაეროს განვითარების პროგრამაში, 1991 წელს მას დაემატა განათლების მიღების საშუალო ხანგრძლივობა, რის საფუძველზეც შეიქმნა ცოდნის მაჩვენებელი 0-დან 100-მდე, ამ ინდიკატორის მიხედვით 80-ისა და მის ზემოთ ქვეყნები მიჩნეულია მაღალგანვითარებულად, 50-მდე — დაბალგანვითარებულად. საქართველო იყო საშუალოდ განვითარებული ქვეყნების ჯგუფში 72,9 ქულით. მაგრამ ავადხსენებულ 12 წელიწადში მან მიიღო განვითარებადი ქვეყნის სტატუსი, რის შედეგსაც ახლა ვიმკით.

მართალია, გლობალიზაცია გულისხმობს საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობებისა და ინტეგრაციის ზრდას, მაგრამ ამ მეტად რთულ პროცესში საქართველომ უნდა შეინარჩუნოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა საკუთარი ეკონომიკის, კულტურის, ტრადიციების, ისტორიის განვითარების საფუძველზე და ეროვნულ ნიადაგზე ააშენოს ევროპული ცივილიზაცია. საქართველომ თავისი წვლილი უნდა შეიტანოს გლობალიზაციის პოლიტიკურ უსაფრთხოებაში, ხელი შეუწყოს ქვეყანაში პოზიტიური და არა ნეგატიური ეფექტების დამკვიდრებასა და განვითარებას. საქართველომ არ უნდა დაკარგოს თავისი ორიგინალობა, არ უნდა უგულებელვყოთ ფესვები, საიდანაც მოვდივართ, ტრადიციები, რომლებშიც ძევს ჩვენი ორიგინალობა.

ესაუბრა
ლალი ქინქლაძე

◎ კონკურსი

ლექსი და სიმღერა — ბულიდან

საქართველოში „ჩაღლარის“ სასწავლო დაწესებულებებთან არსებულმა ნიკოლოზ წერეთლის სახელობის საერთაშორისო სკოლამ, საქართველოს განათლების სამინისტროს ნებართვით, 7-15 წლის მოზარდთათვის სიმღერისა და პოეზიის კონკურსი გამართა.

კონკურსში მონაწილეობდნენ საქართველოში აკრედიტებული საელჩოებისა და საკონსულოების თანამშრომელთა შვილები, მსოფლიოს 10 ქვეყნის წარმომადგენლები.

ჟიურის წევრმა, პროფესორმა გიული ალასანიამ მადლობა გადაუხადა საღამოს სტუმრებს და აღნიშნა, რომ „ჩაღლარის“ საგანმანათლებლო დაწესებულებები ხშირად მსგავს ღონისძიებებს მართავენ ნიჭიერი მოსწავლეების გამოსავლენად.

საქართველოს პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომისიის თავმჯდომარემ კოტე გაგაშვილმა განაცხადა, რომ საღამოზე სამი საკითხი განსაკუთრებით გამოიკვეთა — მშვიდობა, დიალოგი და მიმტევებლობა, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია მომავლის თვალსაზრისით. ნამდვილად გაოგნებული ვარ. ამ ბოლო დროს ისეთი ურთიერთობები დამყარდა, რასაც უწინ ვერაფრით წარმოვიდგენდი.

აშშ-ის ელჩმა გამოთქვა კმაყოფილება, რომ ესწრებოდა ამ შესანიშნავ საღამოს.

საქართველოში პოეზიისა და სიმღერის მსგავსი კონკურსი პირველად გაიმართა. სიმღერის შესრულებაში ერთმანეთს პირველობას ეცილებოდა 31, ხოლო პოეზიაში — 12 მოსწავლე. კონკურსს „ძორთიარდ მარიოტმა“ უმასპინძლა. მოსწავლეების მშობელთა გარდა, კონკურსს ბევრი სტუმარი ესწრებოდა. კონკურსის მონაწილეები სცენაზე ეროვნული ტანსაცმლით გამოვიდნენ და ლექსი თუ სიმღერა მშობლიურ ენებზე შეასრულეს.

საღამოზე, რომელზეც თავი მოეყარა სხვადასხვა ენაზე მოსაუბრე უამრავ ადამიანს, მშვიდობის, მეგობრობისა და მიმტევებლობის სული ტრიალებდა.

სიმღერის კონკურსში გამარჯვებულთ საჩუქრები გადასცა პროფესორმა გიული ალასანიამ, ხოლო პოეზიის კონკურსში გამარჯვებულნი გაზეთ „24 საათის“ რედაქტორმა მაია ჭალაგანიძემ დაავჯილდოვა. კონკურსში მონაწილე ყველა მოსწავლეს სერტიფიკატი და სამახსოვრო საჩუქარი გადაეცა.

ნატა ნიგლაძე

უცხოური პრესა

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ საქართველოში აღმასრულებელი, საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლება, მათ შორის ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებიც ჩამოყალიბდა ანტიკონსტიტუციური მეთოდებით და არჩევნებით.

„სააკაშვილი აბუჩად იგდებს ქართველების ეროვნულ გრძნობებს“

საქართველოში მცხოვრებ აზერბაიჯანელთა ეროვნული ასამბლეის პრეზიდენტის დაშგინ გიულმამედოვის ინტერვიუ

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

— თქვენი აზრით, გოლო მუნიციპალური არჩევნების შემდეგ თუ მოხდა რაიმე ცვლილებები საქართველოში არსებულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ სიტუაციაში?

— საქართველოში საზოგადოებრივ-პოლიტიკური სიტუაცია კვლავ საკმაოდ მწვავეა. ავტორიტარული რეჟიმი, რომელიც დემოკრატიული ნილბით ფარავს თავის ჭეშმარიტ არსს, კვლავ წარმოქმნის ახალ-ახალ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პრობლემებს. საქართველოში ხელისუფლება და ხალხი მთლიანად მოწყვეტილია ერთმანეთისგან. ვფიქრობ, რომ ქვეყნის უმთავრესი პოლიტიკური პრობლემაა ის, რომ ამ მომენტისთვის საქართველოში არ არსებობს ლიდერი, რომელსაც ენდობოდა ხალხი. პოპულისტურ სოციალურ-ეკონომიკურ და ნაციონალისტურ ლოზუნგებს ამოფარებულ საპაკაშვილს, ქვეყნის მოსახლეობის საკმაოდ დიდი ნაწილის მხარდაჭერა ჰქონდა. ჩემი აზრით, მისი ყალბი პოპულარულობის პიკ-პერიოდი დაემთხვა ასლან აბაშიძის დამხობის დროს, რომელიც მანამდე აჭარის სრული გატონ-პატრონი იყო. ნაციონალისტურად განწყობილ ელექტორატს მაშინ გაუჩნდა იმედი, რომ სააკაშვილი ერთი წლის განმავლობაში დაიბრუნებდა აფხაზეთს და სამხრეთ ოსეთს, აღადგენდა ქვეყნის ეკონომიკას და გადაჭრიდა სოციალურ პრობლემებს. მაგრამ სულ მალე გაირკვა, რომ სააკაშვილის ყველა დაპირება იაფფასიანი პროპაგანდა იყო. ახლა საქართველოს ხალხს — როგორც თვით ქართველებს, ისე აზერბაიჯანელებს, სომხებსა და სხვა ეროვნულ უმცირესობათა წარმომადგენლებს აღარ სურთ, რომ კვლავ გახდნენ პოლიტიკური თაღლითობის სუბიექტი. ადვილად შენიშნავთ, რომ ამჟამად ხალხი ეჭვით ეკიდება როგორც მთავრობის, ისე ოპოზიციის ყველა წარმომადგენელს, რომლებიც გამოთქვამენ პრეტენზიას ხელისუფლების მისამართით.

— თუ არიან თვით ხელისუფლებაში ქალაუფლების მოპოვების პრეტენდენტები?

— შიდა უთანხმოება არსებობს სააკაშვილის მართველობის პრაქტიკულად პირველივე დღეებიდანვე. იგი კიდევ უფრო გამწვავდა ამ გოლო ხანს, როცა ნათელი გახდა, რომ დასავლეთი და განსაკუთრებით — ვაშინგტონი უკმაყოფილონი არიან საქართველოს ამჟამინდელი ხელისუფლების მოქმედებით. ურთიერთობის გამწვავებამ რუსეთთან, ადამიანის უფლებების დაცვასთან დაკავშირებული მდგომარეობის გაუარესებამ, მართვის ავტორიტარულმა მეთოდებმა უკვე 2006 წელს შეცვალა ამერიკელთა დამოკიდებულება სააკაშვილისადმი. ასეთ პირობებში ამ ადამიანის ხელისუფლებაში ყოფნა შეიძლება ნიშნავდეს მხოლოდ ერთს: ვაშინგტონს ჯერჯერობით ვერ უპოვია მისი შემცვლელი. პრინციპში, დასავლეთისათვის ხელსაყრელი კანდიდატურად შეიძლება მივიჩნიოთ პარლამენტის სპიკერი ნინო ბურჯანაძე. მაგრამ, მე ვიტყოდი, რომ ქალბატონი ბურჯანაძე ჯერჯერობით მხოლოდ გვერდიდან და ქალზე ფრთხილად ადევნებს თვალყურს ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს.

— როგორ იქცევიან სააკაშვილის გუნდის ყოფილი წევრები?

— ამ გოლო ხანებში შეინიშნება ყოფილი მინისტრის ირაკლი ოქრუაშვილის გააქტიურება, რომელმაც განაცხადა, რომ აპირებს პოლიტიკური პარტიის შექმნას. აღვნიშნავ, რომ დასავლეთის გარკვეული წრეები მას განიხილავენ როგორც სააკაშვილის მემკვიდრეს. მაგრამ ოქრუაშვილის აგრესიულობისა და ფიცხი ხასიათის გამო, როგორც მთელ რიგ ანალიტიკოსებს მიაჩნიათ, ქვეყანაში დამყარდება ავტორიტარული ხელისუფლება იმ შემთხვევაში, თუ ეს ადამიანი მოექცევა საქართველოს პოლიტიკური ოლიმპის მწვერვალზე. ჩემი მხრიდან დავსძენდი რომ ოქრუაშვილი არის არა მარტო აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტების, არამედ სხვა პრობლემებისა და საკითხების ძალისმიერი მეთოდებით გადაჭრის მომხრე. ამ ფაქტის გამო მისი კანდიდატურა არ არის სასურველი მრავალი ადამიანისათვის, როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ.

— რა მდგომარეობაშია ქართული ოპოზიცია?

— შეიძლება ითქვას, რომ ოპოზიცია საქართველოში ძალზე სუსტი და არაკონსოლიდირებულია, იგი უბრალოდ ეწევა პოლიტიკური მოღვაწეობის იმიტაციას. რუსეთის მიმართ ლოიალურად განწყობილი ოპოზიციონერების უგულურებაა ის, რომ ისინი ელიან, თუ როდის მოკიდებს სერიოზულად ხელს მოსკოვი მიხეილ სააკაშვილს და მათ ხონჩით მიართმევს ხელისუფლებას. პროდასავლურად განწყობილ ოპოზიციონერთა ნაწილი კი ელის, თუ როდის მოაგებრეს საბოლოოდ თავს სააკაშვილი დასავლეთის წრეებს და მაშინ, ვაშინგტონის ხელდასხმით, მათ გადაეცემა ქალაუფლება. ერთი სიტყვით, ოპოზიციის ლიდერები არ ფიქრობენ ხალხის დარაზმვას ავტორიტარული რეჟიმის წინააღმდეგ საბრძოლველად და კონსტიტუციური ხელისუფლების დასამყარებლად.

ასეთ პირობებში არ არის გასაკვირი, რომ სააკაშვილი და მისი დანაშაულებრივი გუნდი აკეთებენ ყველაფერს, რაც მოეპრიანებათ. მიმდინარეობს ქვეყნის აშკარა ძარცვა, სახელმწიფო მენტალიტეტის, რელიგიური ღირსების დათრგუნვა. ოპოზიცია კი მხოლოდ ფუჭი ბრალდებების გამოთქმით და ლოკალური მასობრივი აქციებით კმაყოფილდება. ზოგი-ერთი ოპოზიციონერი-ლიდერი კი თავის წილსაც იღებს სააკაშვილის განდიტების მიერ გაძარცული ქვეყნიდან. ასეთ „ჯიგის“ ოპოზიციურ პარტიებს შორის დავასახელებდი კონსერვატიულ პარტიას, პოლიტიკურ მოძრაობას „საქართველოს გზას“. არსებობენ კიდევ მთელი რიგი ჯუჯა პოლიტიკური პარტიები, რომელთა ჩამოთვლას აზრი არ აქვს.

— რას შეიძლება ველოდეთ პრეზიდენტისა და პარლამენტის არჩევნებისგან?

— თუ სააკაშვილს არ ჩამოაშორებენ ხელისუფლებას, ნებისმიერი არჩევნები გაყალბებული იქნება და ხელისუფლების ორგანოები არაკონსტიტუციური მეთოდებით ჩამოყალიბდება. არჩევნებამდე ძალზე მცირე დრო დარჩა, და ახლა ადმინისტრაციულ რესურსებს მიმართავენ იმისთვის, რომ მიიღონ სააკაშვილის რეჟიმისთვის სასურველი შედეგები.

— აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის პრობლემები კვლავ გადაუჭრელი რჩება...

— სანამ აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტებს მოაგვარებდეს, საქართველოს ხელისუფლებისთვის აუცილებელია აზერბაიჯანელებთან, სომხებთან და მესხეთელ თურქებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრა. მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება დაიწყოს ზემოაღნიშნული პროგელემების მოწესრიგების პროცესი. მაგალითად, აფხაზეთს ძალზე ფართოავტონომიას სთავაზობენ, მაგრამ რა იქნება ამის შემდეგ? ვინ იძლევა კონფლიქტის ზონაში შემდგომი სტაბილურობისა და ყველა პრობლემის წარმატებით გადაჭრის გარანტიას? განა აფხაზები ვერ ხედავენ, რომ აზერბაიჯანელთა მიმართ საქართველოს ხელისუფლება ახორციელებს ეროვნული დისკრიმინაციის პოლიტიკას? ანდა, ავიღოთ საქართველოდან მესხეთელი თურქების დეპორტაციის შედეგების ლიკვიდაცია. როგორც ცნობილია, საქართველოს ხელისუფლებამ იკისრა ვალდებულება ევროპის საბჭოს წინაშე და უკვე თითქმის სამი წელია იგი ლაპარაკობს მესხეთელი თურქების დაბრუნების შესახებ. მაგრამ კონკრეტული გეგმა ჯერჯერობით არ არსებობს. ან მეორე შემთხვევა. როგორ შეიძლება აფხაზებს მისცენ ავტონომიის გარანტია საქართველოს კონსტიტუციის ფარგლებში მაშინ, როცა აჭარის რესპუბლიკის ავტონომია მხოლოდ ქაღალდზეა დარჩენილი? არადა, ხალხს უკვე მოგეზრდა მთელი ეს პოლიტიკური პირფერობა. მე ვიცი, რომ ქართველებს, აფხაზებს და ოსებს სურთ მშვიდობიანად და მეგობრულად ცხოვრება, როგორც ეს წინათ იყო. შეუძლებელია ხალხებს აიძულო ერთმანეთის სიძულვილი. მაგრამ მთელი პრობლემა პოლიტიკაშია და არა აფხაზებში, ოსებში და ქართველებში.

— და მაინც, როგორ გესახებათ ამ პრობლემების მოგვარება?

— აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის პრობლემების გადასაჭრელად ქართველმა პოლიტიკოსებმა ხელი უნდა აიღონ თავიანთ შოვინისტურ ამბიციებზე და პატივისცემით მოეკიდონ უკლებლივ ყველა ეროვნულ უმცირესობას. შოვინისტური ამბიციების მომძლავრების პირობებში, საქართველოში გაღვივდება სხვა კონფლიქტებიც ეროვნებათაშორის და კონფესიათაშორის დონეზე. სადღეისოდ აფხაზებს და ოსებს ვერ ეძნებათ სააკაშვილის მხრიდან რაიმე კონსტრუქციული წინადადებისა და პოზიციის შეთავაზების იმედი. სააკაშვილის ამბიციები შეუთავსებელია ამ კონფლიქტების მოწესრიგებასთან. სააკაშვილი აბუჩად იგდებს ქართველების ეროვნულ გრძნობებს, ეწევა აზერბაიჯანელთა ეროვნული დისკრიმინაციის პოლიტიკას, ალვიებს აჭარის მუსლიმანი მოსახლეობის დისკრიმინაციას, ალრმავებს ახალქალაქელი სომხების პრობლემებს. აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის პრობლემების გადაჭრა შესაძლებელი იქნება მხოლოდ მაშინ, როცა სააკაშვილის რეჟიმს ქვეყანაში შეცვლის არა ფსევდო, არამედ ჭეშმარიტად დემოკრატიული მთავრობა. მანამდე კი ამაოა რაიმე სასწაულმოქმედი რეცეპტების შეთავაზება. ასეთი რამ, უბრალოდ, არ არსებობს.

REGNUM

თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია აცხადებს მილებას 2007-2008 სასწავლო წლისათვის ბაკალავრიატსა და მაგისტრატურაში შემდეგ სპეციალობებზე: კომპოზიცია, მუსიკის თეორია, აკადემიური გუნდის დირიჟორობა, კლავიშიანი საკრავები, აკადემიური სიმღერა, საორკესტრო სიმებიანი საკრავები ვიოლინო, ალტი, ჩელო, კონტრაბასი, არფა, გიტარაძ, საორკესტრო ჩასაბერი და დასარტყამი საკრავები (ფლეიტა, ჰობოი, კლარნეტი, ფაგოტი, საყვირი, ვალტორნა, ტრომბონი, ტუბა, დასარტყამი საკრავებიძ.

სწავლების ფორმა — დღის დასწრებული. სწავლება წარმოებს ქართულ ენაზე.

ბაკალავრიატში მისაღებ გამოცდებზე დაიშვებიან საშუალო განათლების მქონე მოქალაქენი. ბაკალავრიატში შემსვლელებმა უნდა წარმოადგინონ: განცხადება რექტორის სახელზე, ატესტატი ან დიპლომი, 6 ფოტოსურათი 3X4-ზე, ერთიანი ეროვნული გამოცდების საიდენტიფიკაციო ბარათის ასლი, პირადობის მოწმობა და მისი ასლი, სამხედრო აღრიცხვაზე ყოფნის დამადასტურებელი დოკუმენტი და მისი ასლი (ვაუებიძ.

საგუთების მილება ყოველდღიურად 10 ივნისიდან, 10 სთ-დან 17 სთ-მდე. საგუთების მილება შეწყდება 18 ივნისს 16 სთ-ზე. მისაღები გამოცდები დაიწყება 20 ივნისს.

მაგისტრატურაში შემსვლელებმა უნდა წარმოადგინონ განცხადება რექტორის სახელზე, ბაკალავრის დიპლომი (დედანიძ, 3 ფოტოსურათი 3X4-ზე, პირადობის მოწმობა და მისი ასლი, სამხედრო აღრიცხვაზე ყოფნის დამადასტურებელი დოკუმენტი და მისი ასლი (ვაუებიძ.

მაგისტრატურაში საგუთების მილება 2 ივლისიდან 7 ივლისის ჩათვლით, 10 სთ-დან 17 სთ-მდე. საგუთების მილება შეწყდება 7 ივლისს 17 სთ-ზე. მისაღები გამოცდები დაიწყება 9 ივლისს.

მისაღები გამოცდების პირობების დასაზუსტებლად მიმართეთ მიმღებ კომისიას. მისამართი თბილისი 380008, გრიგოელდოვის №8 ტ. 98-70-27.

სსიპ — თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორია აცხადებს კონკურსს

კონკურსი ცხადდება:

- **აკადემიური თანამდებობების დასაკავებლად;**
- **კონცერტმაისტერის ადგილებზე.**

კონკურსის პირობები განთავსებულია კონსერვატორიის ვებ გვერდზე (www.conservatoire.edu.ge) და ფაკულტეტების სტენდებზე.

საგუთების მილება იწარმოებს:

- **აკადემიური თანამდებობების დასაკავებლად — 2007 წლის 1 მაისი — 1 ივნისი.**
- **კონცერტმაისტერებისათვის — 2007 წლის 10 მაისი — 10 ივნისი.**

ოთახი №214, საკონტაქტო ტელეფონები: 93-20-06, 93-52-28

ყურადღება

(განმეორებით)

2007 წლის 24 მაისს, დღის 12 საათზე გაიმართება სააქციო საზოგადოება „ოქსინოს“ დამფუძნებელთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. 2006 წლის საფინანსო-ეკონომიკური მაჩვენებლების განხილვა.

2. მიმდინარე საკითხები.

საარღრიცხვო დღე — 6 აპრილი.

მისამართი: ქ. თბილისი, ბალდადის ქ. №12

სს „ოქსინო“

რა დღეშიც ვართ!

ამ დოკუმენტების შესწავლა ერთ სამწუხარო კანონზომიერებასაც ავლენს: რა ხშირად და ვერაგულად არღვევდა მათ რუსული მხარე...

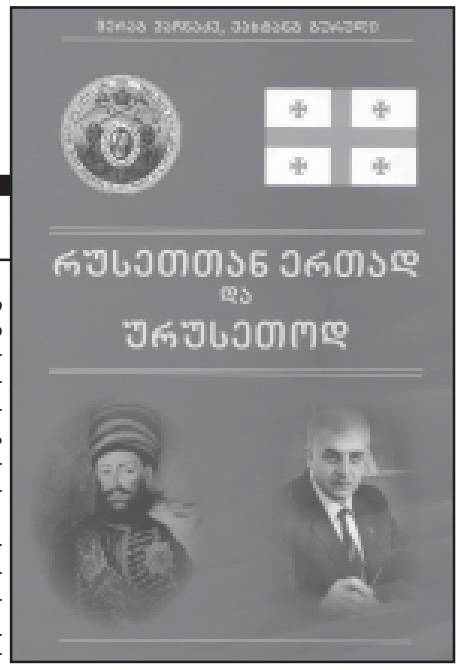

◎ **წიგნი**

რუსეთი — ჩვენი ბედისწერა

მკითხველმა მიიღო ცნობილი ისტორიკოსების, პროფესორების მერაბ ვაჩნაძისა და ვახტანგ გურულის ახალი წიგნი „რუსეთთან ერთად და ურუსეთოდ“, რომელიც ორი ძვეყნის მრავალსაუკუნოვანი ურთიერთობის ისტორიის აქტუალურ პრობლემებს ეძღვნება (რედაქტორი — პროფესორი დიმიტრი შველიძე, რეცენზენტი — დოცენტი ავთანდილ წოწკოლაურიძ.

საქართველო-რუსეთის ურთიერთობის ისტორია, პოლიტიკური მოსაზრებების გამო, უხეშად გააყალბა ჯერ რუსეთის იმპერიის, ხოლო შემდეგ — საბჭოთა ისტორიოგრაფიამ. დღეს ამ საძრახის საქმეს თანამედროვე რუსული ისტორიოგრაფია აგრძელებს. მეცნიერებში დამკვიდრდა ბევრი მცდარი შეხედულება, უმნიშვნელოვანესი მოვლენები ტენდენციურადაა შეფასებული. რუსი ისტორიკოსები (და მათ კვალობაზე — რუსული მასმედიაძ „უფროსი ძმის“ უფლებით ჩვენს მეცნიერებს ასწავლიან, როგორ უნდა გააშუქონ საკითხები, რაზე უნდა წერონ და რაზე — არა. ყოველივე ამის გათვალიწინებით ავტორებს მიზნად დაუსახავთ კიდევ ერთხელ ობიექტურად გააანალიზონ უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტები და მასალები.

საქართველო- რუსეთის პოლიტიკური და დიპლომატიური ურთიერთობა ხუთ საუკუნეზე მეტ ხანს ითვლის. იგი კახეთის მეფის ალექსანდრე I-ის მიერ 1483 წელს მოსკოვის დიდი მთავრის ივანე III-ის კარზე ელჩობის გაგზავნით დაიწყო. მას შემდეგ 523 წელი გავიდა. ცხადია, ხუთსაუკუნოვანი ისტორიის ერთმნიშვნელოვნად შეფასება არ შეიძლება ეს სახელმწიფოებრივ ინტერესთა ბრძოლის ისტორიაა. მას თავისი ეტაპები (პერიოდებიძ აქვს. ისინი ბევრი რამით ჰგვანან ერთმანეთს, თუმცა ბევრით განსხვავდებიან კიდეც. ბატონები მერაბ ვაჩნაძე და ვახტანგ გურული რვა ეტაპს გამოჰყოფენ:

პირველი ეტაპი: რუსეთში კახეთის მეფე ალექსანდრე I-ის ელჩობიდან (1483 წ.ძ — გეორგიევსკის ტრაქტატის დადებამდე (XVIII ს. 80-იანი წლების დამდეგამდეძ. იგი სამ საუკუნეზე მეტი ხნის განმავლობაში (1483-1801 წწ.ძ ვითარდებოდა, ერთი მხრივ, საქართველოს პოლიტიკური დაშლის, ეკონომიკური დაუძლურების, დამანგრეველი სოციალური პროცესების, კულტურული დაძვეითებისა და მეორე მხრივ, მოსკოვის გარშემო რუსული მიწების (სამთავროებისძ გაერთიანების, რუსეთის ძლიერი ცენტრალიზებული სახელმწიფოს ჩამოყალიბების ფონზე. იმ პერიოდში სამხრეთ კავკასიაში დამკვიდრება არ წარმოადგენდა რუსეთის გეოსტრატეგიულ ამოცანას და ფიქრი, რომ ის ამ რეგიონით დაინტერესდებოდა, არარეალური, უპერსპექტივო იყო. რუსი დიპლომატების არცთუ კონკრეტული და საკმაოდ ბუნდოვანი დაპირებების უკან ქართულ მხარეს ეს მწარე სინამდვილე უნდა დაენახა და სამასი წლის განმავლობაში წაგებული თამაში არ ეთამაშა.

მეორე ეტაპი მოიცავს პერიოდს გეორგიევსკის ტრაქტატის დადებიდან (1783 წ.ძ 1801 წ. სექტემბრამდე — რუსეთის იმპერიის მიერ ქართლ-კახეთის სამეფოს გაუქმებისა და ქვეყნის დაპყრობის მომზადებამდეძ. ამ ეტაპისთვის დამახასიათებელია ის, რომ სამხრეთ კავკასიაში დამკვიდრება რუსეთის გეოსტრატეგიულ ამოცანად იქცა, მაგრამ იმედი, რომ ეს დამკვიდრება რეგიონიდან სპარსეთის განდევნით დაიწყებოდა და ამ გრძელებაში ქართლ-კახეთის სამეფო რუსეთის მოკავშირედ გამოვიდოდა, არ გამართლდა. რუსმა დიპლომატებმა და სამხედროებმა ზუსტად შეაფასეს ქართლ-კახეთის სამეფოს სამხედრო-ეკონომიკური პოტენციალი და სამხრეთ კავკასიაში დამკვიდრება არა სპარსეთის განდევნით, არამედ ქართლ-კახეთის სამეფოს დაპყრობით დაიწყეს.

მესამე ეტაპი იწყება ქართლ-კახეთის სამეფოს გაუქმებით (1801 წ. სექტემბერიძ და გრძელდება რუსეთის იმპერიის ალასასრულამდე (1917 წ. თებერვალ-მარტამდეძ. ეს, ფაქტობრივად აღარ იყო ორი სახელმწიფოს ურთიერთობა. ქართლ-კახეთის სამეფოს გაუქმებასა (1801 წ.ძ და დაპყრობას (1802 წ.ძ მოჰყვა დანარჩენი საქართველოს (იმერეთის სამეფოს, სამეგრელოს, გურიის, აფხაზეთისა და სვანეთის სამთავროებისძ დაპყრობა, საქართველოს ისტორიული ტერიტორიიდან სპარსეთისა და ოსმალეთის განდევნა, რაც საბოლოოდ მთელი სამხრეთ და ჩრდილოეთ კავკასიის დაპყრობით დასრულდა.

მეოთხე ეტაპი ყველაზე ხანმოკლეა და მოიცავს პერიოდს ამიერკავკასიასა და საქართველოში რუსეთის დროებითი მთავრობის მმართველობის დამყარებიდან (1917 წ. მარტიდანძ ამ მმართველობის დასრულებამდე (1917 წ. ოქტომბრამდეძ. რუსეთის დროებითმა მთავრობამ პრაქტიკულად დაკარგა საქართველო, მთლიანად სამხრეთ კავკასია.

ასევე ხანმოკლეა **მეხუთე ეტაპი** — საქართველოსა და ამიერკავკასიის პოლიტიკურ ძალთა მიერ საბჭოთა რუსეთთან სახელმწიფოებრივი კავშირის გაწყვეტიდან (1917 წ. ნოემბრიდან) საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენამდე (1918 წ. მაისი).

მეექვსე ეტაპი: საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა (1918 წ. მაისიძ — საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დაპყრობა (1921 წ. თებერვალ-მარტიძ.

მეშვიდე ეტაპი: საბჭოთა პერიოდი (1921-1991 წ.წ.ძ

მერვე ეტაპი იწყება საბჭოთა კავშირის დაშლიდან (1991 წ. დეკემბერიძ და გრძელდება დღემდე. საქართველომ არჩევანი პრომამერიკულ ორიენტაციაზე შეაჩერა და ამ კურსის აქტიურად ხორცშესხმას შეუდგა, რაც მიულებელი აღმოჩნდა რუსეთისთვის. ძველი მეთოდებით საქართველოს ხელისუფლებაზე ზეგავლენის მოხდენა რუსეთს აღარ შეუძლია, მაგრამ მან მოახერხა აფხაზეთ და ოსი სეპარატისტებისთვის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევის საშუალება მიეცა. საქართველოს დღეს საერთაშორისო ასპარეზზე ბევრი მოკავშირე ჰყავს, მაგრამ ისიც აშკარაა, რომ საქართველო-რუსეთის ურთიერთობის მოგვარება იმაზე გაცილებით რთულია, ვიდრე ერთი შეხედვით ჩანს...

წიგნში განხილულია (ნაწილობრივ კი მთლიანად არის მოტანილიძ საქართველო-რუსეთის ურთიერთობის ხუთსაუკუნოვანი ისტორიის უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტები: კახეთის მეფე ალექსანდრე II-ის „ფიცის წიგნი“ რუსეთის მეფე თეოდორე ივანეს ძისადმი (1587 წ.ძ და თეოდორე ივანეს ძის „წყალობის სიგელი“ ალექსანდრე II-ეს (1589 წ.ძ, გეორგიევსკის ტრაქტატი, მეფე გიორგი XII-ის „სათხოვარი პუნქტები“ (1800 წ. 24 ივნისიძ იმპერატორ პავლე I-ს, პავლე I-ის მანიფესტი ქართლ-კახეთის სამეფოს გაუქმების შესახებ (1801 წ. 18 იანვარიძ, იმპერატორ ალექსანდრე I-ის მანიფესტი ქართლ-კახეთის სამეფოს გაუქმების შესახებ (1801 წ. 12 სექტემბერიძ, ელაზნაურის ტრაქტატი (1804 წ. 25 აპრილიძ, საქართველო-რუსეთის 1920 წ. 7 მაისისა და 1921 წლის 21 მაისის ხელშეკრულებები, ყარსის ხელშეკრულება (1921 წ. 13 ოქტომბერიძ, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი (1991 წ. 9 აპრილიძ, საქართველო-რუსეთის ხელშეკრულება მეგობრობის, კეთილმეზობლობის და თანამშრომლობის შესახებ (1994 წ. 3 თებერვალიძ და სხვ.

ამ დოკუმენტების შესწავლა ერთ სამწუხარო კანონზომიერებასაც ავლენს: რა ხშირად და ვერაგულად არღვევდა მათ რუსული მხარე...

სანდრო ალექსიძე

◎ **კავკასია**

„გაზის იმპერიალიზმი“ და „ღვინის ომები“

რატომ ხდება ისე, რომ რუსეთი, რომელიც მსოფლიოს სხვა წერტილებში (მათ შორის „ცხელ“ ადგილებშიცძ მრავალ დათმობასა და კომპრომისზე მიდის, როცა საქმე დსთ-ის ქვეყნებს ეხება, საკუთარ ინტერესებს იოტისოდენადაც ვერ ელევა? ამავე დროს, დსთ-ში რუსეთის პოლიტიკის ნებისმიერ გააქტიურებას დასავლეთი, უწინარესად, განიხილავს ლამის როგორც „ბორტების იმპერიის“ რეანიმაციის მცდელობას. სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რომ თავისი პოლიტიკის ასეთ აქტიურ წინააღმდეგობას რუსეთი მსოფლიოს არც ერთ სხვა რეგიონში არ აწყდება. ამის ნათელი მაგალითია თუნდაც საქართველოს მიმართ რუსეთის „გაზის იმპერიალიზმის“ პოლიტიკა, ანდა ასევე საქართველოსა და მოლდოვას წინააღმდეგ წარმოებული ეგრეთ წოდებული „ღვინის ომები“.

დასავლეთის მიერ „ფერადი რევოლუციების“ მძლავრმა მხარდაჭერამ საქართველოს, უკრაინისა და მოლდოვას ზოგიერთი პოლიტიკური და ეკონომიკური წრეების წარმომადგენლებს ისეთი შთაბეჭდილება შეუქმნა, თითქოს ახლა რუსეთს ბევრად ნაკლები ანგარიში უნდა გაუწიონ, ვინაიდან ოკეანის გაღმა ახალი „ცეკა“ გაჩნდა, რასაც სამივე ქვეყანაში მისი რეალური გავლენის შესუსტება მოჰყვა.

როცა საქართველო-რუსეთის კრიზისმა ხარისხობრივად ახალ დონეს მიაღწია, დასავლეთის მრავალმა პოლიტიკოსმა და ექსპერტმა დაასკვნა, რომ არის ზოგიერთი (მეტად საგულისხმოძ რამ, რაც ქვეყნების (ამ შემთხვევაში როგორც საქართველოსა და რუსეთის, ასევე უკრაინისა და მოლდოვისა რუსეთთანძ „ცივილიზებულ გაყრაზე“ უფრო მეტად მნიშვნელოვანია. საქმე ის გახლავთ, რომ თავის დროზე როგორც მოლდოვის (სადაც „ფერადი რევოლუცია“ 2003 წელს „ვარდების რევოლუციის“ ტრიუმფამდე „ზემოდან“ განხორციელდაძ ისე უკრაინის ჩრდილოატლანტიკური პერსპექტივები ევროპაში არაერთგვაროვნად შეაფასეს.

ამდენად, უნდა ვივარაუდოთ, რომ **დასავლეთი რუსეთთან კონსტრუქციული, პრაგმატული ურთიერთობისთვის მაინც მზად არის, რასაც საქართველომ, გუნებრივია, დიდი ყურადღება უნდა მიაქციოს.**

თუმცა გასათვალისწინებელია ისიც, რომ პოსტსაბჭოური სივრცე დიდი ხანია აღარ არის რუსეთის საკუთრება, ამიტომ დსთ-ის ზოგიერთი ქვეყნის დასავლეთისკენ სწრაფვას, ფაქტობრივად, წინ ვერაფერი აღუდგება, მაგრამ, ამასთან, არც ის უნდა დაგვავიწყდეს, რომ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა რუსეთის მკაფიოდ გამოხატული პოლიტიკური ნების გარეშე შეუძლებელი იქნება, ვინაიდან იგი აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში ვითარებას ზოგადად ჩრდილოეთ კავკასიაში გატარებული პოლიტიკის წარმატებას დიდად უკავშირებს.

ოთარ ტურაგელიძე

დღევანდელობა

● **გლდანში, ქერჩის ქუჩაზე, პოლიციის აკადემიასთან მდებარე შენობაში მცხოვრებმა აფხაზეთიდან დევნილებმა ღამე ღია ცის ქვეშ გაათენეს**

◎ ინფორმაცია

საქართველომ დამოუკიდებლად უნდა იმოქმედოს!

ამერიკის შეერთებული შტატების ანტისარაკეტო თავდაცვითი სისტემების საკუთარ ტერიტორიაზე განთავსების საკითხი ევროპულმა სახელმწიფოებმა დამოუკიდებლად უნდა გადაწყვიტონ. ასეთი განცხადება ევროპის კომისიის თავმჯდომარემ ჟოზე მანუელ ბაროზუმ ამერიკულ ტელეკომპანია „სიბი-ესთან“ ინტერვიუში გააკეთა.

– არ დავუშვებთ, რომ რომელიმე მესამე ქვეყანამ ევროკავშირის წევრი ქვეყნების გადაწყვეტილებებს ვეტო დაადოს. ევროკავშირის ყველა წევრ სუვერენულ სახელმწიფოს უფლება აქვს, თავდაცვითი და უსაფრთხოების საკითხები და სხვა ქვეყნებთან ერთად გარკვეული პროექტების განხორციელება დამოუკიდებლად გადაწყვიტოს, – განაცხადა ჟოზე მანუელ ბაროზუმ ევროპაში ამერიკის საჰაერო თავდაცვითი სისტემების დამონტაჟების ფაქტზე რუსეთის ფედერაციის პოზიციის შესახებ.

აქცია აფხაზეთის მთავრობის შენობასთან

აფხაზეთის ლეგიტიმური მთავრობის მედია-ცენტრის თანამშრომლებმა გუშინ აფხაზეთის მთავრობის შენობასთან საინფორმაციო აქცია გამართეს.

აქციის მონაწილეები მთავრობის თავმჯდომარესთან მალხაზ აკიშბაიასთან შეხვედრას და მედია-ცენტრის მოსალოდნელი გაუქმების შეჩერებას მოითხოვენ.

წინასწარი ინფორმაციით, მალხაზ აკიშბაია მედია-ცენტრის გაუქმების შესახებ შესაბამის დოკუმენტს დღეს მოაწერს ხელს. მედია-ცენტრში აფხაზეთის ტელერადიოკომპანია და ინტერნეტსაიტი შედის.

აქციის მონაწილეების განცხადებით, სამსახურის გაუქმების ერთ-ერთ მიზეზად სახელდება ის ფაქტი, რომ მაუწყებლობა აფხაზეთის მთელ ტერიტორიაზე ვერ ვრცელდება.

– ჩვენ მივესალმებით ახალი, ტექნიკურად გაუმჯობესებული და გაფართოებული მაუწყებლობის შექმნას, მაგრამ გაუგებარია, რატომ გახდა აუცილებელი არსებული მედიასაშუალებების გაუქმება, მით უფრო, რომ ცენტრის ბიუჯეტი წლის ბოლომდე უკვე გაწერილია, – აცხადებენ თანამშრომლები.

მათივე თქმით, ინტერნეტ-გვერდი ორწელიწადნახევრის განმავლობაში მუშაობდა და მისი მომხმარებლები საქართველოს ფარგლებს გარეთაც მრავლად იყვნენ.

დევნილები ღამეს ქუჩაში ათევენ

გლდანში, ქერჩის ქუჩაზე, პოლიციის აკადემიასთან მდებარე შენობაში მცხოვრებმა აფხაზეთიდან დევნილებმა ღამე ღია ცის ქვეშ გაათენეს.

ხუთსართულიან კორპუსში წვიმის გამო წყალი ჩავიდა და ჭერი ჩაანგრია. როგორც დევნილები იტყობინებიან, მათ დახმარების თხოვნით არაერთხელ მიმართეს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს, თუმცა სამინისტროდან რეაგირება არ ყოფილა.

ამერიკული კრეისერი ბათუმის აკვატორიაში შევიდა

ამერიკული სამხედრო საზღვაო ძალების კუთვნილი სარაკეტო კრეისერი უკვე ბათუმშია. თუმცა, გემი სიდიდისა და უამინდობის გამო, ნაპირს ვერ უახლოვდება.

ეკიპაჟის წევრები პორტის სანაპიროზე კატარღით გამოიყვანეს.

ამერიკული კრეისერი ქართული საზღვაო ძალების კუთვნილ სამ ხომალდთან ერთად სამხედრო სწავლებებს ჩაატარებს.

სარაკეტო კრეისერი შავი ზღვის აკვატორიაში ხმელთაშუა ზღვაში სწავლების დასრულების შემდეგ შევიდა.

ვიზიტის ფარგლებში იგეგმება ეკიპაჟის წევრების შეხვედრა აჭარის მთავრობის პირველ პირებთან.

სალოკაციო ანტენამ ოსები დააფრთხო

ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში განლაგებული ქართული სამშვიდობო ძალების მეთაური მამუკა ყურაშვილი უარყოფს გავრცელებულ ინფორმაციას, თითქოს სოფელ შავშვეების მახლობლად რადიოსალოკაციო და საჰაეროთავდაცვის სისტემებია დაფიქსირებული.

როგორც ყურაშვილმა საუბრისას განაცხადა, ოსური მხარე მიზეზებს ეძებს, რათა მის მიერ შეუსრულებელი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია დაფაროს.

– ქართული მხარე მთლიანად ჩართულია კონფლიქტის მშვიდობიანად მოგვარებაში და კონფლიქტის ესკალაციას, ოსური მხარისგან განსხვავებით, არ გეგმავს. ასეთი ბინძური ფორმით ოსური მხარე თავისივე დანაშაულის დაფარვას ცდილობს, – აღნიშნა მან.

„კულტურული ცენტრი“ მოროზოვს საღორედ ეჩვენება

სეპარატისტული სამხრეთ ოსეთის ე.წ. მთავრობის თავმჯდომარე იური მოროზოვი აცხადებს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის ინიციატივა ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციული ერთეულის შექმნის შესახებ, თავად საქართველოს კონსტიტუციას ეწინააღმდეგება.

– საქართველოს კონსტიტუციაში არ არსებობს ასეთი ცნება „დროებითი ადმინისტრაციული ერთეული“. ყოველივე ეს საქართველოს ხელისუფლების მიერ გათამაშებული კლოუნადაა, რომელიც ჩავარდნისთვისაა განწირული, – ამბობს მოროზოვი და საუბარს ალტერნატიული მთავრობის პრეზიდენტზე დიმიტრი სანაკოევზე აგრძელებს.

– ის, რომ ყველაფერი ფუჭი დაპირებაა და სხვა არაფერი, ამაზე ერედვის კოლმეურნეობის პრეზიდენტის დიმიტრი სანაკოევის მიერ გაკეთებული წინასაარჩევნო დაპირებებიც მეტყველებს. შემიძლია სრული პასუხისმგებლობით განვაცხადო, რომ მას არც ერთი თავისი წინასაარჩევნო დაპირება არ შეუსრულებია, – ამბობს მოროზოვი და დასძენს, რომ ერთადერთი პროექტი, რომლის შესახებაც ახლა „იძ“ დიდი აქტიურობით საუბროებენ, „ძურთაში პატარა სალორის – ე.წ. კულტურული ცენტრის აგებაა“.

– მინდა, ყველას განვუცხადო, რომ ნამდვილი კულტურისა და ხელოვნების ცენტრი ცხინვალში აშენდება. მისი პროექტი უკვე შეადგინეს მოსკოვის წამყვანმა საპროექტო ინსტიტუტებმა. ეს მართლაც იქნება ის ობიექტი, რომელსაც ანალოგი საქართველოშიც კი არ მოეპოვება, აღარაფერს ვამბობ ძურთის კოლმეურნეობაზე, – ამბობს მოროზოვი და „მთელი ამ კლოუნადის“ დასრულებას შემოდგომისათვის ვარაუდობს.

ინტერპრესნიუსისა და ХО-ЕПІВ-ЕНО-ს მიხედვით

◎ ფეხბურთი

ევროპის სტადიონებზე

იტალია. XXXIV ტური. „ინტერი“ – „ემპოლი“ 3:1, „რომა“ – „ლაციო“ 0:0, „ტორინო“ – „მილანი“ 0:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „ინტერი“ – 87, „რომა“ – 69, „მილანი“ – 59 ქულა.

ესპანეთი. XXXII ტური. „ბარსელონა“ – „ლევანტე“ 1:0, „სევილია“ – „ესპანიოლი“ 3:1, „ბილბაო“ – „რეალი“ 1:4.

ლიდერთა ჯგუფი: „ბარსელონა“ – 62, „სევილია“ – 61, „რეალი“ – 60 ქულა.

ინგლისი. XXXVI ტური. „ევერტონი“ – „მანჩესტერი“ 2:4, „ჩელსი“ – „ბოლტონი“ 2:2, „პორტსმუთი“ – „ლივერპული“ 2:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „მანჩესტერი“ – 85, „ჩელსი“ 80, „ლივერპული“ – 67 ქულა.

გერმანია. XXXI ტური. „ბოხუმი“ – „შალკე“ 2:1, „გლადბახი“ – „შტუტგარტი“ 0:1, „ბილეფელდი“ – „ვერდერი“ 3:2.

ლიდერთა ჯგუფი: „შალკე“ – 62, „შტუტგარტი“ – 61, „ვერდერი“ – 60 ქულა.

II გუნდესლიგა. „ოფენბახი“ – „ფრაიბურგი“ 2:3.

„ფრაიბურგი“ 54 ქულით მესამე-მეხუთე ადგილებს ინაწილებს.

ჰოლანდია. ბოლო ტური. „ალკმაარმა“ 2:3 წააგო „ექსელსიორთან“ და 72 ქულით მესამე ადგილი დაიკავა. ჩემპიონი 75 ქულით „ეინდჰოვენი“ გახდა, რომელმაც გურთეგის შეფარდებით გაუსწრო „აიაქსს“.

◎ ჩემპიონთა ლიგა

დღეს იმსაჯებს

დღეს ლივერპულში გაიმართება ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალის საპასუხო მატჩი „ლივერპული“ – „ჩელსი“. ამ ინგლისური ორთაბრძოლის მსაჯად უეფამ დანიშნა ესპანელი მეხუტო გონსალესი.

შეგახსენებთ, რომ ამ გუნდების პირველი ნახევარფინალური მატჩი დამთავრდა „ ჩელსის“ გამარჯვებით – 1:0.

◎ ხელბურთი

ევრო„კილი“

კარაბაშიჩი, ზაიაცი და მეკარე მაიერი – აი, ის ტრიო, რომელმაც პარტნიორთა ხელშეწყობით „კილის“ ევროპული ტრიუმფი გამოჭედა.

ორრაუნდიანი გერმანული ფინალი რომ დრამატული იქნებოდა, „ფლენსბურგის“ დარბაზში გამართულმა პირველმა დუელმა დაადასტურა, რომელიც ფრედ – 28:28 დასრულდა.

საპასუხო შეხვედრაში მასპინძლები დებიუტიდანვე დაწინაურდნენ, თუმცა საფინალო სასტვენამდე 25 წამით ადრე მეტოქემ სხვაობა მინიმუმამდე შეამცირა, რითაც თამაშის ოვერტაიმში გადაყვანის შანსი შეინარჩუნა. სტუმართა იმედები „კილის“ ისლანდიელმა ლეგიონერმა მარტინსონმა უკანასკნელი შეტევის დაგვირგვინებით დაასამარა – 29:27.

დავძენთ, რომ ჩემპიონთა თასი გერმანულმა კლუბმა („მაგდებურგი“ ძ უკანასკნელად 2002 წელს მოიპოვა.

● **ბულგარეთში დამთავრებულ სამგისტთა ევროპის ჩემპიონატზე საქართველოს ნაკრებმა სამი ოქროს და 4 ბრინჯაოს მედლით საერთო გუნდური პირველი ადგილი დაიკავა**

◎ ორგიტაზე

თავკაცები — ციხეში(?!)

დიახ, ექვსი თვით პიროგითი პატიმროგა და ჯარიმად 10 ათასი ევრო მიესაჯა საფრანგეთის ფეხგურთის ფედერაციის ყოფილ პრეზიდენტს კლოდ სიმონეს, ხოლო 3 თვით პიროგითი პატიმროგა და 5-ათასევროიანი ჯარიმა — ფედერაციის ახლანდელ ვიცე-პრეზიდენტს (ადრინდელ ხაზინადარსძ ბერნარ გაკურს.

მათ ასეთი სასჯელი მიუსადაგეს ფედერაციის გულალტრული ანგარიშგების დამახინჯებისთვის, სიმონე ამ ორგანიზაციას 11 წელი ედგა სათავეში. 2002-2003 საფინანსო წლების ფედეგების მიხედვით, ფედერაციამ ოფიციალურად განაცხადა 63 ათასევროიანი დეფიციტის თაოგაზე, თუმცა ის სინამდვილეში 13,9 მილიონს შეადგენდა. რათა, ეს განსხვავება დაეფარათ, სიმონე მანიპულაციებს ახდენდა საფრანგეთის ნაკრების მატჩების ტელე-ტრანსლაციის ანგარიშებით.

საქმის განხილვის დროს, ფედერაციის ყოფილმა თავკაცმა განაცხადა, 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე საფრანგეთის ნაკრების ჩავარდნით გამოწვეული დეფიციტის გასწორებას რომ ცდილოგდა, სწორედ ფრანგული ფეხგურთის ინტერესები ამოძრავებდა.

მილიონერები ფეხბურთის მინდვრიდან

სპორტის მოყვარულთა შორის ძალზე ავტორიტეტულმა ჟურნალმა France Football გამოაქვეყნა ყველაზე მაღალანაზღაურებადი ფეხგურთელების ტრადიციული რეიტინგი. შარშანდელივით ყველაზე წინაა ბრაზილიის ნაკრებისა და ესპანური „გარსელონას“ მოთამაშე რონალდინიო. მან წლის განმავლოგაში 24 მილიონი ევრო გამოიმუშავა, აქედან 15 მილიონი — სარეკლამო კონტრაქტებით. მეორე ადგილზე ჯერ კიდევ მადრიდის „რეალის“ ნახევარმცველი დევიდ ბექჰემია, რომლის ფინანსური მდგომარეობა ინგლისის ნაკრებიდან წასვლის შემდეგ საგრძნოლად შეირყა, მაგრამ სეზონის შემდეგ ამერიკაში გადასვლით ისევ გაუუმჯოგესდება — მისი ახლანდელი შემოსავალი 17 მილიონი ევროა.

მესამე ადგილზეა საფრანგეთის ნაკრებისა და ლონდონის „არსენალის“ ფეხგურთელი ტიერი ანრი — 15,7 მილიონი, მეოთხეზე— ლონდონის „ჩელსის“ მოთამაშე მიხაელ ბალაკი — 15,3 მლნ, მეხუთეზე, ახლა უკვე „მილანის“ ფეხგურთელი — ბრაზილიელი რონალდო (15,2 მლნ‹, შემდეგ მოდიან ანდრეი შევჩენკო (12,7ძ, ალესანდრო დელ პიერო (11,5ძ, ჯონ ტერი (11,4ძ, სტივენ ჯერარდი (11,3ძ, ფაბიო კანავარო (10,5ძ. მწვრთნელთა შორის პირველობს „ჩელსის“ დამრიგებელი ჟოზე მოურინიო — მისი შემოსავალი 10 მილიონი ევრო.

შეღავათი კასილიასისთვის

ფიტნესი და სპორტული ტანსაცმელი მიაჩნია თავისი ცხოვრების მთავარ მიზნად ტაილანდელ ლამაზმანს ტუო იუპას.

ამ სფეროში მის წარმატებები იმდენად თვალსაჩინოა, რომ გუშინწინ მადრიდში გახსნილ პროფილურ გამოფენაზე განსაკუთრებული ადგილი დაუთმეს. ტუოს გამოფენის მოწყობაში დიდად დაეხმარა მადრიდის ფიტნეს-ცენტრების Sport World ქსელი, რომლის კლიენტი, ბევრ სხვა ცნობილ ადამიანთან ერთად, სამეფო კლუბ „რეალის“ მეკარე იკერ კასილიასაა.

„იკერი ხშირად მოდის Sport World-ის ქსელში, და, რადგან ჩვენ ახლა პარტნიორები ვართ, ვიმედოვნებ, რომ ის რამეს აირჩევს ტანსაცმლის ჩემი ხაზიდანაც. მზად ვარ მის დასახმარებლად და ფასსაც მნიშვნელოვნად დავუკლებ“, — განაცხადა ტაილანდელმა ლამაზმანმა.

◎ კალათბურთი

შოუმდე შორია

უკანასკნელ წამებზე ვერის გალის მიხეილ კეკელიძის სახელობის დარბაზში ზაზა ფაჩულია გამოჩნდა. სწორედ მან დაჯილდოვა მატჩის საუკეთესო მოთამაშე გიორგი მარკოიშვილი („აზოტი“, 26 ქულაძ სპეციალური პრიზით, თუმცა ნგა-ს ქართველი ლეგიონერის სამშობლოში დაბრუნებასაც არ შეეძლო გაელამაზებინა ე.წ. ყველა ვარსკვლავის მატჩი — იგი მეხუთედ გაიმართა და ბრეიძ-დანსის მოცეკვავეებისა და გავშვთა ფოლკლორული ანსამბლის აქტიუროგის მიუხედავად, უგემოვნო, რიგითი ღონისძიების შთაგეძდილება დატოვა.

წლევანდელი „ოლ სტარზი“ თავიდანვე დაინავსა, როცა ჯანმრთელოგამ ლევან მოსეშვილსა და გიორგი შერმადინს უმტყუნა. ოჯახური მდგომარეობის გამო უკანასკნელ მომენტში ირაკლი ხოშტარიამაც ვერ შეძლო სარგიელზე გამოსვლა, ასე რომ, რაც ვნახეთ, ეტყოგა, იმითაც კმაყოფილნი უნდა ვიყოთ.

რაც შეეხეგა უშუალოდ უსტიაშვილისა და მოსეშვილის გუნდების შეხვედრას, იგი პირველთა („აზოტი“, „დინამო“, „მაკაბი“ძ დამჯერებელი გამარჯვებით — 145:118 დასრულდა.

ცალკეულ ნომინაციებში ყველას ავჯოგეს: კოტე ტულუშმა („აზოტი“ძ —სამქულიანები; **დავით არწივიძემ** (თსუძ—წინალოგების გადალახვა; **დავით გარგაძაძემ** („ავიამშენი“ძ— გურთის კალათში ჩატენვა.

ელდარ მალხაზიშვილის ფოტო.

კოტე ტულუში

დავით გარგაძაძე

დავით არწივიძე

◎ სამგო

„სახალხო ბანკის“ მედლი

ბულგარეთში დამთავრებულ სამგისტთა ევროპის ჩემპიონატზე საქართველოს ნაკრებმა სამი ოქროს და 4 ბრინჯაოს მედლით საერთო გუნდური პირველი ადგილი დაიკავა.

ოლეგ იაძის შეგირდთაგან კვლავ ისახელა თავი შარშანდელი მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატების გამარჯვებულმა მინდია ბოდაველმა (90 კგძ, რომელიც ამჯერადაც კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდა. ასევე, ჩემპიონები გახდნენ უშანგი კუზანაშვილი (52ძ და დავით სვიმონიშვილი (62ძ. მესამე ადგილები ავთანდილ ცინცაძეს (57ძ, ნიკო კუციას (82ძ, მირიან პავლიაშვილს (100ძ და ზვიად ჩინჩალაძეს (მძიმე წონაძ ხვდათ. უმედლოდ მხოლოდ დავით შენგელია (74ძ დარჩა.

მოგეხსენებათ, სამგისტებს ახალი თავკაცი ჰყავთ — „სახალხო ბანკის“ პრეზიდენტი გიორგი გოგუაძე, რომლის დახმარების ხელი აშკარად დაეტყო ჩვენს მოჭიდავეებს. იმედია, ქართველი ფალავნები მსოფლიო ჩემპიონატზეც გვასახელებენ.

◎ ძიუდო

მარათონი „ბრინჯაოთი“ დავიწყეთ

გასულ უქმეებზე რომში ძიუდოისტთა პირველი სალიცენზიო ტურნირი გაიმართა. ქართველმა ფალავნებმა მხოლოდ სამი ბრინჯაოს მედლის მოპოვება შეძლეს.

ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ზურაბ ზვიადაურმა (90 კგძ ზედიზედ იპონით დაამარცხა იტალიელი ბრუნო ტომაზეტი, საბერძნეთის სახელით მოასპარეზე ილიას ილიადისი (ჯარჯი ზვიადაურიძ და აზერბაიჯანელი ელხან მამედოვი. ნახევარფინალში ჩვენებურის წინსვლა შეაფერხა ბელორუსმა ანდრეი კაზუსიონაკმა, რომელიც ტურნირის ჩემპიონი გახდა. მესამე ადგილისთვის ზვიადაური და წლევანდელი ევროპის ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორი ირაკლი ცირეკიძე შეხვდნენ ერთმანეთს. ოლიმპიურმა ჩემპიონმა იპონით გაიმარჯვა და ბრინჯაოს მედალს დაეუფლა. ასევე მესამე ადგილებზე გავიდნენ ლომერ ჟორჟოლიანი (100ძ და ზვიად ხანჯალიაშვილი (მძიმე წონაძ.

ჟორჟოლიანი პირველსავე პაექრობაში დამარცხდა ფრანგ ტიერი ფაბრისთან, სამაგიეროდ, სანუგეშოში იყოჩაღა — ზედიზედ სამ ბრძნეებულ ტენტორე მასმანიდისს (თეოდორე ეგელაშვილსძ, იტალიელ ჯანლუკა ჯაკალიას, ჰოლანდიელ დენ მეეუსენს და გერმანელ ევროპის პრიზიორ დმიტრი პეტერსს. ასევე პირველი შეხვედრა წააგო ხანჯალიაშვილმა უნგრელ ბარნა ბორთან, მაგრამ მერე ლიტველ მარიუს პასკევიჩუსს, ბელარუს ევგენი კოვალევსკის, ფრანგ ჟან-სებასტიან მონვუაზენს და მის თანამემამულე მათიო ბატეს მოუგო და კვარცხლბეკის მესამე საფეხურზეც ავიდა.

ამავე წონაში გამოდიოდა წლევანდელი ევროპის ჩემპიონატის მეორე პრიზიორი ლაშა გუჯეჯიანი, რომელიც უმედლოდ დარჩა. ასევე წარუმატებლად იასპარეზეს გიგა წიკლაურმა, ლევან წიკლაურმა, საბა გავაშელიშვილმა, ვახტანგ ხოსიტაშვილმა, დავით ასუმგანმა. წონაშეცვლილმა ევროპის ორგზის ჩემპიონმა ზაზა კედელაშვილმა მე-5 ადგილი დაიკავა.

ქართველი ძიუდოისტები მალე მოსკოვის სალიცენზიო ტურნირში იჭიდავებენ.

◎ ელიტა

დედოფალი — გულშემატკივარი

არა მხოლოდ დიდ გრიტანეთში, მის საზღვრებს გარეთაც, არავისთვის საიდუმლო თითქმის არაა, რომ გაერთიანებული სამეფოს დედოფალი, 81 წლის ელისაგედ მეორე სპორტის დიდი მოყვარულია. თუმცა ფეხგურთის სამშობლოში თუ რომელ გუნდს ქომაგობს სამეფო ტახტის მფლობელი, მხოლოდ ახლახან გაირკვა. როგორც რეიტერი იტყობინება, დედოფალი ლონდონის „არსენალის“ თაყვანისმცემელია.

„მისი უდიდეგულესობა, 50 წელზე მეტია, გატაცემულია „არსენალით“, — განუცხადა ბრიტანელ ჟურნალისტებს სამეფო ოჯახის ინკოგნიტო წევრმა, — დედამისიც „მეძვემეხეების“ თავგამოდებული გულშემატკივარი იყო“.

ისიც უნდა ითქვას, რომ ეს პირველიშემთხვევა როდია, როდესაც დედოფალი „მეზარბაზნეებს“ ქომაგობს. „არსენალის“ ესპანელმანახევარმცველმა ფრანჩესკ ფაბრეგასმა, მთელი გუნდის დედოფალთან თეგერვლის მიღების შემდეგ, განაცხადა: „როგორც ჩანს, მისი აღმატებულეგა გატაცეგულია ფეხგურთით და გულშემატკივრობს „არსენალს“. მან ზუსტად იცოდა, თუ ვინ ვიყავი მე, ჩვენ რამდენიმე წინადადებითაც გამოველაპარაკეთ ერთმანეთს, რის შემდეგად მივხვდი, რომ ის ურიგოდ არ ერკვეოდა ფეხგურთში“.

● **როგორც ამბობენ, ნატოს სიმღერებით საქართველოში შეყვარებული წყვილები ერთმანეთს სიყვარულს უხსნიან, ნატოს ფრაზებით უმესიჯებენ და მობილურებზე ჯეოზუმერად ნატოს მელოდიებს ირჩევენ**

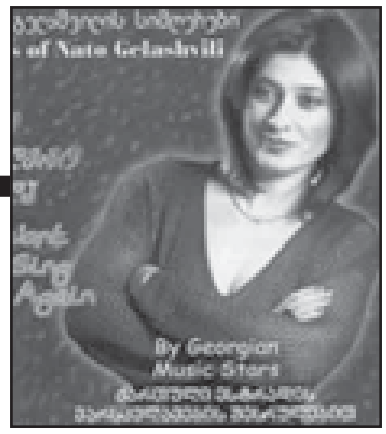

◎ **გამოფენა**

პოლიგრაფია: დღევანდელობა და მომავალი

მეტად საინტერესო და აქტუალური გახლდათ საგამოფენო ცენტრ „ექსპო ჯორჯიაში“ გამართული პოლიგრაფიისა და რეკლამის მეორე საერთაშორისო ექსპოზიცია. 47 საგამოფენო სტენდზე წარმოდგენილი იყო სამოცზე მეტი კომპანია – გერმანიიდან, საფრანგეთიდან, ინდოეთიდან, ტაილანდიდან, ჩეხეთიდან, ჰოლანდიიდან და სხვა, რომლებმაც დამთვალიერებელს თავიანთი პროდუქცია და მომსახურება წარმოუდგინეს. გამოფენაზე ყურადღებას იპყრობდა ახალი ტიპის პოლიგრაფიული მასალები, თანამედროვე ტექნოლოგიები, დანადგარები, სხვადასხვა აქსესუარები და სხვა. პოლიგრაფიაში ხარისხი გევრი ელემენტის ჯამს შეადგენს. ესენია, დიზაინი, ფერთა დაშლა, გეჭდვა და სხვა პროცესები, რაც მხოლოდ ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებით არის შესაძლებელი.

გამოფენის სტუმრებს საშუალება ჰქონდათ შეხვედროდნენ პოლიგრაფიისა და რეკლამის პროფესიონალებს, მოესმინათ კვალიფიციური უცხოელი სპეციალისტების რჩევა და გასცნობოდნენ თანამედროვე ტენდენციებს. ექსპოზიციის პარალელურად კომპანია „ულტრა გრუპმა“ ჩაატარა ევროპული რეკლამის EPICA-ს ფესტივალის მასალების მიმოხილვა.

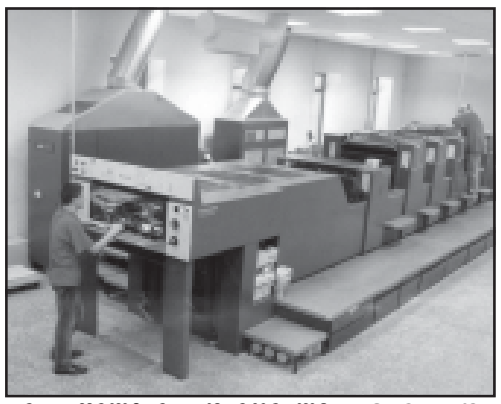

გამოფენის დღეებში „ფონდი ქართული ხარისხის“ მიერ ჩატარდა ახალი პროექტის პრეზენტაცია „ღიმილით მომსახურება“, რომელიც მიზნად ისახავს მომსახურების თანამედროვე სტანდარტების დამკვიდრებას, რაც მომსახურების სფეროს წარმომადგენლებს მეტ პასუხისმგებლობას დააკისრებს.

თბილისის მერიის მხარდაჭერით და საგამოფენო ცენტრ „ექსპო ჯორჯიას“ ორგანიზატოროობით განხორციელებულ ამ გამოფენაზე დამთვალიერებელი გევრ სიახლეს გაეცნო და კმაყოფილი დარჩა მისი მრავალფეროვნებით. ამგვარი გამოფენები ხელს შეუწყობენ საქართველოში სარეკლამო საქმიანობის შემდგომ განვითარებას და პოლიგრაფიული საწარმოების ახალი ტექნოლოგიებით აღჭურვას.

ლალი ძინძლაძე

შპს „იბერია“ აცხადებს ლიკვიდაციას. დაინტერესებულმა პირებმა გთხოვთ მოგვმართოთ მისამართზე: ირ. აბაშიძის ქ. №41. ტელ. 25-28-96.

◎ **ერთი ქალის ისტორია**

ნოტებზე დაღვრილი სევდა...

წინასაკონცერტო ლელვას კულისებში ტოვებს. სცენაზე ჩნდება სწორედ ისეთი, როგორიც უყვარს ყველას – თვალებში ჩამდგარი იდუმალი სევდით, გულწრფელი მზერით, რომანტიკულ მეოცნებეთა საერთო ირითა და მისეული მელანქოლიური მუსიკით. ეს მუსიკა არ არის მასავით ფერმკრთალი, მის აჟლერებულ პარტიტურებს კვლავ ეტყობა პირველი სევდა. საიდან ამდენი ქალური სევდა? ეს ავტორისეული მუსიკალური ფრაზებით აიხსნება: „ახლაც ვიხსენებ როგორ მიყვარდი, შენ არ მოხვედი ჩემთან, მე სიმარტოვეს შემაჩვიე და გულს შეაჩვიე სევდა...“

„ერთი ქალის ისტორია“ – ასე დაერქვა დიდსაკონცერტოდარბაზში გამართულ ნატო გელაშვილის საღამოებს. აქ ნატოს სიმღერის ნაკვალევს უამრავი ხალხი მოჰყვა. ერთად მღეროდნენ ნაცნობ მელოდიებზენაცნობ ფრაზებს. ნატოს სიმღერები ხომ მასავით გულწრფელია? აქ არც ერთი ნოტი არ არის ყალბი, შემთხვევითი ან გაუაზრებელი...

სცენაზე შავი როიალი... ნაცნობი ფეხსახმა, ნაცნობი სუნთქვა. დარაბებს მილმა დაწერილი სევდიანი სიმღერები და არანაკლებად სევდიანი ლექსები. ფერწერულ განათებებსა და ნაცრისფერ „ლრუბლებს“ შორის მდგარი ქალი... ასე დაიწყო ნატომ ერთ ოთახში შექმნილი ერთი მელოდიული ისტორიის თხრობა – **„ერთი კაცი მიყვარდა და გულით დავატარებ, მაგრამ რა ვქნა, ვერ გამიგო და წარსულს მივაბარე...“** ეს სიტყვები დღეს მხოლოდ ერთი ინდივიდის განცდა სულაც არაა, ასე ხმამაღლად ამღერებული გულის სათქმელი გაცრუებულ სიყვარულზე, სამწუხაროდ, ბევრისთვის ნაცვლიან მოგონებებს აღძრავს.

როგორც ამბობენ, ნატოს სიმღერებით საქართველოში შეყვარებული წყვილები ერთმანეთს სიყვარულს უხსნიან, ნატოს ფრაზებით უმესიჯებენ და მობილურებზე ჯეოზუმერად ნატოს მელოდიებს ირჩევენ. ამბობენ იმასაც, რომ ხართუარა ხარ შეყვარებული, ნატოს სიმღერებს უნდა მოუსმინო და ფიქრებში ჩაიძირო. ნატოს სიმღერასთან ნაზიზოობითითვლება, რომ გიოხუციშვილია განებივრებული, ამიტომაცაა, რომ ისინი ერთად გაზაფხულის სითბოსა და ნუშის ყვავილობაზე ხშირად მღერიან... თეატრალიზებულ კონცერტზე მაია ჯაბუა, ლელა წურწუმია, ნუკრი კაპანაძე, მერაბ სეფაშვილი, სოფო კუჭავა, ზუკა ხუციშვილი, ჯგუფი „ფორტე“, „ქართული ხმები“ ნატოსთან ერთად იდგნენ სცენაზე და ერთი ქალის რომანტიკაზე მოგვითხრობდნენ. ნატოს სიმღერების ფორმა და შინაარსი ხომ თითქმის ერთმანეთის მსგავსია? ეს არის სიმღერები, რომლებშიც ლალი ან სევდიანი ცხოვრების წამიერი ემოციებია დაფიქსირებული ისე, რომ შეგიძლია შენეული ინტერპრეტაციითაც გაიაზრო და სიმღერისას ამ ემოციებისგან დაიცალო. ეს სიმღერები ცოცხალია – აკადემიზმისგან შორს მდგარი და ქალაქური სტილითშეფერილი. ლამაზი მუსიკა, რომელშიც გრძნობები მარტივად არის ჩაქსოვილი, თუმცა იშვიათი გულწრფელობით...

ნატოს სალამოებზე მისულებს მისი ლექსების კრებულიც დაგვხვდა. ნატო ამბობს, რომ ეს არის ლექსები, რომელშიც ყლერს მუსიკა და რომელიც ნატოს პარტიტურაზე ვერ მოხვდება. ის ასე დაიწერა და... მორჩა.

მზეხა მახარაძე

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

სს „ფოთიჰიდრომანქანის“ აქციონერთა საყურადღებოდ! 2007 წლის 25 მაისს 12 საათზე გაიმართება სს „ფოთიჰიდრომანქანის“ აქციონერთა საერთო კრება.

დღის წესრიგი:
1. სს „ფოთიჰიდრომანქანის“ 2006 წლის საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობისა და მიღებული მოგების გამოყენების პროექტის განხილვა;
2. 2007 წლის აუდიტის არჩევა.

მისამართი: ქ. ფოთი, ხობის ქ. №7. ადმინისტრაციული შენობა.

ადმინისტრაცია

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

გაცნობებთ, რომ მიმდინარეობს შპს „ყვარელი 2000“-ის (მდებარე ქ. ყვარელი, მეურნეობის დასახლება, რეგისტრირებული ყვარლის რ-ნის სასამართლოს 1999 წლის 24 თებერვალს №55/4-65 დადგენილებით, საიდენტ. კოდი 241562741) ლიკვიდაცია.

დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ, დაუყოვნებლივ მოგვმართოთ: ქ. თბილისი, ატენის ქ. 6/8, ბ. 75, ტელ. 915 930 (გიაქ.

დირექტორი გ. გოსტოლანაშვილი

შპს „ნკლ“ აცხადებს ლიკვიდაციას. დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ, მოგვმართოთ მისამართზე: გარდაბანი, ოქტომბრის ქ. 27. ტ. 899 578014.

◎ **ელამი სარკე**

ცხენების სასადილო

გუშინ ქუჩაში შემთხვევით შეხვედრილმა ერთმა ჩემმა ნაცნობმა სახლში ყავაზე შემიპატიჟა. სიამოვნებით დავთანხმდი, მაგრამ მალევე ვინანე – ბინა ავეჯით, ფერადფერადი სკამებით ისე იყო გადაძეძგილი, დასაჯდომი ადგილი ძლივს გამოვძებნეთ.

– აი, ხომ ხედავ, ამ მთავროგის გადამკიდე რა დღეში ვარ, – შემომჩივლა რეზომ, – შინ სადილობას ვიღა ჩივის, ყავაც ველარ დამილევია,

– კარგი ერთი, თუ ძმა ხარ, – შევეპასუხე, – მთავროგა სახლს ხომ არ დაგილაგებს. ოთახები ამდენი სკამით რომ გამოგიტენია, რა ჯანდაბად გინდა?

– მეც მშვენივრად ვიცი, რომ არ მინდა, მაგრამ სწორედ შენი მოწონებული მთავროგის სიხარბემ მაიძულა, კაფეში რაც სკამები მძონდა, შინ ამომეზიდა.

– როგორ, კაცო, საკუთარი კაფე გაგიხსნია და კიდევ მთავროგას ემდურები?

– რად მინდა მაგისთანა კაფე, თუკი ვერაფერი ვიკეთებ?

– მერე, ივაჭრე, ხელს რა გიშლის?

– უსკამოგა. მომშეულმა კაცმა დასაჯდომი თუ ვერ ნახა, ისე ოგიექტში რატომ შემოვა?

– გადამრევს ეს კაცი, ამდენი სკამი აქ რომ აგიხორავებია, კაფეში რატომ არ ჩაგაქვს?

– არ იცი და ლაპარაკობ. მომკლა სკამების ამდენმა ატანჩატანამ. რამდენჯერაც ჩავიტანე, იმდენჯერ წამასწრეს და ჯარიმა ამკიდეს.

– ჯარიმა, რისთვის?

– სკამების გადამალვისთვის.

– სკამებს რატომ მალავ?

– რა ვქნა, ძმაო, რომ არ დავმალო, მარტო მაგის გადასახადს ვერ აუვალ.

– როგორ, სკამებზე ცალკე გადასახადია?

– რავა, არ იცოდი? ამას წინათ ნაგვის გადასახადის ახალი წესი შემოიღეს, ყოველთვიურადთითოსკამზე ნლარი თუ არ ჩაუთვალე, საკუთარ კაფეში აღარც კი შეგასუნინებენ.

– თეფშებზე არაფერს გახდევინებენ?

– გაჩუმდი! – ტუჩებზე ხელის მიფარებით მანიშნა მასპინძელმა, – არავინ გაიგოს, თორემ ახლა კიდევ ჭურჭლის ზიდვა მომწყვეტს წელს.

– ეს უკვე კარგია, – მოვიწონე, – კლიენტები თანდათან მეჩვევიან და კაფე-რესტორნებში საკუთარი სკამებით ივლიან.

– მაგრამ, მაგასაც აქვს თავის უარყოფითი მხარე.

– რას გულისხმობ?

– ქართველების ამბავი ხომ იცი, კარგად რომ გამოთვრებიან, სკამების უკან წაღებას აღარ კადრულობენ, ან საერთოდ ავიწყდებათ და მათი სახლში ათრევაც მე მიწევს.

– შენც ადექი და გაყიდე, ამდენ სკამს შინ რისთვის აგროვებ?

– ვის მივყიდო, ქალაქის რესტორნებს და კაფე-ბარებში რაც სკამები იყო, თავად მეპატრონეებმა სახლებში გაზიდეს და ჩემსას რა თავში იხდიან?

– აბა რას აპირებ?

– კაფეში ფეხზესადგომი მაგიდების შეტანას. ასეთ მაგიდებთან მოქეიფენი დიდხანს ვერ გაჩერდებიან, რაც ჩემთვის ორმაგად ხელსაყრელი იქნება – ოგიექტში შემოსავლების გრუნვაც გაიზრდება და სკამების გადასახადიც ამცდება.

– ჰო, მახსოვს, – დავეთანხმე – კომუნისტების დროს მასეთ მაგიდებს ლუდხანებში იყენებდნენ და ხალხი მათ ცხენების სასადილოს ეძახდა.

– ცხენების სასადილოს? – გაუკვირდა რეზოს.

– ჰო, ადამიანები ცხენებივით ფეხდგომელები ჭამდნენ და იმიტომ.

– რაც გინდა, ის დაარქვან, ოღონ მე თავი გამანებონ.

– შენ ეგრე ფიქრობ? არა მგონია, ასე იოლად გამოქვრე.

– რატომ გეეჭვება?

– ისინი, ვინც კანონებს წერენ, შენზე მამაძაღლები არიან და იმიტომ. რომ დაინახავენ, ცხენების სასადილოები მომრავლდაო, ადგებიან და ახალ გადასახადს შემოილებენ.

– სკამების ნაცვლად მაგიდებისას?

– რატომ მაგიდებისას (ისინი რიცხობრივად ცოტა იქნებაძ, პირდაპირ ცხენებისას!...

ოტია ჩართოლანი

● *თქვენ ჩვენთვის როგორ არა ხართ, ჩვენ ალარა ვართ თქვენთვის!*

◎ საერთო საქმე

„პატარა უფლისწულები“

რეჟისორ ლალი კოლხიდაშვილის ფილმის „პატარა უფლისწულების“ გმირები თბილისის ქუჩებიდან გვეწვევიან და კიდევ ერთხელ შეგვახსენებს თავი... ცხადზე ცხადია, მათი სატკივარის წაყრუება, დამანგრეველი ძალის მძონე იქნება ძვეყნისთვის. ამიტომ საზოგადოებამ დღესვე ძმედითი ზომები უნდა მიიღონ მათი პროგლემების დროულად და სათანადოდ მოსაგვარებლად.

ფილმის პრემიერა, რომლის შექმნაში უშუალოდ და აქტიურად მონაწილეობდნენ კონსტიტუციურ უფლებათა დაცვის ცენტრი და დიდი ბრიტანეთის საელჩო საქართველოში, კინოს სახლში გაიმართა. იგი კონსტიტუციურ უფლებათა დაცვის ცენტრის, საქართველოში დიდი ბრიტანეთის საელჩოს, ციხის საერთაშორისო რეფორმის (PRI) საქართველოში ნორვეგიის კანონის უზანესობის მრჩეველთა მისიის (NORLAG) და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს ერთობლივი პროექტის – „საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს პროგაციის დეპარტამენტის ხელშეწყობა“ – ფარგლებში განხორციელებული პროექტის ნაწილია და კანონთან კონფლიქტში მყოფ არასრულწლოვანთა პროგლემატიკას ეხება. ფილმში არასრულწლოვანმა პროგაციონერებმა მიიღეს აქტიური მონაწილეობა, რომლის ხიბლს სწორედ ამ არაპროფესიონალ მოზარდთა უშუალობა და გულახდილობა განაპიროგებს. კინოკამერა, რომელიც ფილმის დასაწყისშივე ერთ-ერთი მათგანის ხელში ხვდება, ჩვენ შემოგვიგრუნდება და მოზარდის ენით ამეტყველდება, – სხვისი განსჯა ადვილია, მთავარია შენი თავი განსაჯო... თქვენ, ჩვენ არაფრით გვჯობიხართ... ადამიანს შანსი კიდევ ერთხელ უნდა მიეცეს... ჩვენ თავს ხშირად შეგახსენებთ...

და, მართლაც, ისინი თავს ხშირად შეგვახსენებენ, სამწუხაროდ, ჩვენთვის, საზოგადოებისთვის მიუღებელ „კონტექსტში“.

სცენარისტ თეიმურაზ პაპაშვილის მიერ ფილმის გმირებისთვის მორგებული გარემო და თავგადასავლები, რომლებსაც „პატარა უფლისწულები“ გულახდილად და დაუფარავად ყვებიან, უცხო არ არის მათთვის. ყოველი მათგანის ცხოვრება რეალურადაა სავსე ამგვარი თავგადასავლებით და ხიფათით, ასაკიდან გამომდინარე დაუდევარი და მოურიდებელი დამოკიდებულებით საკუთარ თუ სხვის სიცოცხლესთან, საერთოდ, ცხოვრებასთან, რომელიც სიდუხჭირის, ახლოგელთა უსულგულო დამოკიდებულების თუ გაუთავებელი სოციალური პროგლემების გამო მათ თვალში უკვე ბოლომდეა გაუფასურებული. სწორედ ამის შედეგია თანაგრძნობის არმქონე ადამიანის მიმართ მათი საპასუხო ზიზღიანი და ციინიკური დამოკიდებულება – მათ ხომ ჯერ ოჯახმა, შემდეგ კი მთელმა საზოგადოებამ აქცია ზურგი. არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ხვალ, ცხოვრებაზე გაგორტებულ ამ არამდისგან წამოსული ნეგატიური მუხტი მთელ საზოგადოებას შემოუბრუნდება გუმერანგივით.

„ყოველი მათგანი პატარა უფლისწულივით თავთავის პლანეტაზე ცხოვრობს, ყველა მათგანს შიოდა, ციოდა და კგილებით ეგრძოდა ცხოვრებას, მშოგლებს მათთვის არ ეცალათ, საშოვარზე იყვნენ გადაგებული. მათი ციხეში გაგზავნა კრიმინალური სამყაროსთვის დათმოგას ნიშნავს, გვაძვს კი ამის უფლება, ჰყავს კი ქვეყანას შვილი დასაკარგავი?! ჩემი აზრით, ყველაზე ძმედითი ამ გავშვებისთვის კულტურასთან და ხელოვნებასთან ზიარებაა. უნდა ჩამოყალიგდეს ხელოვნების სკოლის მსგავსი დაწესებულება, სადაც ამ გავშვთა სულიერ ალზრდაზე იზრუნებენ და მათ ინტერესთა სფეროს კარდინალურად შეცვლიან, თბილი და ადამიანური მოპყროგით კი საგოლოოდ მოიგებენ მათ გულს. სწორედ ამიტომ დავითანხმე ასე იოლად რამდენიმე მათგანი ფილმში სათამაშოდ – მათ ხომ დიდი ხნის გულითადი მეგობრობა აკავშირებთ კონსტიტუციური უფლებების დაცვის ორგანიზაციის წევრებთან მამუკა ელიავასთან და კახაბერ გოგაშვილთან, რომლებიც მორალურად და ხშირად მატერიალურადაც ეხმარებიან ამ გავშვებს, დაყავთ ისინი ექსკურსიაზე, უტარებენ საუბრებს, უბრალოდ მეგობრობენ მათთან“... – აცხადებს ფილმის რეჟისორი ლალი კოლხიდაშვილი.

კვლევები გვიჩვენებს, რომ მოზარდები, რომლებსაც გაიარეს სისხლის სამართლის საქმისწარმოების მთელი პროცესი, უფრო არიან მიდრეკილნი განმეორებითი სამართალდარღვევისკენ, ვიდრე ზრდასრული პირები. გარდა ამისა, არასრულწლოვანთა საპატიმრო დაწესებულებებში მოთავსებას ფრიად ნეგატიური შედეგები აქვს მათი სოციალური ცხოვრებისთვის. დადგენილია, რომ თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში ყოფნის პერიოდში არასრულწლოვნები მიდრეკილი ხდებიან უფრო მძიმედანაშაულების ჩადენისაკენ, ამიტომაც, მეტი ყურადღება უნდა დათმოს არასრულწლოვან სამართალდამრღვევთა სოციალურრეაბილიტაციას და არა საპატიმრო დაწესებულებაში მოთავსებით მათთვის დამატებითი ზიანის მიყენებას. სამწუხარო რეალობა კი დღეს სულ სხვაგვარია, – ამ კატეგორიის მოზარდთა მიმართ ტოლერანტობა ჩვენს საზოგადოებაში ნულის ტოლია.

ცენტრის სტრატეგიული მიზნები განსაზღვრულია, მას დიდი იმედი აქვს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს და პარლამენტის სათანადო კომიტეტების შემხვედრი ნაბიჯების, ვინაიდან ამ საშურ საქმეს უდავოდ საყოველთაო მხარდაჭერა სჭირდება.

ქეთი ჯაყელი

ᲮᲡᲝᲕᲜᲐ

ᲐᲠᲩᲘᲚ ᲐᲡᲐᲗᲘᲐᲜᲘ

საქართველოს სამოქალაქო და სამედიცინო საზოგადოებამ სერიოზული დანაკლისი განიცადა – გარდაიცვალა არჩილ ასათიანი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი.

არჩილ ასათიანი დაიბადა 1933 წელს, ქალაქ თბილისში ღვაწლმოსილი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის აკადემიკოს ვლადიმერ ასათიანის ოჯახში.

არჩილ ასათიანის მთელი შეგნებული ცხოვრება დაკავშირებული იყო სამედიცინო ინსტიტუტთან და ფიზიოლოგიასთან. 1957 წელს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ფიზიოლოგიის კათედრაზე ასპირანტურაში სწავლის გაგრძელების, მისი წარმატებით დასრულების, საკანდიდატო, სადოქტორო დისერტაციების დაცვის შემდგომ მისი ინტელექტუალური, ადამიანური და მოქალაქეობრივი ძალისხმევა დაკავშირებული იყო სამედიცინო ინსტიტუტის (ამჟამად - სამედიცინო უნივერსიტეტის) ფიზიოლოგიის კათედრაზე სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობასთან. ამ სფეროს იგი ემსახურებოდა სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის ყველა საფეხურზე – როგორც ასისტენტი, დოცენტი, და გოლოს, 1987-დან 2004 წლამდე – კათედრის გამგე.

ამავე დროს, ჯერ კიდევ სრულიად ახალგაზრდა მეცნიერი, პროფ ა.ასათიანი 1975-1985 წწ. იყო სამედიცინო ინსტიტუტის პრორექტორი სამეცნიერო მუშაობის დარგში, ხოლო 1985-1991 წლებში ამავე ინსტიტუტის რექტორი. ეს პერიოდი, უდავოდ, სერიოზული და მნიშვნელოვანი ფურცელია საკუთრივ ინსტიტუტის და პირადად გატონი არჩილის ცხოვრებაში, აღნიშნული პროდუქტიული სამეცნიერო-კვლევითი, ორგანიზაციული და აკადემიური საქმიანობით საქართველოს და საერთაშორისო მასშტაბით.

წლების განმავლობაში იგი იყო სპეციალიზებული სადისერტაციო საბჭოს წევრი და მონაწილეობდა ახალგაზრდა მეცნიერების ატესტაციის პროცესში; ბოლო დღემდე გატონი არჩილი კოლეგებსა და მოსწავლეებს უზიარებდა აკადემიური, სამეცნიერო და ორგანიზაციული მუშაობის გამოცდილებას, იყო რა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მრჩეველთა საბჭოს წევრი.

გატონი არჩილ ასათიანი ქართული ფიზიოლოგიის სკოლის ამაგდარის საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის, პროფესორ ალექსანდრე გაკურაძის ღირსეული მოსწავლე იყო. მათი სამეცნიერო ინტერესის ძირითადი სფერო საჭმლის მომნელებელი სისტემის მოქმედების რეგულაციის მექანიზმების შესწავლა იყო, რაც საფუძვლად დაედო რამდენიმე ათეული წლის განმავლობაში სამედიცინო ინსტიტუტის ფიზიოლოგიის კათედრის კვლევით მუშაობას. ამ მუშაობის შედეგად, ქართულ ფიზიოლოგიას შეემატა გატონი არჩილის ხელმძღვანელობით მისი მოსწავლეების მიერ შესრულებული ათეულობით საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია. პროფ. ა.ასათიანის სამეცნიერო მუშაობის ერთ-ერთი ეტაპის შემაჯამებელი ფურცელია პროფ. ა.გაკურაძესთან თანაავტოროგით გამოცემული მონოგრაფია „კვებითი მოქმედების ნეიროჰუმორული მექანიზმები“, რომელიც არის და კიდევ დიდხანს იქნება სამაგიდო წიგნი ორგანიზმის კვებითი მოქმედების შესწავლით დაინტერესებულ მკვლევართათვის. პროფ. ა.ასათიანი არის ასზე მეტი სამეცნიერო პუბლიკაციის ავტორი, რომლებშიც მთელი სისრულითაა ასახული მისი კვლევითი ინტერესების ფართო დიაპაზონი.

სრულიად განსაკუთრებული იყო პროფ. არჩილ ასათიანის პედაგოგიური საქმიანობა, მისი ურთიერთობა ახალგაზრდა კოლეგებთან და სტუდენტებთან. დაგვიჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ მისი თითოეული ლექცია იყო აკადემიზმის, ორატორობის, იმპროვიზაციის სრულიად ორიგინალური ნაზავი, რომელიც წარუშლელ და განუმეორებელ შთაბეჭდილებას ტოვებდა მსმენელებზე. მისი პედაგოგიური მოღვაწეობის დანატოვარია რამდენიმე სახელმძღვანელო ბიოფიზიკაში და პირველი ფუნდამენტური ქართული სახელმძღვანელო ადამიანის ფიზიოლოგიაში, გამოცემული მისი რედაქტორობით 2006 წელს.

გატონი არჩილ ასათიანის საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი აქტივობის ერთმნიშვნელოვანი დასტურია ის, რომ იგი არჩეულ იქნა საქართველოს პარლამენტის წევრად 1999-2004 წლებში. საპარლამენტო მოღვაწეობისას იგი აქტიურად მონაწილეობდა სამედიცინო და საგანმანათლებლო სფეროების საკანონმდებლო ბაზის შექმნაში.

პროფ. ა. ასათიანი არის ღირსების ორდენის კავალერი.

გატონი არჩილი წარმოგადგენელია ჭეშმარიტი ქართული ინტელიგენტური ოჯახისა, ისეთი ოჯახისა, რომელიც ქმნის ქართული მეცნიერული გენის ისტორიას. იგი იყო გამგრძელებელი აკადემიკოს ვლადიმერ ასათიანის და მისი წინაპრების თვალსაჩინო მოღვაწეობისა, ხოლო გატონი არჩილის შვილებმა და შვილიშვილებმა უკვე დაამტკიცეს, რომ ამ დიდი ოჯახის ღირსეული წევრები არიან.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია;
თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი;
საქართველოს ფიზიოლოგთა საზოგადოება

გახსენება

გოგიტა ქაგნიძე

ჩვენო ულამაზესო, უსაყვარლესო ქამიკო გოგიტა!

ორმოცი დღე გავიდა შენი ამ ქვეყნიდან უეცარი წასვლით. გაოგნებულები ვართ. სიცოცხლით სავსე იყავი. გიყვარდა სიცოცხლე, რადგან ყველა ადამიანს უყვარდი. ვერ ვაცნოგიერებთ, რომ ველარასოდეს გნახავთ. შენ აურაცხელი სიკეთის მთესველი იყავი. ადამიანური ცხოვრებით იცხოვრე და ჩვენც სრულად გაგვიზიარე ეს გედნიერება. დატოვე საამაყო შვილები, შვილიშვილები, სიძეები.

ჩვენო უსაყვარლესო ქამიკო, მარადიული ამ ქვეყნად არავინაა, საკითხავია ვინ როგორ მიდის ამ ქვეყნიდან. შენ სახელოვნად იცხოვრე. ჩვენ უდიდესი სიყვარული, სითბო და ცრემლი დაგვიტოვე. მუდამ ემახსოვრები ყველას, შენ დავიწყება არ გიწერია.

იქნე მშვიდად შენს მყუდრო და მუდმივ სამყოფელში, შენს საყვარელ მეუღლესთან – მადონასთან ერთად.

უდიდესი სიყვარულის, სანთლების, ყვავილების და ცრემლების გარდა, ვერაფერს გიძღვნით შენი დები და შვილები.

ნათელი შენს სახელს, ჩვენო უძვირფასესო გოგიტა.

დები და შვილები

მეუღლე ნანა, შვილები ლადო, გიორგი, ქეთევან ასათიანები, რძლები მარინა ელიოზიშვილი, ქეთევან მირიანაშვილი, სიძე გიორგი ჩიჩუა, დისწულები მანანა, არჩილ გაძრაქეები ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

არჩილ ვლადიმერის ძე ასათიანი

პანაშვიდი 1, 2 V, 17 სთ. დაკრძალვა 3 V, 15 სთ. ი. ჭავჭავაძის გამზირის I შესახვევი, №2.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

არჩილ ასათიანი

და თანაგრძნობას უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

სიდედრი ნინო, მარიკა, ვასილ ჩაჩიბაიები, რძალი ელენე გიორგაძე ოჯახებით ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

არჩილ ასათიანი

მძახლები მანანა ლეჟავა, ალექსანდრე ჩიჩუა ოჯახით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

არჩილ ასათიანი.

შვილი ქეთინო ნემსაძე, ძმა ომარ ნიკოლეიშვილი ოჯახით, დეიდაშვილი სოსო კუხიანიძე ოჯახით, დეიდაშვილის შვილი მარინა კუხიანიძე ოჯახით, შვილიშვილები მარიამი, ანა, ილიკო იუწყებიან რომ გარდაიცვალა.

მედეა ნიკოლეიშვილი-ნემსაძე

პანაშვიდი 1, 2 V, 17 სთ. გამოსვენება 3 V, 15 სთ. მისამართი: ქ. ქუთაისი, თამარ მეფის ქუჩა №42.

ჰემატოლოგიისა და ტრანსფუზიოლოგიის ს/კ ინსტიტუტის თანამშრომლები თანაგრძნობას უცხადებენ ციცო ზამგახიძეს მამის

ილია ზამგახიძის

გარდაცვალების გამო.

ბოლო გვერდი

● განა ნათელი არ არის, თუ რა „წარმატებით ხორციელდება რეფორმები“ იმ სფეროში, სადაც ასეთი კონკურსანტები იბრძვიან დირექტორობისათვის?! თუმცა, წმინდა ადამიანური მოსაზრებით, ვზოგავთ ამ „შედევრების“ ავტორებს და გვარებს არ ვუთითებთ

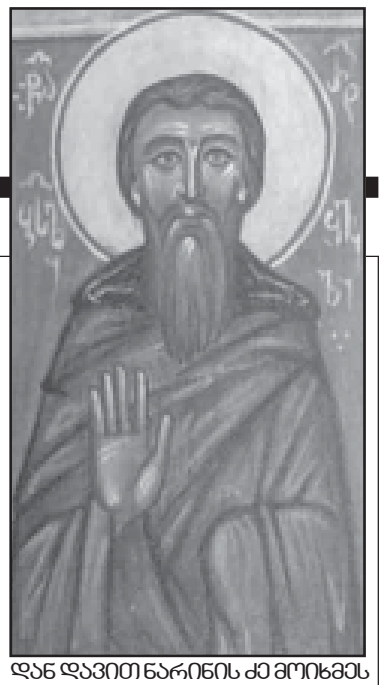

◎ რას არ გაიგონებ!

მე ერთი რიგითი ქომაგი ვარ ჩემი საყვარელი ენისა – ქართულზე მოგახსენებთ. ჰოდა, წარმოიდგინეთ ჩემი გაოცება, როცა ხელთ ჩავივარდა საჯარო („ვარდების რევოლუციამდელი წელთალრიცხვით“ – საშუალოძ სკოლების დირექტორების მიმდინარე კონკურსიდან ეგრეთ წოდებულ ფუნქციურ წერაში გამოცდის შედეგები. ნამდვილი „შედევრები“! ნეტავ იმ რეფორმირებულ სკოლას (სკოლებსძ, რომელსაც (რომელთაც) ასეთი რამეების დამწერი (დამწერებიძ ჩაუდგება (ჩაუდგებიან) სათავეში...

ყურადღება! წამმზომი ჩაირთო!

„სკოლა საჭიროებს შეგათქაშებას და შეგაჯავსას“

ისტორიის მასწავლებელმა გააჩინა ტყუპი ვაჟები და სულ დაავიწყდა პროგრამა

თქვენს მიერ გამოთქმული უკმაყოფილება ჩემს მიმართ, რამაც მაიძულა ამ ანგარიშის დაწერა თქვენს მიმართ, უსაფუძვლოა.

ისტორიის მასწავლებელი არის ახალგედა, სულ ორი წლის.

დღეისათვის ხელოვანმა, გამოცდილმა პედაგოგებმა ძლიერი ზარი უნდა შემოვკრათ საუკუნეების მილმა ულრანებში დავანებულ კაცობრიობის ცოდნასა და განათლებას და გადავცეთ ის ახალგედა პედაგოგებს.

უკეთესი ხარისხის ამაღლების მიზნით, ჩვენ ვეძებთ გზებს...

ფიზიკა, ქიმია და ბიოლოგია პრიორიტეტულია მხოლოდ დაწყებით კლასებში.

ჩვენ სასწრაფოდ გვჭირდება საფუძვლიანი შეკეთება, თორემ მალე რემონტს არ დავეძვემდებარებით.

სკოლას კაპიტალური რემონტი არ ჩატარებია, მხოლოდ კოსმეტიკა წავუსვით.

მოგმართავთ სრულიად საქართველოს პედაგოგი.

სკოლა საჭიროებს შეგათქაშებას და შეგაჯავსას.

ჩვენი ვალია აღვზარდოთ მოსწავლეები, რომელნიც ამავე დროს იქნებიან მოზარდები.

ჩვენი მოსწავლეები მაღალი ხარისხით გამოირჩევიან.

წყალმა არ იკმარა ბიბლიოთეკის სარდაფში დგომა და გადავიდა საძირკველში და დაიწყო დაჭაობება.

ისტორიის მასწავლებელი სულ ახლახანს დაბერდა.

ჩვენი სკოლა მართალია ანახმარია, მაგრამ კარგად შენახული.

ჩვენი სკოლა ემსახურება მხოლოდ 4 კმ რადიუსის მქონე ბავშვებს.

ბავშვებს გადაეცა ტკბილეული. მართალია მეორადი, მაგრამ შესაძლებლობის ფარგლებში.

სკოლის რემონტი მოვახერხეთ მოსწავლეთა მამების ძალადობით.

ქარმა მთლიანად მოგლიჯა პერიპეტიები.

მე ვთვლი, რომ ჩვენს სკოლას კოსმეტიკური კი არა ძირეული ჩარევა ესაჭიროება.

თვალსაჩინო ადგილას გამოვფინეთ სახელმძღვანელოთა ავტორები.

ბავშვებში ჩადებული კაპიტალი გუმერანგივით დაუბრუნდება სამშობლოს.

ჩვენი სკოლის ისტორიის მასწავლებელი 64 წლისაა. მიუხედავად ამისა, სურს ყველა მოთხოვნა დააკმაყოფილოს. ამიტომაც გთხოვთ გადაგვიმზადოთ.

სკოლაში მიგრაციამ თითქმის მოსახლეობის მაქსიმუმს გადააჭარბა.

სკოლაში აღმოიფხვრა კორუფცია და დიპლომატია.

ისტორიის მასწავლებელმა გააჩინა ტყუპი ვაჟები და სულ დაავიწყდა პროგრამა.

* * *

განა ნათელი არ არის, თუ რა „წარმატებით ხორციელდება რეფორმები“ იმ სფეროში, სადაც ასეთი კონკურსანტები იბრძვიან დირექტორობისათვის?! თუმცა, წმინდა ადამიანური მოსაზრებით, ვზოგავთ ამ „შედევრების“ ავტორებს და გვარებს არ ვუთითებთ.

ქართლოს ქართველიშვილი

◎ სულიერება

ღირსი გასილი რატიშვილი

1 მაისს საქართველოს სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს ღირს გასილი რატიშვილს, რომელიც იყო საქართველოს კათოლიკოსის ექვთიმე III-ის ბიძა. ღირსი გასილი წმიდა ათონის მთაზე მოღვაწეობდა.

ცნობილია, რომ წმიდა დემეტრე თავდადებულის მეფობის დროს საქართველო საყოველთაო განუკითხაობამ მოიცვა... 15 წლის მეფე პოლიტიკური მოსაზრებით, ტრაპიზონის სამეფოს ტახტის მფლობელის კომნენოსის ასულზე დააქორწინეს, შემდეგ მონღოლთა ასული შერთეს, მესამე ცოლად კი თავად მოიყვანა ბეძა ჯაყელის ასული – ნათელა.

წარმართებში აღრეული მეფის სამხილებლად წმიდა ათონის მთიდან ჩამოვიდა ღირსი გასილი რატიშვილი. მას ღვთისმშობელი გამოეცხადა და მოუწოდა ემხილებინა ღვთივრჩეული მეფე.

ღირსმა გასილიმ მომავალი უწინასწარმეტყველა (მეფეძ დემეტრეს, მაშინ გაოგნებულმა მეფემ მდუმარედ მოისმინა ბერის სიტყვები და თავი დადრიკა, რადგან წმიდა კაცთა პატივისმცემელი იყო.

...მალე გაცხადდა გასილი მთაწმინდელის წინასწარმეტყველება: საქართველოს მეფესა და მის ერზე განსაცდელი გადმოვიდა.

მონღოლთა სამეფო კარზე ატეხილი ინტრიგების გამო, მეფე ურდოში დაიბარეს. „ბოროტად და უპატიოდ“ მოიკლა. ქრისტეს მიერ შეყვარებული მეფე მძლავრთა მიერ, „სხუამან“ დაიპყრა სამეფო მისი, იმერეთიდან დავით ნარინის ძე მოიხმეს და მას ჩააბარეს დემეტრეს ტახტი, „შვილნი მისნი მიმოდაიგნინენ“. მხოლოდ უმცროსი ვაჟი – გიორგი (მომავალი გიორგი ბრწყინვალეძ ნათელასთან ერთად პაპამ, ბეძა ჯაყელმა შეიკედლა და გამოზარდა.

გასილი რატიშვილმა ბევრი რამ გააკეთა საქართველოს სულიერი გაძლიერებისთვის.

მოამზადა
გიული ლიპარტიამ

რეკლამა

„საქართველოს რესპუბლიკაში“ 98-96-32; 899 328576

◎ ინფორმაცია

„ჰეროინი“ — თურქეთიდან

სამმართველო „გათუმის“ სასაზღვრო-სამიგრაციო კონტროლის განყოფილება „სარფში“, მესაზღვრეებმა სპეციალური ოპერატიული დეპარტამენტის თანამშრომლებთან ერთად გატარებული ღონისძიების შედეგად, თურქეთიდან შემოსვლისას საქართველოს მოქალაქე დაიკავეს. მოქალაქეს 20 გრამი ნარკოტიკული ნივთიერება „ჰეროინი“ შემოჰქონდა. აღნიშნული პირი შემდგომი რეაგირებისათვის სპეციალურ ოპერატიულ დეპარტამენტს გადაეცა.

ჯი-ეიბ-ენი

◎ ლარის კურსი

1 მაისიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტების შემდეგი კურსი

ინგლისური გირვ. სტერლ.	1	3,3693	ლარი
აშშ დოლარი	1	1,6915	ლარი
ევრო	1	2,2903	ლარი
რუსული რუბლი	1	0,0656	ლარი.
აზერბაიჯანული მანათი	1	1,9546	ლარი.
სომხური დრამი	100	0,4603	ლარი.
უკრაინული გრივნა	10	3,3615	ლარი.

◎ ანეკდოტები

– მიხო, რა მიმკვდარებულივით გამოიყურები. რა მოგივიდა?

– რა და, ცოლმა ჩემი ადრინდელი სექსუალური გმირობები გაიგო...

– სკანდალი გაგიმართა?

– ეჰ, მარტო სკანდალს ვინ ჩივის. მომთხოვა, რომ ყველაფერი მასთან გამემეორებინა.

* * *

შემჩნეული მაქვს, რაც უფრო ადრე ადგები, მით უფრო ადრე ჩაგაფურთხებენ სულში.

* * *

– როგორ ახერხებ საქმის ისე აწყობას, რომ შენი თანამშრომლები სამსახურში არასოდეს აგვიანებენ? – ეკითხება ერთი მეწარმე მეორეს.

– ძალიან უბრალოდ. ჩემთან 30 კაცი მუშაობს, მანქანების სადგომზე კი მხოლოდ 20 ადგილია.

* * *

ზოგიერთი წყალწაღებული ხავსს ეჭიდება, იმის მიუხედავად, რომ ირგვლივ შესაძლოა უამრავი მორი ტივტივებდეს და ნაპირამდეც ორიოდე მეტრი იყოს.

* * *

ორი ტიპი ქალებზე ჭორაობს:

– ეს სვეტა ძალიან მაგარია, საწოლში ჯერ ასეთი ქალი არ მყოლია.

– მეორე ადგილზე ვის დაასახელებდი?

– დაშას.

– მესამეზე?

– ჩემს ცოლს, ცხადია.

– ისიც ასეთი კარგია საწოლში?

– არც მთლად... მაგრამ საპრიზო ადგილის გარეშე ცოლის დატოვება უხერხულია.

◎ კადრი

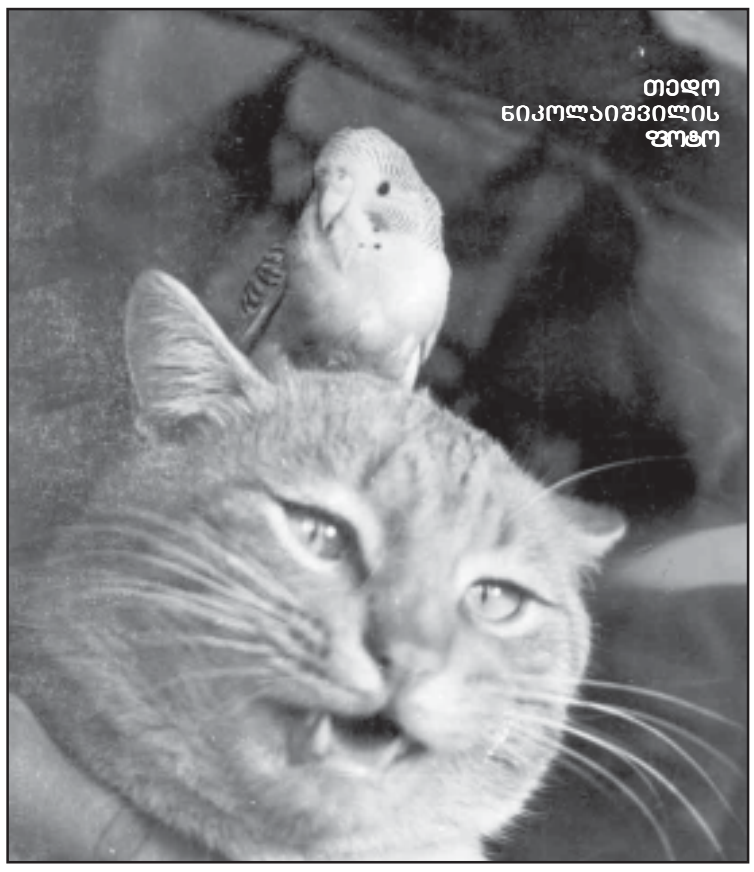

თედო ნიკოლაიშვილის ფოტო

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
აიწყო და დაკაბადონდა „გამომცემლობა მაქსიმუშუი“.
მ. ჭოსტავას ქ. №14. ტელ: 93-50-22.
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემლები
შპს „ახალი საუკუნის“ დამფუძნებელი ჟურნალისტები. მისამართი: კოსტავას ქ. № 14. ტ: 899 537616; 98-96-33.
შპს „თანადგომა -1“ ქიზიყის ქ. № 12. ტ: 899 797679; 98-96-32.

მთავარი რედაქტორი **ალეკო ასლანიშვილი**
მორიგე რედაქტორი **კონსტანტინე გურგენიძე**

ინდექსი 66434,
მისამართი: 0108, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
მთავარი რედაქტორი: 98-96-34.
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: 98-96-33.
სარეკლამო განყოფილება: 98-96-32; 899 328576

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. წერილებში მოყვანილი ფაქტების უტყუარობაზე პასუხს აგებენ ავტორები, რომელთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყობ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.